

Uplynulý rok 1970 byl ve srovnání s roky před tím velmi úspěšný, nejen v domácím, ale i v zahraničním dění. Do mezinárodních významných událostí patří zcela nedávno uzavřené a podepsané smlouvy mezi Sovětským svazem a Polskem na jedné straně a Německou spolkovou republikou na straně druhé. Přineslo to uklidnění do evropské politiky. U nás bylo oslavěno 100. výročí narození V. I. Lenina, 25. výročí osvobození naší země Sovětskou armádou, což se stalo příležitostí k podepsání nové smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi SSSR a ČSSR. Byla pořádána výstava naší kultury v Moskvě a naopak dny sovětské kultury u nás v rámci oslav VŘSR. Dále byla výstava 25 let Československa v Moskvě.

Letošní rok měl dvě hlavní vnitřní události. Byly to oslavy 50. výročí založení Komunistické strany Československa a volby poslanců do zastupitelských sborů všech stupňů. Obě tyto

akce v Kolíně ukazovaly na dokončenou konsolidaci našeho politického, hospodářského a společenského života. Významnou událostí byl XIV. sjezd Komunistické strany Československa, který vytyčil další směr vývoje ve státě.

V ekonomické oblasti došlo v uplynulém roce k zastavení inflačního vývoje, všech negativních jevů v průmyslu a následkem toho se zvýšila produktivita práce téměř ve všech oborech. V celém státním i průmyslovém aparátu došlo k řadě změn. Na květnové konferenci OV KSČ byl zvolen nový okresní výbor Komunistické strany na kolínském okrese. Vedoucím tajemníkem se stal opět s. ing. Miloslav Jiráň, tajemníkem pro průmysl s. Vlastimil Mácha, tajemníkem pro ideologii s. Zdeněk Procházka, politicko-organisačním tajemníkem s. Jiří Biško, tajemníkem pro zemědělství s. ing. Bohuslav Brožek a předsedou revisní a kontrolní komise s. Ladislav Pešík.

Dokladem konsolidace jsou velmi dobré výsledky práce v materiální výrobě v letošním roce 1971, které se projeví v životě každého jednotlivce a každé rodiny. Současná doba je však příliš náročná a úkoly jsou, stále veliké, než aby bylo možno podlehnout pocitu sebeuspokojení. V plnění vysokých nároků páté pětiletky znamenal letošní rok 1971 pouze první stupeň.

PŘEHLED UDÁLOSTÍ DOMA
A VE SVĚTĚ.

1 9 7 1

L e d e n

- 1. Novoroční projev presidenta republiky Ludvíka Svobody
Silné mrazy v celém území. -15 až -20°.
- 2. President republiky jmenoval nové členy federální vlády
- 4. Celá republika pod silnou pokrývkou sněhu. Ztížení dopravy
- 5. Celopodnikové závazky na počest 50.výročí založení KSČ
- 6. Vládní usnesení o upevňování pracovní kázně
Těžký boj se sněhovou záplavou. Mrazy kolem -20°.
- 7. Čs.lyžařští skokani na prvních místech v Bischovshofenu
Zasedání vlády věnováno potížím způsobeným velkými mrazy
Nedostatek svítiplynu způsobený zimou
Mise Sjednocené arabské republiky u presidenta v Praze
- 8. Nařízení k úspoře plynu a elektřiny
- 10. Odjezd čs.vládní delegace do Bulharska
Mimořádné směny na dolech na odstranění energetických
nedostatků
- 13. Cesta čs. delegace po Bulharsku
- 14. Návrat čs. delegace z Bulharska. Komuniké o návštěvě.
Uveřejnění „Poučení“ z krisového vývoje
- 15. Dlouhodobá smlouva mezi ČSSR a SSSR o dodávce elektřiny
Oslavy dokončení stavby Asuánské přehrady v Egyptě
- 17. Jednání polských představitelů v Praze
50. výročí sjezdu v Lubochni
- 18. Odlet čs. delegace do Moskvy na jednání o hospodářské integraci
- 19. President republiky v Tušimicích
- 22. Jednání mezi polskými a západoněmeckými státníky
Osmdesátka národního umělce Františka Smolíka
- 24. Přípravy k jarnímu veletrhu spotřebního zboží v Brně
Horníci odstraňují následky mrazů
Devalvace jugoslávského dináru
- 25. Příprava velké výstavy k 50.výročí KSČ u Hyberní v Praze
- 26. Celostátní konference Národní fronty
- 27. Provolání Národní fronty ke všem občanům
- 28. Předseda federálního shromáždění na prohlídce Prahy
Aktiv technické inteligence ve stavebnictví
Náhlé oteplení uprostřed ledna 10-11°
Zpráva o vývoji hospodářství ČSSR a plnění plánu v r. 1970
- 31. Start Apolla 13 se třemi muži k Měsíci
Setkání osvětivských vězňů v Praze

Ú n o r

V rozpočtu sedm miliard na rozvoj vědy a techniky

- 1. Apollo 13 na cestě k Měsíci
První vůz pražského metra na výstavě v Praze
- 2. Návštěva sovětské delegace s arm.gen.Leljušenkem v Praze
Velké sněhové srážky a mrazy v Krkonoších

3. X.kongres Mezinárodního svazu studentstva v Bratislavě
Poselství presidenta republiky kongresu
Na silnicích náledí
4. Zasedání ÚV KSČ a rozhodnutí o svolání XIV. sjezdu KSČ
Kongres Svazu mládeže jednal o Vietnamu
Provolání ÚV KSČ k 50.výročí založení KSČ
5. Měsíční modul Apolla 13 přistál na Měsíci
7. Schubová vyhrála jízdu žen a Nepela jízdu mužů v krasobruslení
8. Národní fronta k oslavám 50. výročí založ. KSČ
9. Úspěšné přistání Apolla 13 v Tichém oceánu
11. Předsednictvo České národní rady schválilo změny v české vládě
Jednání vlády ČSSR o plynilém zásobování palivy
Slavnostní podepsání smlouvy o mořském dnu v Moskvě
12. Zakončení X.Mezinárodního kongresu svazu studentstva
Delegace kongresu u presidenta republiky
14. Návštěva presidenta Tita v Egyptě
Změny v polských vládních orgánech
15. Návrh směrnic nové pětiletky SSSR. XXIV.sjezd KSSS 30.III.
Podepsání smlouvy na výstavbu elektrárny Tušimice II.
Zavedení desetinné soustavy měr, vah a peněz ve Velké Británii
16. Porada ministrů Varšavské smlouvy
Zahájení výstavby velkoelektrárny v Dětmarovicích
Pokračování práce Lunochodu na Měsíci
Neustálé trvání války ve Vietnamu
17. Dr Gustav Husál a L. Štrougal v závodech ve vých. Čechách
19. Vydání komuniké z porady ministrů Varšavské smlouvy v Bukurešti
21. Rekord horníků v ražení chodeb na Karvínku
Udělení cen hlavního města Prahy
22. Slavnostní shromáždění v Praze k výročí Sovětské armády
50. výročí sovětského Gosplanu
Zahájení čs.-maďarského jednání
23. Návštěva presid.republ. v Brně v Královopol.strojárnách
24. Závěrečné komuniké o návštěvě čs.delegace v Maďarsku
Oslavy únorového vítězství v celé zemi
25. Slavnostní shromáždění v Praze na Staroměstském náměstí
Val. Těřešková, první kosmonautka v Praze
Prohlášení čs. vlády k situaci v Indočíně
Nepela mistrem světa v krasobruslení
26. Zahájení výstavy 50. výročí založení KSČ
Období nových mrazů a sněhových srážek
28. Návrat čs.delegace z úspěšného jednání v SAR
Projev dr Husáka v bratislavských závodech
Úmrtí francouzského filmového komika Fernandela
Čs. vládní delegace v Egyptě

B ř e z e n

1. Komuniké o návštěvě čs. delegace v Egyptě
Neustálý boj se sněhem a mrazy na železnicích i silnicích

3. Uspořádání dávek nemocenského pojištění
Dar sovětských kosmonautů dr. G. Husákovi
Slavnostní aktiv k Mezinárodnímu dni žen v Praze
Pád norské koaliční vlády
4. Rozhovory dr. G. Husáka a V. Biláka s představiteli rumunské KS.
Vytvoření Socialistické společnosti pro vědu a kulturu
V. Těřeškovová na návštěvě v Písku
Prohlášení čs. vlády k situaci na Středním východě
Ve světě se množí únosy diplomatických zástupců
5. Delegace žen u presidenta republiky
Nad celou republikou náhlá sněhová záplava
7. Úmrtí národního umělce básníka Františka Hrubína
8. Příjezd parlamentní delegace z NDR do Prahy
9. Mistrem světa v boxu těžké váhy se stal Frazier proti Clayovi
10. Závazek ČKD na počest 50. výročí založení KSČ
Gerald Götting z NDR hostem na pražské radnici
Aktiv zemědělské inteligence v Plzni
11. Vítězství Indiry Ghandiové v indickém parlamentě
Nad územím republiky prudké sněhové vichřice
12. Odjezd delegace sněmovny NDR
Projev člena předsednictva ÚVKŠČ Aloise Indry
Velké závěje na horských silnicích
14. Návštěva Waltera Ulbrichta v Kremlu
Otevření jubilejního lipského veletrhu
Nejstudenější březen od r. 1883
Sovětsko-americké rozhovory ve Vídni o odzbrojení
15. Ostrý boj proti nepoctivosti v obchodě
Volby v západním Berlíně
16. Celostátní porada funkcionářů Svazu čs.-sovět. přátelství
18. Plenární schůze České národní rady
Vládní projednávání výstavby nového Mostu
Porada ministrů států RVHP
Výstava rakouského umění v Praze
19. Vernisáže k 50. výročí založ. KSČ v Praze
Velká invaze návštěvníků do jarních Krkonoš
Na mistrovství světa v hokeji ve Švýcarsku jsme první den poraženi od USA 5:1
21. Teploty na horách rychle stouply. Na Krkonoších 20°C
Se Švédy na mistrovství v hokeji prohráváme 5:6
22. První jarní den se vydařil. V Kolíně 20°C
Ve volbách ve Francii zvítězila vládní většina
V hokeji ve Švýcarsku porážíme NSR 9:1
23. Slavnostní shromáždění k 50. výročí čs. Komsomolu
Pracující Středočeského kraje u dr. G. Husáka
24. Vydání tesí k 50. výročí založ. KSČ
S SSSR na mistrovství v hokeji hrajeme 3:3
25. Školští pracovníci u presidenta republiky
Měsíc duben prohlášen měsícem čistoty
26. Vyznamenání učitelů v pražském Karolimu
Jugoslávský prezident Tito na návštěvě v Itálii
ČSSR poráží v hokeji Finy 5:0
28. V Praze přehlídka světové fotografické techniky Interkamera
Okresní konference k přípravě XIV. sjezdu KSČ
29. Delegace KSČ v Moskvě

- 29. Čs. parlamentní delegace do Kanady
Od 1.dubna zavedeny nové dvacetikorunové bankovky
- 30. Zahájení XXIV. sjezdu Komunistické strany sovět.svazu v Moskvě
Projev Leonida Brežněva na sjezdu
Udělení cen míru za rok 1971
Vítězství v hokeji nad NSR 4:0 na mistrovství ve Švýcarsku
- 31. Druhý den sjezdu KSSS v Moskvě poračoval diskusí

D u b e n

- 1. Projev dr G. Husáka na sjezdu KSSS v Moskvě
Vítězství čs. hokejistů nad SSSR 5:2 Druzí na světě.
- 4. Čs. vládní delegace na cestě po Sovět. svazu
SSSR mistrem světa v hokeji. ČSSR mistrem Evropy
- 5. XXIV. sjezd schválil politickou linii KSSS
Projev L. Štrougala v Moskvě
- 6. Projev A. Kosygina na sjezdu KSSS v Moskvě
Zemřel hudební skladatel Igor Stravinskij
- 8.. Slavnostní udělení vysokého čs. řádu v Moskvě
- 9. Skončení XXIV. sjezdu KSSS. L.Brežněv znovu generálním tajemníkem.
Návrat čs. vládní delegace z Moskvy
Dílozí změny stanov KSSS
- 12. Hodnocení XXIV. sjezdu KSSS v čs. televizi
Velikonoční svátky mají krásné slunečné počasí
Velikonoční směny havířů a hutníků
- 14. Projev dr G. Husáka na aktivu funkcionářů ve Sjezdovém paláci
- 15. Vědecké symposium k 50. výročí KSČ
Schválení směrnic návrhu nové pětiletky
- 16. Zprávy o obnoveném jednání mezi USA a Čínou
- 19. Slavnostní zahájení mezinárodního veletrhu spotřebního zboží v Brně.
V Moskvě vypuštěna orbitální vědecká stanice Saljut
Delegace Národní fronty v Berlíně
- 25. výročí Jednotné socialistické strany Německa
- 20. Zahájení X. sjezdu Bulharské komunistické strany
- 21. Slavnostní shromáždění v Praze k jubileu V.I.Lenina
ČSSR poráží Wales v kopané 3:1 v zápase o postup na mistrovství
- 22. Položení základního kamene k pomníku V.I.Lenina v Praze
Přehrada na Želivce u Dolních Kralovic se naplňuje
- 23. V SSSR vypuštěna nosná raketa s kosmickou loď Sojuz lo se třemi muži posádky
- 25. Sojuz lo přistál
Sjezd Bulharské komunistické strany skončil
- 26. Návštěva maršála Moskalenka v Praze
- 27. Po ukončení jarní hokejové ligy je mistrem Jihlava
- 28. Vyznamenání národních výborů
Výsledek sčítání lidu ČSSR má 14 mil. 362 tisíc obyvatel
Na Krkonoších ještě sněží
Itálie poráží ČSSR v boxu 12:8
- 29. Jubilejní schůze Svazu čs.sovět. přátelství v Praze

29. Udělení vyznamenání k 1.květnu a k 50. výročí KSČ
Snížení cen spotřebního zboží
30. Slavnostní akt na Hradě ke Svátku práce

K v ě t e n

Velká oslava Svátku práce v Praze

1. Projev prvního tajemníka ÚVKSC dr G. Husáka
3. Walter Ulbricht odstoupil. Nástupcem E. Honecker
Sovětská delegace v Bratislavě
5. Slavnostní shromáždění ve Smetanově síni v Praze k 26.výročí
smlouvy s SSSR
6. Slavnostní shromáždění k 26.výročí osvobození Československa
V Praze evropské symposium o životním prostředí
Zahájení Závodu míru Varšava-Berlín-Praha
9. President republiky otevřel v Milovicích Památník bitvy
na Dukle
10. Jugoslávská delegace v Praze
11. Delegace polské lidové armády v ČSSR
Jan Kodeš v římském mistrovství Itálie v tenisu druhý
12. Slavnostní zahájení Pražského hudebního jara
Silné zemětřesení v Turecku
13. Pozdravný dopis KSSS pražskému ajezdu KSČ
Zahájení sjezdu Komunistické strany Slovenska
Velký ohlas výstavy 50 let KSČ
16. Zakončení sjezdu KSS v Bratislavě
Parníky už vypluly na řeku a vládne už po několik dní
stále deštivé počasí
18. Delegace NDR v Moskvě
Česká národní rada jednala o bytech a lidové kontrole
Nová čs.čínská obchodní dohoda
19. Zasedání ÚV KSČ
Úpravy ve vlakové a autobusové dopravě
20. Udělení medailí k 50. výročí KSČ
Jednání mezi SSSR a USA o omezení strategických zbraní
Po delších deštích náhle pěkný ráz počasí /30°C/
Sovětská automatická stanice na cestě k Marsu
21. Sovětské nadzvukové letadlo TU 144 v Ruzyni
Serie bouřek a průtrží mračen nad republikou
23. Příjezdy prvních delegací na sjezd KSČ
V Brně prodejní výstava Erno 71
24. Příjezd sovětské delegace na sjezd KSČ
Opět zhoršení počasí. Stálý déšť.
25. Zahájení XIV. sjezdu Komunistické strany Československa
Projev presidenta republiky na sjezdu
Projev prvního tajemníka dr. G. Husáka
26. Projev gener.tajemníka ÚV KSSS L. Brežněva na sjezdu KSČ
Hospodářský referát L. Štrougala na sjezdu
Zpráva kontrolní a revisní komise.
Pozdravy delegátů socialistických států

- 27. Pokračování sjezdu KSČ diskusemi a projevy hostí
- 28. Otevření Domu sovětské kultury v Praze
Naši horolezci útočí na Nanga Parbat
- 30. Schválení změny stanov, rezoluce XIV. sjezdu, směrnic k pětiletce a zvolení nových orgánů na XIV. sjezdu KSČ
Anglie získala počtvrté juniorský pohár UEFA v kopané
- 31. Návraty delegací ze sjezdu KSČ
Mariner 9 míří k Marsu
V Lisabonu jednání ministrů NATO
V Praze otevřena výstava Metro Moskva-Praha
Vydány směrnice XIV. sjezdu k 5.letému plánu
Rumunský Ceaușescu na návštěvě v Pekingu

Č e r v e n

- 1. Nový čínský velvyslanec u presidenta republiky
Velmi malá populace v ČSSR. Jsme na předposledním místě v Evropě
- 3. Vláda schválila koncepci rozvoje spojů
- 4. Protest naší vlády proti stálým provokacím Sudetáků
Počasí už po tři týdny neustále deštivé
- 6. Saljut 11 odstartoval se třemi kosmonauty
Trnava mistrem 29. fotbalové ligy letoš. roku
Jan Kodeš vítězem v mistrovství Francie v tenise
- 7. Dva členové posádky Sojuzu 11 přestoupili do orbitální stanice Saljut
Nová úprava správních poplatků při změně držitele motorového vozidla
- 8. Sjezd Mongolské lidové revoluční strany
- 9. Posádka Saljutu koná ve vesmíru vědecká pozorování
- 13. Saljut dokončil už 100 obletí Země
ČSSR poráží SSSR v Davis cupu 4:1
- 14. Čs. delegace na sjezd Jednotné socialistické strany Německa
VIII. mezinárodní televizní festival v Praze
- 16. Projev dr. G. Husáka na sjezdu jednotné socialistické strany v Berlíně
- 17. Projev dr. G. Husáka v Karl Marx-Stadtu
Trvale deštivé počasí v červnu ohrožuje sklizeň sena
- 20. Ukončení sjezdu Německé socialistické strany
- 21. Vyznamenání pracovníků v kultuře
Orbitální stanice Saljut už třetí týden ve vesmíru
Projednávání návrhu volebního zákona
- 22. Výročí počátku druhé světové války. 30 let od přepadení Sovětského svazu
Vyhlášení vítězů televizní soutěže
- 23. Sovětská pomoc při stavbě pražského metra
Návštěva sovět. maršála Jakubovského v Praze
Světový rekord Saljutu v pobytu ve vesmíru

24. Jednání vlády ČSSR o jaderném odzbrojení
Velký úspěch výstavy 50. let KSČ
25. Platová úprava zdravotnických pracovníků
28. Chemický veletrh Incheba v Bratislavě
Zemřel akad. malíř Slovenska Martin Benka, národní umělec
29. Snížení stavu stát. zaměstnanců o 65 tisíc osob
Zahájena výstava EX Plzeň 71
Trvale deštivé počasí již trvá sedm týdnů
30. Tříčlenná posádka Sojuzu 11 nalezena v lodi mrtva

Č e r v e n e c

1. Absolventi všech škol se setkali v Praze
Pohřeb kosmonautů v Moskvě
4. Arabský ministr zahraničí návštěvou v Praze
Válka ve Vietnamu bez konce
6. První hezké dny začátkem července po dlouhotrvajících deštích.
7. Budapešť uvítala presidenta republiky ČSSR
Zasedání České národní rady
Slavnostní večer k 50. výročí mongolské revoluce
8. Nový ministr školství inž. J. Havlín
Neustálé nepokoje v severním Irsku
11. Návrat presidenta republiky z Budapešti
Počasí se od počátku července velmi zlepšilo /30°C/
12. Slavnostní otevření prvního úseku dálnice z Prahy do Mirošovic
Na území ČSSR a Polska cvičení leteckých sil států Varšav.
smlouvy
Vyvrcholení sklizně pšicnin.
15. Žně na Slovensku v plném proudu
Zahájení Libereckých výstavních trhů
ČSSR poráží Španělsko v tenise /Davis cup/ 3:2/
19. V Čechách začaly žně
21. Příznivé výsledky národního hospodářství za první pololetí
23. Trvale suché počasí na celém území státu
Čs. himalajská expedice dosáhla vrcholu Nanga Parbatu /8125m/
Dramatické události v Sudánu.
26. Pololetní plán hospodářství Sloven.social.republiky překročen
Apollo 15 startovalo na Měsíc
27. Počasí velmi suché přeje žním, ale brambory schnou
Represálie proti pokrokovým silám v Sudánu
Inž. Vágner přiváží do ČSSR největší transport africké zvěře
28. Protesty proti teroru v Sudánu
Tropická vedra trvají. Objevuje se nedostatek vody
Zasedání nejvyššího sovětu RSFSR

29. Podepsání komuniké na 25. zasedání RVHP

S r p e n:

Expedice Apollo 15 přistála na Měsíci

1. Schůzka vedoucích činitelů komunistických stran na Krymu
Bezvadný start posádky Apolla 15 z Měsíce
3. Brazílie porazila ČSSR v Davis cupu
František Venclovský přeplaval Lamanšský kanál
6. President republiky s mládeží na tatranských Rysech
Komplexní program hospodářské integrace států RVHP
Trvale suché počasí ohrožuje plavbu na řekách, vytváří nedostatek vody a ohrožuje úrodu brambor
8. Přesné přistání Apolla 15 z Měsíce na Zemi
Hladina Dunaje velmi snížena
V Hronově zahájen 41. ročník Jiráskova Hronova
10. V Praze U Hybernů otevřen trh pro školáky
V Praze přípravy na volby
Neustálé nepokoje v severním Irsku
Trvalá válka ve Vietnamu
12. Pokles dolaru na mezinárodním trhu
13. Dr L. Štrougal na návštěvě v Polsku
Ratifikace sovětsko-indické smlouvy
Smrt českého malíře Josefa Šímy žijícího v Paříži
16. Středočeský a Severočeský kraj splnily nákup obilí
Řeky a rybníky jsou obleženy rekreanty. Tropiccká horka trvají už sedmý týden
Naši sportovci na mistrovství Evropy v atletice v Helsinkách dosáhli 2 zlaté, jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili
17. Amer. president Nixon devalvoval dolar. Finanční rozruch na Západě
18. Letošní žně patří k nejúspěšnějším. Sucho nesvědčí pícninám
Populace je malá, ale stoupá počet nemanželských dětí
19. Splnění celostátního plánu nákupu
První česáci chmele přijíždějí do chmelnic
20. Schválení zprávy dr G. Husáka v ÚV KSČ o jednání na Krymu
21. První odlety ptáků na jih
Pravicový převrat v Bolívii
23. Praze zahájen kongres o léčivech
Transport africké zvěře připlul do Kolína
24. Slavnostní shromáždění k výročí Slovenského nár.povstání
26. V Budapešti světová výstava myslivosti
Na světových bursách panika po devalvaci dolaru
Následkem veder nedostatek pitné vody v některých krajích
27. V Budějovicích zahájena výstava - Jižní Čechy-země živitelka
29. Setkání mládeže ve Strážnici s dr G. Husákem
30. Poslanecká delegace z Vietnamu v Praze

Z á ř í :

1. Nová organizace katolického duchovenstva „Pacem in terris“
Strojírenský závod ČKD oslavuje 100 let od svého založení
2. Slavnostní zahájení školního roku
5. Projev dr. G. Husáka na nitranské dožínkové slavnosti
Dohoda o západním Berlíně mezi SSSR a NSR
6. Odjezd vietnamské delegace z ČSSR
Stálé nepokoje v Severním Irsku
7. Organizování agitačních středisek k volbám
8. Letošní sklizeň dosáhla sedm a půl milionů tun zrna
Zahájení oslav hornického svátku
9. Delegace Nejvyššího soudu SSSR u presidenta republiky
10. Projev dr. G. Husáka k horníkům v Ostravě
Zahájení XIII. mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně
13. Zemřel N.S. Chruščov
15. Plenární schůze ÚV KSČ
Zájezd sovětského akademického divadla z Moskvy do ČSSR
Velký vzrůst krádeží uměleckých památek v celé Evropě
Tenista Kodeš finalistou na mezinárodním mistrovství v USA
17. Usnesení ÚV KSČ a vlády o zvýšení malých důchodů
19. 19. Rozhovory západoněmeckého Willy Brandta s Leonidem Brežněvem o společných otázkách
Provolání ÚV KSČ k volbám
20. Vedoucí představitelé vlády navštívili veletrh v Brně
Zahájení XXVI. zasedání OSN
21. Obchodní smlouvy za 17 miliard na brněnském veletrhu
Světový veletrh stavebnictví v Moskvě
22. Předsednictvo Federálního shromáždění vyhlásilo datum voleb
Leonid Brežněv na neoficiální návštěvě v Jugoslávii
Maršál Grečko odcestoval z ČSSR
23. Počátek předvolební kampaně v celém státě
Projev L. Brežněva v Zemi
24. Konec cvičení vojenských jednotek ČSSR a SSSR na našem území
Otázka zastoupení Číny v OSN znovu na pořadu jednání OSN
26. Návštěva L. Brežněva v Sofii a v Budapešti
Protest SSSR proti obvinění diplomatických zástupců Spvět. svazu v Londýně
27. První schůze ústřední volební komise
Indická ministerská předsedkyně Indira Gándhiová návštěvou v SSSR
29. Projev A. Gromyka na Valném shromáždění OSN
Silné ochlazení a sníh v Tatrách
Jádro Prahy prohlášeno historickou rezervací
Naši motocyklisté vyhráli obě velké ceny Šestidenní v Anglii
30. Slavnostní zasedání Mezinárodní organizace novinářů v Praze
V Praze zahájen Mezinárodní festival pantomimy
Setkání A. Gromyka s presidentem Nixonem
Vystoupení čs. ministra zahraničí ing. J. Marka na Valném shrom. OSN

Ř í j e n.

1. President republiky v Brně na oslavě dvaceti let trvání Vojenské akademie A. Zápatockého.
Čs. vládní delegace v Polsku
65. narozeniny nár. umělce Lad. Peška
4. A. Kosygin na návštěvě v Alžíru
Neustálé nepokoje v Severním Irsku
5. Delegace pionýrů u presidenta republiky
Ministr zahraničí Finska v Československu
6. Oslavy 22. výročí vzniku NDR
Šachový zápas o mistrovství mezi Petrosjanem a Fischerem se odehrává v Buenos Aires
7. Nové zákony o důchodové dani a o zvýšení malých důchodů
Zásilka léků a zdravotnického materiálu zaslána do Vietnamu
8. Vyhlášení předvolebních národních směrů Národní fronty
Podzimní výlovy jihočeských rybníků
10. Velkou pardubickou vyhráli čs. koně Korok a Metall s čs. jezdci Chaloupkou a Palizovou
11. Vládní představitelé na stavbě Metra v Praze
12. Celostátní aktiv publicistů o sdělovacích prostředcích
Čs. parlamentní delegace v Paříži
Prohlášení o návštěvě presidenta Nixonu do Moskvy v květnu
14. Projev A. Indry na celoštátním aktivu žen v pražské Lucerně
Návštěva presid. republiky v Iránu na oslavy 2500 let trvání iránského státu
15. Volební agitační střediska zahájila činnost
16. Pracovní směna Národní fronty na počest voleb
Na Měsíci objevena vodní pára
18. Indická vojska v pohotovosti proti Pákistanu
19. V Praze zahájeny dny kultury NDR
A. Kosygin v Kanadě
Otázka Číny na pořadu jednání OSN
Čs. kopaná slavuje 70 let trvání
20. Zahájení dní sovětské techniky v Praze
22. Zasedání Ústřed. výboru KSČ
Agitační dvojice mezi občany
23. Svazarm slavuje dvacetiletí
26. Návštěva Leonida Brežněva v Paříži
Projev dr. G. Husáka k volbám
27. Čína přijata do OSN
Američan Fisher vyhrál šachový zápas s Petrosjanem

L i s t o p a d.

1. Uvítání Leonida Brežněva v Berlíně
2. První veřejné volební schůzka
3. Předvolební projevy vládních činitelů
Sestra Angely Davisové přiletěla do ČSSR
5. Manifestace k 54. výročí VRSR.

- 6. Telegram vlády ČSSR do Moskvy k výročí VŘSR
Odhalení pomníku A. Zápotockého na Kladně
- 7. Vojenská přehlídka v Moskvě
- 9. Zlepšení energetické situace
- 10. Zakončení cukrovarnické kampaně ve svozu řepy
Švédsko odřeklo v poslední chvíli hokejové utkání s ČSSR.
Ministr Patoličev z SSSR v Praze
- 12. Jednání na nejvyšší úrovni mezi ČSSR a NDR
Větší výskyt chřipky na Slovensku
Úprava nízkých důchodů
- 15. Slavnostní zahájení Dnů sovětské techniky v Praze
Mariner fotografuje Mars z těsné blízkosti
V NDR volby. Pro kandidáty 99,85 % volců
- 17. Předvolební schůze v celém státě
Zemřel básník a spisovatel Josef Kainar
- 18. Sovětská vládní delegace v Praze
- 19. Čína provedla jaderný výbuch
- 20. Druhá fáze agitačních dnů před volbami
Rozhovory mezi ČSSR a NSR.
- 23. Projev dr. G. Husáka k 75. výročí naroz. Kl. Gottwalda
Položení základního kamene k pomníku Kl. Gottwalda v Praze
- 25. Velké předvolební shromáždění obyvatel Prahy
Předvolební projev presidenta republiky L. Svobody
- 26. 76. narozeniny presidenta republiky
- 27. Na celém území republiky zahájeny volby do všech orgánů
státní správy
- 28. Volby vyzněly jednomyslným zvolením navržených poslanců

Prosinec.

- 1. Uvěřejnění seznamu poslanců Federálního shromáždění
- 2. Seznam poslanců České národní rady
Sovětský premiér A. Kosygin v Dánsku
Zakončení televizního seriálu F.L.Věk
- 3. Varšavská výzva k svolání konference o bezpečnosti a spolupráci v r. 1972
Plynovod, „stavba století“ pokračuje s předstihem
- 4. Plénum ÚVKŠC projednalo výsledky voleb
Pákistán napadl Indii
Japonský císař na turné po Evropě
V Polsku se narodila paterčata
- 6. Zahájení sjezdu Polské sjednocené dělnické strany
Pákistán vyhlásil válku Indii
V Praze zemřel člen divadla Semafor Jiří Grossmann
- 7. Ustavení Národního výboru města Prahy
- 8. Ustavení české národní rady
- 9. Ustavující schůze Federálního shromáždění. Předsedou zvolen
Václav David
Sovětská vládní delegace u presidenta republiky

10. Ustavení nové vlády Československé republiky. Předsedou dr. Lubomír Štrougal, předsedou Federálního shromáždění Alois Indra
13. Předsedou Polské sjednocené dělnické strany zvolen znovu E. Gierek
Sportovcem letošního roku vyhlášen O. Nepela
14. Zemřel spisovatel Karel Konrád
15. Válka indicko-pákistánská. Generální útok indie na Dháku
16. Nové zásady přijímání žáků na vysoké školy
Pákistán žádá o zastavení palby
17. Uvedení obou mělnických velkoelektráren do provozu
Kapitulace hlavního města východního Pákistánu
Vydání pamětní medaile Kč k 400. výročí naroz. Joh. Keplera
18. 65 let Leonida Brážděva
Programové prohlášení vlády ČSSR
Zemřel solista a režisér opery Nár. divadla Luděk Mandaus
20. Rozpočet Federace na r. 1972 schválen
Mezinárodní ratifikace úmluvy proti leteckému pirátství
23. Pohraniční stráž podřízena ministerstvu vnitra
Naši hokejisté druzí na soutěži o pohár Izvestií v Moskvě
24. Stříbrná i zlatá neděle ve znamení nákupů. Zboží i potravin je dostatek
Velké množství závodů hlásilo během prosince splnění plánů před termínem
28. Nálezy USA na Vietnam
Vytvoření vlády Bangladéše z východního Pákistánu
30. Zástupci strojírenství hlásili dr. Husákoví splnění celostátního plánu prvního roku pětiletky
31. Abnormálně teplé počasí během prosince, nížiny i hory bez sněhu nejen u nás, ale i v Alpách.

Letošní volby do zastupitelských sborů byly dalším konsolidačním stupněm. Na celém okrese bylo vybudováno 75 městských a místních výborů Národní fronty. Kromě toho byla vytvořena agitační střediska v jednotlivých místech a základních průmyslových závodech, kde byl zejména mládeži vykládán volební program a zásady strany, při čemž byl kladen hlavní důraz na příležitost mladých lidí. Těm byly na schůzích osvětlovány přednosti socialistického zřízení a úloha, jakou hrají volby v politickém životě.

V Kolíně probíhal už od poč. roku výběr kandidátů a vytvoření volebních komisí. 27. září byla schválena volební komise okresu, v jejímž čele byl ing. Mil. Jiráň a dalších sedmnáct členů. Tato komise vydala před volbami výzvu k občanstvu, v níž upozornila na význam voleb, vysvětlila mezinárodní situaci a vyzvala, aby občanstvo přistupovalo k volbám s plnou odpovědností a vážností.

Volby se konaly 26. a 27. listopadu, takže se mohl účastnit každý občan. Proto také účast voličů na okrese byla 99,53%.

9. prosince se sešli nově zvolení poslanci Okres. nár. výboru v Kolíně, aby ustavili nový okresní výbor. Předsedou se stal s. Vlastimil Mácha, místopředsedou Zdeněk Marek, druhým místopředsedou Antonín Vosecký, třetím místopředsedou Josef Nekola. Tajemníkem se stal Libor Karkoška. Potom byli zvoleni předsedové jednotlivých komisí.

Ve středu 15. prosince se sešli nově zvolení poslanci Městského národního výboru ke své ustavující schůzi ve slavnostně vyzdobeném novém sále Zimního stadionu. Schůze se účastnil i ved. tajemník OV KSČ s. ing. Jiráň, předseda ONV s. Vlast. Mácha a předseda

MěstV KSČ s. J. Killich. Slavnostní zasedání bylo zahájeno hymnami a zahájení provedl nejstarší poslanec Jan Vavřina. Předseda MěstV KSČ s. J. Killich navrhl pak jménem stranických orgánů a z pověření Národní fronty za předsedu Měst NV s. Josefa Šecla. Návrh byl po zdůvodnění jednomyslně přijat. Prvním místopředsedou se stal Jos. Svoboda, druhým Miroslav Michálek. Tajemníkem se opět stal Karel Lein. Dále bylo zvoleno dalších devět neuvolněných poslanců do 13 členné rady MěstNV: J. Lexa z Laktosu, J. Čermáková z kolínské nástrojárny, J. Březina z ČSAD, J. Krušina, důstojník, B. Herčík z STE Kolín, ing. T. Tajovská z Tatry, J. Vokounová z Korama, A. Jarolím z Průmstavova a J. Šourek, ředitel 2. ZDŠ v Kolíně.

Ustavující shromáždění schválilo zřízení devíti komisí, zvolilo jejich předsedy a členy a schválilo také vedoucí pět odborů.

V čele odboru pro vnitřní věci je Jiří Procházka, odboru míst. hospodářství a služeb Karel Štěpina, vedoucí odboru výstavby inž. J. Havlíčková, pro financování a plán B. Havlín a vedoucí odboru školství, kultury, zdravotnictví a sociální péče B. Tučková.

Volební statistika: počet zapsaných voličů 20.486
 voleb 26. a 27. 11. 1971. počet voličů, jimž byly vydány hlasov. lístky 20.400
 počet odevzdaných platných hlas. lístků 20.332
 počet hlasů pro kandidáty Nár. fronty do MěstNV 20.306 t.j. 99,9%

Z 81 zvolených poslanců 52 mužů, 29 žen. 27 poslanců do 35 let.

34 dělníků, 29 přísl. inteligence, 18 ostatních.

48 členů KSČ, 3 čl. strany lidové, 1 člen str. socialist., 29 bezpart.

V letošním roce byla zahájena jedna z velkých plánovaných akcí spojených s výstavbou města. Je to vybudování kmenové kanalizační stoky III, jejíž realizace podmiňuje další výstavbu bytových jednotek v Kolíně. Je to akce velmi náročná, schválená vládou české socialistické republiky, akce prvořadě důležitosti, která se provádí v nepříznivých terenních podmínkách při nákladu asi 31 milionu korun. Stavba klade také požadavky na občany. Mnohde zasáhne některé soukromé prostory i kousky zeleně. Spokojeni budou jistě v Dolní ulici a v ulici Rorejcově, kde při každé větší dešťové srážce byly zatopeny sklepy a byty.

Město má v současné době asi 34 ha zelené plochy a blízké lesy 36 ha. Celkem na 70 ha. V letošním roce město osadilo některé ulice topoly, javory a jeřáby. Hlavní ovšem je, aby si občané sami tuto zeleň udržovali, protože se často vyskytují případy, kdy nesevdomití lidé lámou stromky, poškozují trávníky a i děti si hrají na plochách, které k tomu nejsou určeny.

Na rekonstrukci veřejného osvětlení v Kolíně věnoval MěstNV dva miliony korun. Rekonstrukce stále pokračuje.

Jedním z úkolů, jehož realizace je velmi potřebná, je stavba obchodního domu na rohu Pražské a Kovářské ulice. Místo je už zajištěno i dokumentace je provedena. Bude to jedna z velkých kolínských staveb, která uvolní obchody na náměstí.

Slavnostní zasedání MěstNV, MěstV KSČ a Nár. fronty, které se konalo ve středu 12. května v kinu Jas, bylo spojeno s udělením Ceny města Kolína. Cenu obdržel ing. arch. Zdeněk Kuna za archi-

tektonický návrh umístění pomníku V.I.Lenina do kolínského sídliště. Dále to byli akademičtí sochaři manželé Kodýmovi, za návrh a realizaci pomníku V.I.Lenina. Třetí byla spisovatelka Anna Drahá, za knihu „Prosinec“ popisující stávky na Kolínsku a založení KSČ.

V dubnu byly zahájeny práce na stavbě budovy Klubu důchodců a na zimním stadionu se dokončuje západní tribuna. Její vybavení je skutečně reprezentační a stane se jistě místem, kde se budou konat významné události ve městě.

Při příležitosti 26. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou byly vyznamenány některé kolektivy Středočeského kraje a také někteří jednotlivci. Byli mezi nimi i občané z Kolína. Jan Glaser, tajem. okr. výboru Nár. fronty, Jaroslav Bělka, vedoucí odboru pracovních sil ONV v Kolíně, Josef Hlušíčka, důchodce v Kolíně, Jaroslav Šrámek, člen MěstV KSČ v Kolíně, František Novotný, zámečnick-seřizovač v n.p. Frigera v Kolně.

Na poč. letoš. roku byla zahájena na sídlišti výstavba 72 bytových jednotek bloku 129 a na konci roku byla dokončována stavba 144 bytových jednotek s předáním občanům.

Na konci října se konal v Kolíně okresní aktiv inteligence, který byl svolán přípravným výborem Socialistické společnosti pro vědu, kulturu a politiku. Bylo přítomno na 140 zástupců, pracovníků všech vědních oborů, pedagogů, ekonomů, zemědělců, lékařů, právníků, hospodářských pracovníků, inženýrů aj. Hlavní referát měl prof. A. Nesvadba, CSc, předseda ústředního výboru Společnosti. Bylo jednáno v diskusi o volbách, o úloze inteligence v současnosti a z konference vyšlo „Prohlášení“ s výzvou na všechny příslušníky pracující inteligence na okrese k dobrovolné politicko-výchovné a popularizační činnosti.

V současné době provádí MěstNV v rámci celoměstského závazku výstavbu „Klubu důchodců“. Staví se v Kolíně na Zálabí v ulici U borku při Dymokurské restauraci. Celý objekt je umístěn na centrální komunikaci, která vede do rekreační oblasti Borků. Stavba však pokračuje pomalu, neboť je v akci „Z“ a závislá hodně na dobrovolné občanské výpomoci. Dnes je sice ve hrubé stavbě hotova a zastřešena, ale je třeba nyní pomoci odborníků ze závodů.

Příštím rokem má být zahájena generální oprava kolínského mostu. Bude to opět jedna z velkých kolínských staveb, která bude klást nároky i na trpělivost občanů, neboť most bude asi opravován tak, že bude jednosměrná doprava.

V posledních říjnových dnech skončila registrace kandidátů pro volby do všech stupňů zastupitelských orgánů. Kolínský okres má po jednom zástupci ve sněmovně národů a Sněmovně lidu, dva representanty v České národní radě, jedenáct poslanců je z okresu ve Středočeském krajském národním výboru a okresní nár. výbor má 82 poslanců.

V říjnu byla dokončena úprava Sadové ulice na Zálabí, která velmi utrpěla válečnými nálety a byla jen provisorně opravena. Nyní dostala nové osvětlení, byly odstraněny pařezy po starých břízách a ulice dostala bezprašný povlak.

V poslední době se neúměrně rozmohl chov psů v domácnostech. Tato situace má zvláště na sídlišti ve výškových domech nepříznivé následky. V noci ruší psi štěkotem noční klid, ve dne znečišťují prostory vyhrazené dětským hrám, ohrožují cyklisty a když majitelé odejdou do zaměstnání, vyjí osamělí psi v bytech. MěstNV vydal už řadu nařízení, ale někteří občané je nerespektují.

MěstNV vyzval občany, kteří mají zájem o provozování činnosti v kterékoliv profesi, mohou si podat žádost o povolení. Každý, kdo požádá, dostane povolení, ale nesmí se bez povolení provozovat žádná nepříhlášená a nezdaněná činnost, která je obyčejně spojena s předražováním na úkor ostatních občanů.

Po tříleté přestávce byla letos opět ustavena komise pro řešení problémů občanů cikánského původu. Jejím předsedou je člen rady ONV s. Ol. Patočka. Na kolínském okrese žije podle posledního sčítání 600 obyvatel cikánského původu. Většina z nich žije sporádaně, jejich pracovní morálka i kultura bydlení je dobrá. Jeví se to i v odívání a péči o děti. Několik rodin však působí neustále potíže, velmi těžko se přizpůsobují, nepracují, neposílají děti do školy a živí se příživnictvím. To je hlavním úkolem komise a nebude jistě záviděníhodným.

S T A T I S T I K A

Kolínský okres má svůj podíl na úspěšném hospodářství státu za posledních pět let. Za toto období zvýšil okres průmyslovou produkci téměř o 1 miliardu korun t.j. téměř o 50%. Objem hrubé zemědělské produkce se zvýšil zhruba o 160 milionů korun, t.j. více než o čtvrtinu. Obě tato odvětví dosáhla těchto úspěchů růstem výrobnosti bez zvyšování počtu pracovních sil. V průmyslu se sice zvýšil počet, ale jen o 3%, v zemědělství se vlivem mechanizace dokonce snížil téměř o 15%.

O vyspělém zemědělství na okrese svědčí i to, že kolínský okres je na jednom z předních míst v celé republice.

Již několik let zápasí všechna hospodářská odvětví na okrese s nedostatkem pracovních sil. Obyvatelstvo okresu stárne. Podle výsledků sčítání lidu máme na okrese 23,6% obyvatelstva ve stáří nad 60 let. Děti do 15 let je pouze 20,2%. Sčítání lidu, domů a bytů k 1. prosinci 1970 bydlí na okrese 97.383 obyvatel. Ve srovnání s výsledky sčítání v r. 1961 klesl počet obyvatel v důsledku přirozeného i migračního úbytku o 2,7% obyvatel. Tím se snížila i hustota obyvatel na okrese na 1 km² za 122,1 na 118,9. V letošním roce došlo k dalšímu pohybu. Za 1. pololetí ubylo 242 obyvatel, z toho 146 žen. Něco je přirozený úbytek /úmrtí/, počet odstěhovaných je však o 146 osob vyšší než přistěhovaných.

U kojenců a novorozeňat došlo proti 1. pololetí 1970 letos ke snížení úmrtnosti. U kojenců ze 14,6 na 7,0 a u novorozeňat z 10,2 na 4,2 děti na 1000 živě narozených. Poklesla rovněž potratovost. Ke 30.6. letoš. roku měl okres 97.199 obyvatel a z toho 50,659 žen.

Celkový vývoj věkové skladby obyvatelstva není příznivý. Od sčítání ke sčítání narůstají starší věkové skupiny a zmenšuje se podíl dětského obyvatelstva. Velmi ostrý rozdíl začíná být v územním členění okresu, kde přistupují též vlivy stěhování obyvatelstva z venkova do města.

Ve skupině do 15 let je stav mezi městem a venkovem přibližně stejný ale horší je to v produktivním věku od 16 do 59 let. V této věkové skupině je rozdíl mezi městem Kolínem a ostatními obcemi 5,1% obyvatelstva ve prospěch města Kolína. Osob 60 a víceletých je na venkově o 6,9% více. Tento stav se stále zhoršuje. Mladí nechtí zůstat na venkově a staří tam zůstávají.

Podle projekce federálního úřadu by měla tato produktivní skupina /muži do 60 let, ženy do 55 let/ dosáhnout v r. 1970 26,8% z celkového počtu obyvatel. Podle skutečnosti však měl Kolín a okres v této věkové skupině 27,1% obyvatel. Proti roku 1961 se tento podíl zvýšil o 2,6%. Zajímavý je vzestup skupiny obyvatel na okrese starších 60 let. V r.1950 činil 15.843 obyvatel, v r.1961 už 19.362 obyvatel a v r. 1970 činil 22.999 obyvatel. Prognosa na rok 1980 je 26.577 ale už v 1. pololetí letoš. roku je 26.565 obyvatel. Podle toho by za 20 let byla jedna třetina obyvatel okresu starších 60 let. Okres Kolín je ve Středočeském kraji na druhém místě za Nymburkem. /Kolínský okres 23,6%, Nymbursko 23,9%./ Nejlépe je na tom ještě Příbram /18,2%/.

Podle posledních tří sčítání lidu je statistika okresu následující:

Sčítání lidu	Počet osob	% do 15 let nad 60 let do 15 let nad 60let			
		do 15 let	nad 60 let	do 15 let	nad 60let
1950	97.732	20.955	15.843	21,4	16,2
1961	100.046	22.307	19.932	22,3	19,4
1970	97.383	19.651	22.999	20.2	23,6

Už několikrát jsme připomínali v kronice, že se na okrese rodí stále méně dětí. Na jedné straně je jedna z nejmenších dětských úmrtností na světě, lékařská péče, jedno z nejlepších sociálních zabezpečení na světě, ale dětí ubývá. V letech 2. svět. války se rodilo až 2 tisíce dětí ročně, nyní v průměru pouze 1200. Zato potratový index a rozvodový počet má stoupající tendenci. Půjde-li vývoj tímto tempem, bude mít okres za 10 let téměř 30% obyvatel nad 60 let a tu se naskytá otázka, kdo bude pracovat.

Snad je příčina ve vysoké životní úrovni, která dává lidem příležitost věnovat se svým zálibám jako je chata, auto, cesty do ciziny, návštěvy zábav a jiné, což odvádí od rodinného života s dětmi, které se mnohým zdají přítěží a svěřují je babičkám. Snad je to i zaměstnanost obou rodičů, kteří se po denní práci neradi věnují ještě výchově dětí.

O vysoké životní úrovni svědčí příjmy obyvatelstva, růst vkladů, spotřeba potravin, nákup předmětů dlouhodobé spotřeby, vybavenost bytů, množství chat, aut, televizorů atd. ...

Sčítání lidu ukázalo změny, jaké nastaly v bytovém fondu. Jde zejména o vybavenost bytů, zlepšení stavu v počtu obytných místností a vybavení domácností. Průměrná obytná plocha jednoho bytu činila v r. 1961 35,07m², v roce 1970 40,64m². Znamená to zvýšení o 15,9%.

Zvýšení životní úrovně má i negativní stránky. Mnohem více se prokouří a propije. Na okrese Kolín prokouřili kuřáci 24,671.000 korun, t.j. o téměř dva miliony více než v roce minulém. Značná částka se také propila v pivu a v lihovinách. Propilo se v minul. roce 17.455 hl piva, 1658 hl lihových nápojů, 3148 hl vína. Prodej lihovin a likérů stoupl o 1,766.000 korun.

Při sčítání byly také zjištěny jiné zajímavosti. V Středočeském kraji bylo zjištěno 4685 občanů cikánského původu, z toho 2381 žen. Jejich věkové složení je zcela odlišné od ostatního obyvatelstva. Počet osob do 16 let činí 53%, pouze 3% mužů a žen je ve věku nad 60 a 55 let, zbytek je v produktivním věku.

Za první čtvrtletí letoš. roku se v matričním obvodu MěstNV v Kolíně narodilo 240. Chlapců 126, děvčat 114. Nejčastějším křest. jménem chlapců je Martin, u děvčat Jana.

Konsolidace a pozitivní změna celkové hospodářské situace se projevila i zvýšenou důvěrou v čs. korunu. Vzrostly úspory obyvatelstva. Přírůstek vkladů v r. 1966 činil 26 milionů v roce 1969 21,4 milionů a v r. 1970 70,6 milionů. Celkový vklad u Stát. spořitelny k 31.12.1970 činil 570,7 milionu Kčs. Průměrný vklad na jednoho obyvatele okresu činil 5765,-- Kčs. V r. 1966 to bylo 3930,--Kčs.

Zadluženost obyvatelstva v r. 1966 byla 27,848.000,--, v roce 1970 35,970,000,-- korun. Nejvíce jsou to půjčky na bytovou výstavbu a na nákup zboží.

V r. 1970 bylo před kolínským MěstNV uzavřeno 340 manželství. Ze samotného města jich bylo 208. V témže roce slavilo 6 dvojic 50 let od uzavření manželství a oslavili zlatou svatbu. Děti se v uplynulém roce 886, z toho 455 chlapců. Časté potíže jsou při zapisování jmen dětí do matrik. Rodiče si často vymýšlejí nevhodná jména a nepomýšlejí na to, že ^{je} dítě v pozdější době odmítá. Slavnostní zápis nových občánků byl proveden loni dvanáctkrát. Bylo při tom slavnostně zapsáno 332 dětí.

Výsledky sčítání lidu, které proběhlo na konci minulého roku mělo pro město Kolín řadu zajímavých čísel. Ukázalo nejen silný vzrůst počtu obyvatelstva v samotném městě, i když je to přistěhování z venkovských obcí, ale i vzrůst životního standartu, bytové kultury a jiné velké změny posledních let.

Počet obyvatelstva v Kolíně k 1. 12. 1971 byl 26.769 osob. Z toho bylo 12.647 mužů, žen 14.122, t.j. 52,8%. Na 1000 mužů připadalo 1117 žen.

Věkové složení: Od 0-15 let bylo 17,9%, od 16-59 58,2% a od 60 23,9%

Věkové rozdělení:

0-2 roky	- 3-5	- 6-15	- 16-17	- 18-34	- 35-59	60 a déle	- nezjištěno
1037	1101	3606	957	6878	8170	5010	10

Osob aktivně pracujících bylo 13956 celkem, z toho mužů 7294, žen 6662 /47,7%/.

V samotném Kolíně pracovalo 12.099 osob /86,7%/, na okrese mimo Kolín 548 /3,9%/, mimo okres 1309 osob /9,4%/.

Národnostní složení. Z 26.769 obyvatel bylo národnosti

české	sloven.	polské	německé	maďar.	ukrajin.	ost. nezjišt.
					ruské	
26.184	429	10	21	63	28	34

Češi tvoří 97,8%, Slováci 1,6% a ostatní 0,6%.

Celkový počet domů je 3368, z toho trvale obydlených 3321, občas obydlených 18, 4 slouží jako rekreační a 89 neobydl.

Věk domů podle doby výstavby:

před r. 1870	- 1870-99	- 1900-45	- 1946-60	- 1961-65	- 1966-70	nzjišt
235	393	2095	307	112	100	19

Počet bytů a jejich velikost:

Celkem kuchyň/1 bez kuch./1+kuch./2bez k./2+k./3pok./4 pok.

8743 257 256 2034 129 3337 2277 453

Společných domácností je 9571. Počet členů v domácnosti:

1 člen 2 čl. 3 čl. 4 čl. 5 čl. 6 čl. 7 čl a více

1859 2474 2341 2072 628 147 50

Trvale obydlené byty podle vybavení:

Celkem	ústř. etáž.top.	koupel. spr.kout	vodov. připoj. kanalis.	elektr.	plyn ze sítě
8743	3696	6350	8379	8118	8679

Předměty dlouhodobé spotřeby a rekreační možnosti domácností.

pračky chladn. kuchyň. robot vysavač telev.

	linka				
5720	6322	2940	955	6172	6937

Rod.domek chata	Zahrádka	moto	auto osob.	garáž
905	890	1261	2254	2117

Byty podle velikosti:

Celkem	jen obyt. kuch.	1+1	1+2	1+3	1+4
8743	2,9%	26,2%	39,6%	26,1%	5,2%

Sčítání ukázalo vzestup nejen počtu bytových jednotek, ale i vzrůst kultury bydlení, vybavení domácností, rozlohy obytných místností a elektrifikaci a plynofikaci ve městě.

Věk domů podle stáří je číslicemi poněkud zkreslen, protože domy vystavěné v poslední době obsahují velké množství bytových jednotek, zatímco domy starší jsou v počtu bytů malé. Celkový počet obytných místností nad 8m² je 18.233, což sice ještě nedostačuje, ale ve srovnání s obdobím před válkou je nepoměrně lepší.

Sčítání také ukázalo, že velké množství kolínských občanů dojíždí denně za svým zaměstnáním mimo okres /1309/. Je to hlavně

Praha, kam dojíždí denně téměř tisíc lidí, což znamená také velké zatížení pro železnici. Naopak zase do Kolína se denně sjíždí na 8-9 tisíc lidí z venkovských obcí z okolí, takže Kolín má přes den mnohem více obyvatel. Zaměstnání venkovských občanů v Kolíně vede k tomu, že se snaží dostat i byt v Kolíně, hledají družstevní výstavbu, kupují odumřelé domky nebo vily a tím se bytová otázka v Kolíně neustále prodlužuje. Narůstá tím i problém školský, protože děti nově přistěhovaných občanů zvětšují potřebu nových učeben, takže otázka nové školní budovy se v Kolíně stala opět naléhavou.

Sčítání také ukázalo, že Kolín má vysoké procento obyvatelstva nad 60 let, /23,9/ zatímco do 15 let je pouze 17,9%.

Téměř na sedm osob připadá jedno motorové vozidlo, které přestalo být luxusem, ale stává se dopravním nebezpečím. Rubrika dopravních nehod tomu zřejmě nasvědčuje.

Zaměstnanost žen dosáhla už 47,7%, a postavila ženy v pracovním procesu už početně na stejnou výši s muži.

Sčítání také ukázalo, že Kolín je ryze českým městem, jímž od staletí býval. Německý živel, který v době předhusitské v Kolíně býval, tvořil i tehdy dosti tenkou vrstvu hospodářsky silného patriciátu, který byl pohlcen domácím českým obyvatelstvem, jakmile ztratil hospodářskou prioritu.

Počet rozhlasových přijímačů se ani nezjišťoval, neboťty jsou v každé domácnosti, někde dva až tři. Počet televizorů ukazuje, že se jejich počet blíží počtu domácností.

KULTURNÍ ŽIVOT

Divadlo

Museum

Knihovna

Kino

Hudba

Tisk

Oslavy

Sdružený závodní klub

Návštěvy

Okresní konference kulturních pracovníků, která se konala v červnu minulého roku, se zabývala kladnými i zápornými stránkami současného kulturního dění v Kolíně i na okrese. Bylo tam zjištěno, že léta 1968-9 nepřinesla v Kolíně žádné extrémní výkyvy, ale přesto se v některých oborech objevila stagnace právě na těch úsecích, které mají širokou působnost. Proto už loni byl vypracován plán kulturně výchovné činnosti na letošní rok 1971, který je rokem jubilejním a který znamenal řadu kulturních závazků k 50. výročí založení KSČ.

Jednou z velmi aktivních kulturních institucí je Sdružený závodní klub, jehož výhledový plán obsahuje velké množství akcí mimoškolního vzdělávání jako jsou odborné kursy pro hospodářské pracovníky, přednášky pro závodní školy práce, kursy jazykové, hudební, pohybové studium, taneční hodiny, večerní studium pro střední školy a j. V minul. roce těmito kursy prošlo asi 1620 posluchačů. Zájmová činnost je tu zastoupena řadou souborů a zájmových kroužků, 6 tanečních orchestrů, 60 členný symfonický orchestr, divadelní soubory, filmové a fotografické kroužky.

Druhou profesionální kulturní institucí je Krajské divadlo v Kolíně, jehož činnost zasahuje i mimo Kolín. V poslední době provádělo několik změn nejen v osobě ředitele, ale i ostatních členů souboru.

Kolínská knihovna vedle své knihovnické činnosti pořádá už 20 let přednáškové večery, které navazují na současná kulturní jubilea a svou sítí knihoven na celém okrese je jednou z nejdů-

ležitějších kulturních institucí nejen v Kolíně, ale i na okrese.

Krajské museum v Kolíně se svými odbočkami v Českém Brodě, Kouřimi a v Kostelci nad Černými lesy, patří svou archeologickou částí k nejvýznamějším institucím toho druhu v Čechách a svými literárními sbírkami, které mají vztah ke Kolínu je dnes velmi navštěvovaným kulturním zařízením v Kolíně.

Kulturní komise rady MěstNV, jejíž předsedou je s. Jiří Procházka, vyvinula v posledních letech velkou iniciativu pro konsolidaci a oživení kulturního života v Kolíně. Vytvoření Kruhu přátel hudby, příprava velkých výročí v příštím roce, jako 100. výročí kolínské hudby, 60. výročí úmrtí Františka Kmocha, 100. výročí kolínského gymnasia, 40. výročí hudební školy, 10. jubilejní Kmochův Kolín, to je stručný výčet akcí, které kulturní komise města chystá pro příští rok. K některým těmto výročím budou vydány i pamětní almanachy, diplomy nebo odznaky. Kromě toho má být vydána reprezentační publikace „Kolín ve fotografii, ze snímků kolínských fotoamatérů a s historickým úvodem s. Jiřího Procházky.

Stagnace v kulturním životě, která se v některých oborech projevila má ovšem hlubší příčiny. Je jisté, že dnes už mladí lidé nevědí, co je to hlad a nezaměstnanost, že nemusí doma hlídat chleba a odpočítávat kostky cukru před dětmi a víme, že se problém výživy změnil mnohde na problém přejídání. Dnes jsou lidé dobře oblékáni, některé děti až přepachově, dobře živeni, některé děti až moc, lidé jsou sociálně zajištěni, vymýtil se strach z nezaměstnanosti, nemoci a stáří. Ale to samo nedostačuje. Nikdo nepopírá, že touha po vyšším blahobytu je přirozená, že požadavek na

dostatek prostředků k výživě, vkusnému oblékání, pohodlnému bydlení patří k moderní společnosti. Že auto, chata, cestování po vlasti nebo po cizině už není jen pochybnou choutkou.

Co je však škodlivé, je spotřebitelský, konsumní životní styl, který život neobohacuje. Hmotný a pouze hmotný blahobyť a honba za ním jako za hlavním smyslem práce a života, ve skutečnosti život odlidštuje a vytváří sobecké mezilidské vztahy. K pocitu plného a šťastného života jsou hmotné podmínky teprve východiskem, a po dosažení určitého stupně musejí ztrácet na významu. I když se u nás ještě ideálního stavu hmotných životních podmínek nedosáhlo, mohlo by se stát, že by jednostranná individualistická honba za nejrychlejší dosažení nejvyššího hmotného blahobytu, která některé lidi začíná ovládat, tuto cestu k nejvyšší životní úrovni prodloužila nebo dokonce ohrozila. Je nutno si uvědomit, že potřeby naší současné společnosti jsou jednotou nejen hmotných, ale i duchovních - kulturních potřeb - a jsou jednotou nejen individuálních, ale i kolektivních potřeb. Každá jednostranná absolutisace jen některého prvku je v rozporu s novodobým pojetím našeho životního stylu.

Vidíme někdy povážlivé věci, v nichž hrají hlavní roli peníze. K vůli penězům se v naší společnosti rodí nový maloměšťák se všemi zápornými znaky, pokud se dá cestou honby za penězi, ~~že~~ za pouhým vlastněním věcí. V tom je totiž pramen zla současné doby. Má-li kdo uspokojení z nabytí a užívání auta, chaty, bytového zařízení, klenotů či kulturních hodnot, kterých si poctivě získává, není v tom nic špatného. Špatné se to stává tehdy, usiluje-li o to za každou cenu, i třeba nepoctivě a povýší vlastnění hromadění na

smysl života. A to často sobecky a zaslepeně na úkor jiných lidí, i těch nejbližších a téměř vždy na úkor opravdových vyšších životních hodnot. Kolem sebe vidíme každý z nás rodiny, které k tomuto životnímu stylu mají sklon. A někteří dokonce propadají tomu, že se mohou upracovat, nebo šidit, dokonce i okrádat, odpírají si přátelství, radost z dětí, mají malou radost z věcí a zážitků, pokud se nedají spočítat a vyjádřit hotovými. Neznají krásy z tvůrčí práce, ze zdraví, krásy a hodnot, co není k dostání za peníze. Propadají službě nakoupených věcí, stávají se dřiči na chatě, otroky svého auta.

Nechceme za cenu nejrychlejšího uspokojení nejvyšších hmotných potřeb zanedbávat prostředí, v němž se pracuje, nevšímát si charakterů a vztahů lidí, nechceme být nevšímaví k morálce společnosti, ostatním životním hodnotám. Je třeba, aby lidé více četli, více navštěvovali hodnotná divadla, více sami pěstovali divadlo, snažili se kulturu dělat, ne jen ji konsumovat a zbavit věci jejich vlády nad lidmi. Jen tak bude vyšší životní úroveň lidem něco platná, protože být majitelem kulturních věcí ještě neznamena být kulturním člověkem. I kulturní zájezdy, které pořádají závody do pražských divadel se vyznačují tím, že jsou navštěvovány hlavně hry s lehkou tematikou, laciné operety nebo divadélka malých forem. Nic proti těmto hrám, ale nesmí to být výlučně vyhledávanou kulturní zábavou. Jsou tu totiž ještě koncerty, výstavy a jiné podniky, které by zasloužily zájem široké veřejnosti, a kulturní referenti v závodech, jejichž je to první povinností, by měli mít sami snahu dobrou kulturu prosazovat.

D I V A D L O

Historie kolínských divadelních místností. Kolín byl jedním z prvních venkovských měst v Čechách, které do kulturního života vstoupilo divadelním projevem. Byly to na konci 18. stol. sice profesionální divadelní společnosti, jichž repertoár hraný německy byl také většinou německého původu, ale tehdejší úřednická a vojenská společnost mluvila také hodně německy. Český živel nezůstával pozadu a velmi brzy se hlásily první kroky k vytvoření skupin, které začaly pěstovat tento divadelní projev. Jako vždy byli to mladí lidé, zvláště studenti, kteří využívali prázdninového období k tomu, aby si zpestřili volné chvíle recitacemi nebo jak se tehdy říkávalo deklamovánkami, zpěvem, společnými výlety do okolí a také prvními nesmělými pokusy divadelními, jak to vídávali u divadelních společností.

Tyto hostující společnosti mívaly v Kolíně nesnáze s jevištěm, neboť skutečný divadelní sál v Kolíně nebyl. Divadelní ředitelé /Schauspielunternehmer/, jako byl Lipold, Schülz, Sternfeld, Maschke, Gläser, či Suvar hráli na různých místech, v různých prostředích a s různými výsledky. Bývaly to obyčejně hostince s přistavěnými sály, kde se většinou tančovalo a jen v době návštěvy divadelní společnosti se měnil sál v divadlo.

Hostinec „Na Červenici“ /dnes rest. Na rychtě/ byl jedním z takových míst, kde se hrávalo divadlo a za pěkného počasí se hrálo i na zahradě, která pojala více diváků.

Na poč. 19. stol. vystavěl na místě dřívější Palečkovy pily za městem hostinský Matěj Jukl hostinec se sálem. Byla u toho i

rozlehlá zahrada. V této výletní restauraci za městem, kde se o nedělních odpoledních tančívало, hostovaly i divadelní kočující společnosti. Divadélko bylo malé, večerní prostředí nelákalo k návštěvě, a tak když při stavbě dráhy byla zahrada zrušena, přestalo se tam chodit vůbec. Později se tam říkalo „Ve freu“, pro různé příležitostné obchody a ještě později dostal hostinec ne zrovna lákavé přízvisko „Hobomoko“. Dnes jsou v těsném sousedství kasárna.

Na předměstí v Císařovsi bývala restaurace se zahradou a sálem, který byl prostornější a stal se místem, kde byly pořádány velké plesy, kde se scházela večerní společnost a kde hostovaly také divadelní společnosti. Říkalo se tam „U města Reichengerku“, později „Ve Slávii“. Bylo to blíže středu města, návštěvy tu bývaly větší a mnozí ředitelé prodlužovali tuto divadelní štaci až na tři měsíce. Jeviště bylo dosti primitivní s petrolejovým osvětlením. Divadelní ředitel F. Pokorný tu slavil v roli Othella 50. výročí své divadelní činnosti.

První ochotnické scény kolínských studentů byly většinou v soukromých domech po bytech. Již před r. 1848 se hrávalo v malém domě v Kouřimské ulici č. 15, nebo na náměstí v domě „U černého koníčka“ /dnes sídle finanč, odboru ONV/. Předchůdcem nynějšího domu bývala totiž jednopatrová budova, zájezdní hostinec, s velkými vraty uprostřed, nad nimiž byl namalován štít s černým koněm, podle něhož dostal dům své jméno. Vlevo byla šenkovna, pravo krupařský krám, v prvním poschodí byl sálek, hostinské pokoje a byt majitele, jímž byl hostinský Čermák. V r. 1864 tu měla také své sídlo Zpěvácko-čtenářská beseda. V sále bylo i malé jeviště

s pianem, pořádaly se tu muziky, hrálo se tu i loutkové divadlo Jana Nepomuka Laškovky. Divadelní ředitel Stránský sem zajišťoval se svou společností, jejímiž členy byli manželé Vicenovi, manželé Peškovi, Václav Braun i známý přítel Tylův, velký umělec a bohém František Krumlovský. Hrálo se tu česky, hlavně Tylovy hry.

Velmi čilá ochotnická činnost se rozvinula v Kolíně ve 40. letech minul. století. za velmi aktivní podpory pátera Breišla, jenž kolem sebe soustředil hlavně kolínské studenty. Hrálo se v t.zv. Morstadtově domě na náměstí /dnes rest. U radnice/, kde si své deklamační a divadelní schopnosti zkoušel i kolínský básník-buditel Frant. J. Rubeš.

R. 1846 zařídil finanční komisař Karel Pokorný v domě „U tří korun“ /č.42 v Kutnohorské ulici/, v prvním patře stálé divadélko, kam se přestěhoval i Breišlův soubor a kde se hrálo už jen česky. Sál byl malý, ale na tehdejší návštěvy stačil. Zachoval se z té doby i plakát z 20. prosince 1846, kdy se hrála Tylova Paní Marjánka, matka pluku. Zavřité sedadlo stálo 20 krejcarů. Mimo jiné je to i dům, v němž před velkým požárem bydlela rodina Deburouova.

Revoluční rok 1848 znamenal velký obrat v našem národním životě a přinesl také silné oživení ochotnické činnosti, která pocítovala nedostatek divadelní scény. Proto bylo pro ochotníky mimořádnou událostí, když v r. 1859-60 v přistavěném křídle na dvoře reálné školy byl zbudován divadelní sál se 195 sedadly v přízemí a 30 na galerii, se 100 místy k stání v přízemí a 50 nahoře. Galerie měla bohužel jen jediný východ a k tomu ještě nedostatečný.

Přes řadu nedostatků to však bylo divadélko, na němž mohly být už provozovány náročnější hry. Opona byla malována podle Morstadt-

tova obrazu Kolína. Divadélko sloužilo 20 let. Když v r. 1881 vyhořelo divadlo ve Vídni na Okružní třídě a při požáru zahynulo přes tři sta lidí, byla nařízena generální revise všech divadel v Rakousku a to byl konec kolínského divadélka. Při prohlídce byla shledána nedostatečnost výchoďů, špatný stav podlahy a sloupů galerie a to vše vedlo k uzavření scény, protože náklady by byly na opravu příliš veliké. Divadélko se stalo tělocvičnou školy.

V období oněch dvaceti let bylo zrušeno i divadélko „U tří korun“ a proto nastala otázka, kde hrát. Krátce před tím, v r. 1878 byla v Kolíně otevřena nová budova sokolovny. Měla velký sál, ale bez jeviště. Když se rozhodli ochotníci tam hrát, muselo se jeviště na každé představení stavět z trámů, potáhnout stěny plátnem, zavést plynové osvětlení a po představení zase vše odklidit, aby se dalo cvičit, protože k tomu účelu byla sokolovna postavena, Bylo k tomu třeba hodně obětavé práce, hlavně ochotných dobrovolníků, protože se v sále cvičovalo denně do večerních hodin.

To byl také důvod, proč se členové ochotnického spolku Tyl starali, aby se podle vzoru jiných českých měst, Pardubic, Chrudimi, Mladé Boleslavi utvořilo družstvo pro postavení nového divadla. Prostředky se měly opatřit z veřejných sbírek. Po počátečním slibném rezběhu se snad vlivem tehdejších rozháraných politických poměrů v Kolíně se záměr uskutečňoval velmi pomalu a k jeho realizaci došlo až těsně před druhou světovou válkou. Usi-lovalo se o získání klášterní zahrady, ale bez úspěchu. Později bylo zakoupeno místo u dnešního vojen. velitelství, ale zase bylo prodáno.

Naléhavé potřeba většího jeviště vedla mezitím podnikavého průmyslníka Adolfa Richtra, jehož manželka byla bývalou vídeňskou

herečkou a v Kolíně pilně ochotničila, k tomu, že r. 1882 dal svým nákladem vybudovat divadelní zařízení u sálu Zámecké restaurace. Divadlo bylo na svou dobu dosti moderně vybaveno šatnami pro herce, provazištěm, plyšovými sedadly a v krátké době i elektrickým osvětlením. Proto se tento sál stal velmi rychle středem činnosti kolínských ochotníků a cílem řady divadelních kočujících společností. Hrál se tu pilně do r. 1911, kdy divadlo vyhořelo.

Než byla škoda opravena hrálo se opět v sokolovně a to vedlo sokolskou jednotu k myšlence upravit hudební galerii na jeviště, na němž by se mohly konat tělocvičné akademie a divadla. Projekt byl sice uskutečněn, ale neuspokojil divadelníky, neboť chyběl zákulisní prostor, byla špatná akustika a nedostatečné šatny. Dekorace si ochotníci pořídili z peněz vyplacených pojišťovnou. Na tomto málo vyhovujícím jevišti se hrálo až do prvních let první světové války, která proměnila sál ve vojenský lazaret.

Na opraveném jevišti v Zámecké hrál také dramatický odbor strany křesťansko-sociální, který tu sehrál řadu velmi dobrých představení.

Kromě v Zámecké a v sokolovně se hrálo divadlo také v sále „U Ptáčků“ /dnešní Družstevní restaurace/, kde také pilně účinkoval zmíněný dramatický odbor křesťanských sociálů. Byl založen r. 1906. Přestěhoval se sem ze Zámecké restaurace, když se hostinec U Ptáčků stal jejich majetkem. Vytvořil si tu trvalou scénu, a za výborného vedení regenchorihá Josefa Winttra, žáka Fibichova, byly tu vedle činoher provedeny české opery Prodaná nevěsta, Hubička, Dalibor, V studni a jiné. Hostovaly tu divadelní společnosti /Zöllnerova v r. 1918 tu hrála dva a půl měsíce/ a krátkou

dobu hostil sál i sokolskou trucjednotu Fügner, která tu měla tělocvičnu.

Už na konci minul. století hrával První dělnický spolek Kollár. Zprvu ve Slávii, později na malém jevišti „U Šlajtrů“ /dnes Dům mládeže, dř. U Karla IV./ V ulici Karoliny Světlé stával dům „U anděla“ /dnes Krajská zdravotnická škola/, který později převzala sociální demokracie a vytvořila si tu Dělnický dům jako sídlo své činnosti. Zde hrávala skupina dělnické akademie a sem se přestěhoval i Kollár. Podniky těchto souborů byly hojně navštěvovány, Kollár pořádal i národní slavnosti na horním i dolním ostrově, maškarní bály a humoristické večírky U Štrupů, U viznerů a U Foitlů.

Zálabí mělo také své scény. Příčiněním obce baráčníků Čičovice bylo zde vybudováno malé jeviště pro spolková představení v restauraci „Na Rozkoši“. Spolkové kabaretní produkce se konaly také v restauraci u Kratochvílů/Ovčárecká ulice/^v restauraci „Na Zavadilce u mostu na Zálabí /dnes zbořená/.

Menší jeviště bylo i v Kolíně VI, /Na vejfuku/, kde v hostinci u Pavlíčků hrával druhá baráčnícká obec, která tu vypravila několik činoher a pohádek pro děti.

Málo se ví o tom, že v Kolíně byla i domácí divadla. První bylo už v r. 1875 u paní Brixové, učitelky jazyků, která své žáčky učila recitaci a jevištním způsobům, jiné domácí divadélko bylo v domě u Honegrů /později u Kargrů/ u mostu v Kargrových lázních. Tam byla už tehdy jakási dramatická škola, která připravovala mladé lidi k ochotničení. Poprvé se tu hrála v červenci v bytě Kargrových Wolfova fraška „Dali se do novin“. Představení bylo vy-

praveno velmi primitivně, proto byly následující hry převedeny do jiné místnosti v lázních. Byly tam pořádány akademie a hudební produkce. Divadélko soustředilo kolem sebe řadu ochotníků, mužů a žen, herců, režisérů a hudebníků. Bylo tu sehraho 25 představení, zvláště hry Tylovy, 3tolbovy, Nerudovy a Pipichovy.

V Husově ulici, č. 66 /dnes zbořený/ patřil~~o~~^{dům} doktoru Šílovi, primáři nemocnice, který byl sám velkým ochotníkem a organizátorem divadla. Tam se zkoušela divadelní představení.

Divadelní sály neměly tehdy dostatečné větrání, osvětlení olejové a později plynové kazilo vzduch a zvláště v horkém létě bylo v sálech ovzduší nedýchatelné. Návštěvy v létě klesaly a byla dávana přednost představením pod širým nebem, v zahradách, na ostrovech nebo v přírodních amfiteatrech.

Kolín měl dvě takové scény, kde byla postavena podia a diváci seděli pod večerní oblohou. Jednu takovou jakousi arénu dal postavit divadelní ředitel Ludvík na Horním ostrově. Hrál se tam jen krátce, protože dřevěnou stavbu vzala velká voda, která často navštěvovala Kolín.

Druhé podobné jeviště bylo na Knochově ostrově, kde bylo před restaurací postaveno podium, na němž často hostovaly divadelní společnosti v létech 1923-1932. Ředitel Martin tu uvedl řadu hodnotných představení jako Pirandella, nebo Rostandova Cyrana. V jeho souboru byli tehdy vynikající herci jako Jaroslav Průcha, Čeněk Šlégl, dále tu hostovalo divadlo Akropolis z Prahy vedené ředitelem Třešňákem, jenž se později ujal jako první kolínského divadla. Jako host tu hrál i A.E.Longen se svojí ženou Xenou, kteří tu hráli tehdy oblíbenou Tonku šibenici a Aféru plukovníka Rédlá. Oba zde trávili dovolenou.

Divadla v přírodě byla u ochotníků velmi oblíbená a mnozí na ně mají hezké vzpomínky. Bylo to vlastně obdoba divadelních představení v zahradách. V zahradě se hrávalo na Vinařického náměstí /dnes Husovo/, kde na horním nároží bývala hospůdka se zahradou. Říkalo se tam v Kamenné zahradě Kamenici/ později U Štrupů. Tam hrávaly menší divadelní společnosti ve velmi skromném prostředí. Jiná zahradní scéna byla naproti v ulici Na haldě, což byl vlastně zadní trakt dnešního Družstevního domu. Po obou těchto scénách není ani stopy.

Velký podnik se konal v Kolíně na Horním ostrově 7. srpna 1924, kdy za spolupráce všech kolínských spolků byla oslavena 500 letá památka Jana Žižky. Na jižním břehu ostrova bylo postaveno velké podium, na němž byla provedena sedmiobrazová hra o husitském vůdci. Hlediště bylo na protějším břehu u dnešních lázní a představení přihlíželo na 6000 diváků. Jiné velké představení se konalo u ratbořského viaduktu v přírodním amfiteatru.

Dnes má Kolín vedla budova městského divadla, která vyhovuje všem náročným požadavkům, moderně vybudovanou scénu ve Sdruženém závodním klubu /Zámecká/, jež byla upravena v r.1966. Je moderně vybavena a může uspokojit všechny scénické nároky. Na Husově náměstí si soubor Malého divadla upravil v suterénu kostela malou komorní scénu, která se stala střediskem mladých. Také okresní knihovna má malý sál s podiem pro své večery poesie a hudby.

Dnes má Kolín dostatek sálů, v nichž se může rozvíjet ochotnická činnost. Bohužel už po řadu let tato aktivní kulturní činnost upadá. Lidé raději kulturu spotřebovávají než by ji sami provozovali.

Krajské divadlo v Kolíně dostalo letos nového ředitele. Po náhlé smrti minulého ředitele Škobise byl na jeho místo jmenován docent J. Císař, kandidát věd a děkan divadelní fakulty Akademie musických umění.

První letošní premiérou divadla byla klasická Shakespearova komedie Večer tříkrálový. Režisérka Lorencové uvedla Saudkův štavnatý překla a ve Skřípkově scéně odvedla velmi dobré představení. Skutečně výborný výkon podal tu J. Radimecký v roli Malvolia a J. Ptáčník v roli Třasořitky. Ale ani ostatní nezůstali pozadu. Vávruv šasek, rozumový komentátor života spolu s Vlčkovým Tobiášem Říhalem tvořili znamenitou trojici rozverných pijáků. Ani ženské role nepřišly zkrátka. Viola Jany Jiskrové a Olivie Vlasty Machníkové měly velký podíl na úspěchu večera, jakož i Marie Jiřiny Chlumské, která s třemi kumpány tvořila výbornou partnerku. Hra měla úspěch u diváků a patřila dosti dlouho k repertoáru. Skřípkova scéna byla však poněkud tlumivým rámcem této dovádivé hry.

Režisér J. Schmidt a výtvarník F. Skřípek uvedli v březnu jako druhou premiéru anglickou detektivku-veselohru od Jacka Poplewella Paní Piperová a Scoland Yard. Tato detektivní komedie, nenáročná a zábavná poskytla dobrou příležitost Jitce Součkové a Zdeňkovi Štěpánkovi, kteří v rolích věčně nastydlého detektiva a chytré posluhovačky vedli po celý večer. Jejich souboj je vlastně osou hry a ukazuje převahu zdravého lidského rozumu nad profesionální technikou. I když tomu tak v životě nebývá, je to podáno velmi

zábavnou formou. Všichni ostatní herci podali dobré výkony, takže večer měl úspěch, protože o horror a smích nebyla nouze.

Obě premiéry naznačily, že po kratším období nejistoty se soubor opět soustředil k odpovědné práci.

V březnu hostoval v divadle soubor divadla Na zábradlí. Pod vedením Ladislava Fialky uvedl soubor představení pantomimy, s nímž byli nedávno na zájezdu v cizině. Představení mělo vynikající úroveň bohužel návštěva neodpovídala vynaložené práci. Zdá se, že to byla výše vstupného, která mnohé odradila, ale uvážíme-li, že na různé beatové skupiny nebo některé zpěváky bývá vstupné mnohem vyšší, pak je na pováženou, co vlastně obecenstvo chce.

Dubnovou premiérou v divadle byla hra amerického autora Simona Pokoj č. 719,, kterou v Kolíně hráli po názvem Radosti sedmé svátosti. Režie vybrala tuto hru jako oddechovou, ale i tak nedala tato hra nic hercům ani divákům. Herci se spolehli na svou profesionální rutinu a odbavili role bez velkých obtíží. Všichni, zvláště R. Vrchota a Jiřina Chlumská se snažili vnést do hry aspoň přijatelný ton, ale celkový dojem večera nebyl valný, i když to měla být veselá až fraškovitá komedie. Scénu navrhoval hostující Pavel Diviš.

Uprostřed divadelní práce se dožil padesáti let jeden z hlavních členů souboru Jaroslav Radimecký. Jeho herecká pouť vedla přes Mladou Boleslav, Most, pražské Realistické divadlo do Kolína. Zde vytvořil velkou řadu postav. Jeho hra vyniká klidnou rozvážností, v níž převažují rozumové prvky. Některé jeho postavy mají známku velkého umění, jako byl Malvolio ve Večeru tříkrálovém. Patří mezi oblíbené a spolehlivé členy souboru.

K 50. výročí založení KSČ uvedlo divadlo hru Leonida Maximi-
 moviče Leonova Zlatý kočár. Je to u nás známý autor románů i diva-
 delních her, který zachycuje revoluční fázi a hospodářský pře-
 rod země. Líčí hluboký konflikt starého a nového myšlení v letech
 Velké vlastenecké války. Zlatý kočár je hra, která líčí osudy
 lidí, jež žili dříve pohromadě, ale které válka rozptýlila. Na
 malém prostoru je tu zachycen osud generace, v níž každý bojuje
 o své štěstí, o ten „zlatý kočár“, který si nese ve snech svého
 mládí.

Hostující výtvarník dal hře sugestivní prostředí venkovského
 městečka, které se vzpamatovává z válečných ran. V tomto prostředí
 prochází řada postav, z nichž každá nese nesmazatelnou pečeť války.
 Herci si práci neulehčovali, dali hře, co jí patřilo. Střídmě vy-
 jádřený Štěpánkův plukovník Berjozkin, přesvědčivě zahráná Marja
 Květy Houdlové, bez násilnosti hraný mladý válečný slepec Jiřího
 Brože, či rozkolísaný akademik Karjejev J. Radimeckého. Hra měla
 před naplněným jevištěm úspěch.

Poslední premiérou před prázdninami byla Borova Zuzana Vojířová,
 v pohostinské režii J. Fischera a scéně A. Weniga. Hra, která byla
 před lety už v Kolíně dávána, měla opětovný úspěch zásluhou obou
 představitelů hlavních postav - Zuzany Heleny Malehové a Petra
 Voka v podání Roberta Vrchoty. Jako třetí postava tu vynikla Giza
 Skálová v roli manželky Petra Voka. Srovnáme-li minulé provedení
 této hry na kolínském jevišti se současným, pak musíme dát před-
 nost dnešnímu představení, jemuž dal režisér ostřejší rytmus bez
 nadměrných pauz a lepší organizací proměn. Tato hra byla také na
 podzim dávána jako odměna pro dárce krve.

Krajskému divadlu v Kolíně byly v říjnu udělena zvláštní cena v umělecké soutěži o nejlepší inscenaci hry pro děti a mládež. Cenu vypsallo ministerstvo kultury ČSR. V soutěži bylo hodnoceno 18 divadel profesionálních. Kolínští uvedli hru Saši Lichého Kouzelná lampa Aladinova. Zvláštní cenu za herecký výkon dostal člen kolínského souboru Jiří Ptáčník za hlavní postavu v Kouzelné lampě.

První poprázdninovou premiérou byla Očenášková okupační hra Romeo, Julie a tma. Jednotná konstruktivní scéna M. Čecha dala hře patřičnou atmosféru, v níž oba hlavní představitelé, Jana Jiskrová a Jiří Ptáčník vytvořili přesvědčivé postavy poplašeného mládí postaveného do tragických událostí doby okupace. Vedle nich byl dobře vykreslen kolaborantský furiant Rejsek v podání Štěpánkové, a Vrchoťav krejčovský tovaryš plný šibeničního humoru a aktivního odporu. Představení, i když má ponurou atmosféru získalo plný souhlas naplněného hlediště a mělo řadu repris.

První hrou, v níž se nový režisér a ředitel divadla uvedl byla hra Udöna von Horvatha Povídky z vídeňského lesa. Kdo čekal hru kouzelných vídeňských valčíků a vídeňského života na konci minul. století, byl poněkud zklamán. Je to hořká hra, která zachycuje rozčarování tohoto města po první světové válce, přeměnu hodnot a způsobu myšlení, zkrachování idejí a snů. Celý soubor podal tu vynikající výkon. Herrmann jako protřelý švihák, koketa Jiřiny Chlumské, věčný ženich M. Vlčka, potrhlý buršák J. Brože, upjatý rytmistr J. Radimeckého a hlavně komediální a moudrý kouzelník B. Vávry. To vše je obepjato rytmem vídeňských melodií, které jsou jakýmsi kontrapunktem ztroskotání životních snů. Hra měla velký úspěch a byla precisně nastudována.

V rámci Měsíce čs.sovět. přátelství uvedlo kolínské divadlo hru ruského klasika A.N.Ostrovského Les. V režii M. Lorencové byli hlavními představiteli hry Giza Skálová, Zdeněk Štěpánek, J. Radimecký a H. Malehová. Hra, která patří ke světovému repertoáru, klade značné požadavky na představitele. Proto bylo potěšitelné, že kolínský soubor podal velmi dobré představení, jež bylo diváky vřele přijato.

Aby se vyhovělo i divákům, kteří mají rádi operety, vypravilo divadlo starou, ale osvědčenou Hervéovu Mamselle Nitouche v režii Schmidtové. Na hlavní představitelku si pozvali Ilonu Kimélovou a v roli Celestina byl jí dobrým partnerem B. Vávra. Hra byla vypravena bez velkolepé okázalosti, spíše v komorním ladění. Kolínské obecenstvo už s ohledem na tradici Kmochovy kapely má v oblibě tento žánr hudební komedie. Protože sbory byly velmi dobře nacvičeny a celé představení mělo bezvadný průběh, byl úspěch večera opravdu jednoznačný. Režie se držela odhadu možností souboru, a dosáhla někde úplně profesionální úrovně. Mladá posluchačka AMU I. Kimelová ukázala plně rozvíjející talent nastupující operní pěvkyně a Bohumil Vávra znova potvrdil svou tvořivost a novost v roli Celestina, že i při temperamentním rozehrání udržel všude míru vkusu. Na dobrém výsledku představení měl zásluhu i M. Vlček v roli majora, J. Toť v úloze poručíka Fernada a J. Součková jako fertynýřka. Všichni hráli s neobyčejnou chutí a měli dokonalý kontakt s hledištěm. Po řadě her vážnějšího charakteru má uvedení této klasické operety, zvláště když je dobře provedena, své plné oprávnění, protože byla dobrým potvrzením obapolného poměru jeviště a hlediště.

V prosinci konalo kolínské divadlo řadu zájezdů po Čechách. Hráli v Hronově, Poděbradech, v Nové Pace, zavítali do Děčína a do Kutné Hory, pak znovu do Nové Paky a do Nymburka a posléze si zahráli i Mnichově Hradišti. Program více než dostatečný.

Ochotnická činnost v Kolíně už po několik let odumřela. Město s kdysi tak čilým divadelním ruchem, v němž byla řada spolků, z nichž zvláště „Tyl“ patřil k vynikajícím souborům, nemá dnes žádnou ochotnickou scénu. Po delší odmlce se opět přihlásil mladý soubor „Malého divadla“, kde se však pěstuje jen estrádní produkce. Letos to byl soubor SUZUKI, který v červnu pořádal estrádní večer „Setkání s Fridrichem“. Návštěva byla malá a ani mezi mladými nemělo představení větší odezvu.

Z akcí, které kolínské divadlo uvedlo k 50. výročí založení KSČ, tvořila základ hra „Zlatý kočár“. Dosáhla 25 repris a 7.843 návštěvníků. Divadlo uvedlo tuto hru ještě na oslavách v Benešově, Zruči, Příbrami a Kutné hoře. Po celou dobu byla v ochozech divadla výstavka z politických závažných inscenací posledních let.

V letošním roce se dožila také sedmdesáti let dlouholetá členka kolínské divadelní scény Darja Hajská. V Kolíně vytvořila velkou řadu postav na jevišti, kromě toho hrála ve velké řadě českých filmů. Po odchodu do důchodu přešla do Prahy. Na kolínském jevišti byla velmi oblíbená.

M U S E U M .

Krajské museum v Kolíně otevřelo v pondělí 17. května velkou výstavu „50 let Komunistické strany Československa na Kolínsku“. Byla zde vystavena bohatá historie KSČ od počátku organisovaného dělnického hnutí, přes založení KSČ, její boj v období první republiky a proti fašistické okupaci, únorové vítězství 1948 a léta socialistického budování k současnosti. Výstava přinesla množství zajímavých a cenných dokumentů celostátního i místního charakteru. Písemné dokumenty byly doplněny fotografickým a jiným materiálem. Poslední část výstavy, věnovaná socialistické současnosti, ukazuje úspěchy na Kolínsku. Výstava měla trvat do 13. června, ale byla prodloužena do konce srpna.

Výstavní místnosti musea byly během roku dějištěm řady dalších výstav. V lednu tam měla výstavu kolínská skupina „K“. Ta vznikla před dvěma roky a sdružuje šest neprofesionálních výtvarníků. Za krátkou dobu měla skupina už druhou výstavu a oživila tím činnost kolínských výtvarníků, která delší dobu stagnovala. Na výstavě byla především grafika M. Stejskala, který je zakladatelem skupiny, dále dřevoryty J. Němečka, barevné práce P. Rajdla, J. Longina, Machka a tepané práce J. Petráně. Skupina „K“ má dobré předpoklady k dalšímu vývoji.

16. února byla otevřena v museu výstava kolínské skupiny fotoamatérů, která se ustavila pode jménem „Foko“ při Sdruž. závodním klubu v Kolíně. Tento kolektiv navazuje na slavnou tradici kolínských fotografů, jako byl Funke, Sudek, Krátký, Hříbal, Nosál, J. Wiškovský a j. K této nové skupině Foko patří ze starší generace

Bohumír Kraus a Bohdan Holeček, k nimž se připojila řada mladých Jaroslav Kronus, který vytváří snímky průmyslu, Jiří Kratochvíl, jenž fotografuje děti, ing. Vlad. Zeman, který se oráží hlavně fotografiemi aktů, ing. Karel Blažek vystavuje zimní snímky, Karel Vondráček má nekonvenční snímky z dovolené, velmi četné snímky Jana Peška zachycují hlavně mládež-hippies, František Labský, jehož snímky mají vynikající výtvarnou hodnotu, fotografuje hlavně krajinu. Mladý Miroslav Jeřicha se věnoval zobrazování věcí. Generačně nejstarší z nich, František Staněk, který náhle zemřel 11. ledna, tu měl vlastně svoji posmrtnou výstavu a vzpomínku na tohoto význačného kolínského fotoamatéra.

8. června uspořádalo museum literární seminář, jehož se účastnili pracovníci museí Středočeského kraje, knihoven i škol. Přednášel docent Václav Pletka o naší písni a o poslání kulturního pracovníka v současnosti. Program doplnil člen kolínského divadla J. Brož předneseným pásmem Cesta.

7. března byla v museu výstava pod názvem „Pražské metro“. Velký zájem, který je v naší veřejnosti o tuto velkou pražskou stavbu, přilákal na výstavu hodně návštěvníků, kteří si mohli prohlédnout řadu dokumentů, plánů a fotografií o postupu prací.

V listopadu vystavoval člen Arsklubu Mir. Stejskal v museu své grafické listy. Celkem 55 listů osobitého projevu tohoto kolínského umělce je původní projev úsilovného hledání i podání. Je to působivý projev v šedé až černé s množstvím polostínů a v čistém podání. Autor má nový způsob grafického projevu nejen v podání, a i v materiálu. Škoda jen, že výstava měla tak malou odezvu.

V rámci oslav VŘSR se uskutečnila v Kolíně výstava sovětského mincovnictví, a to od jeho začátků v době bojů o moc až po převzetí moci ve státě. Ve spolupráci s kolínskou pobočkou České numismatické společnosti, která je při kolínském museu, byly v učňovské škole na Štáralce instalovány exponáty z počátků sovětského hospodářství. Byly tam bankovky jednotlivých gubernií, závodů, než bylo bankovníctví soustředěno na celostátní základ.

K vánočním svátkům připravilo museum několik výstav. Kromě stálých expozic, jako je výstava Františka Kmocha, diorama bitvy u Kolína a expozice o životě J.G. Debureaua a pantomimě, byla v prosinci otevřena výstava pod názvem „Pantomima Alfréda Jarryho“ ve fotografii. Výstava byla pořádána ve spolupráci se Státním divadelním studiem v Praze. Byla to unikátní výstava vynikajících divadelních fotografií.

Kromě toho společně se Svazem mládeže a Afrika-klubem uspořádalo museum výstavu nazvanou Africké safari. Byla to expozice mincí, trofejí z Afriky a řada fotografií, které dokumentovaly odchyt zvěře v Africe a dopravu do Zoo ve Dvoře Králové. Tato výstava měla hlavní odezvu u mládeže.

K N I H O V N A

Okresní knihovna pořádá už po 20 let své Večery v knihovně a může se pochlubit, že letošním rokem dosáhla už 319 večerů. Tato činnost je velmi dobrá, protože je trvalá a málo měst se může pochlubit takovouto nepřetržitou činností. Také letos bylo uskutečněno 14 večerů s různým tématickým zaměřením. Organizátorem večerů je Kroužek přátel českého jazyka a umění při Okresní knihovně, který sdružuje dobrovolné pracovníky.

Letos v lednu byl první večer:

- 12. ledna Rumunsko, země přátel, přednášel učitel Josef Chmelík
- 23. února Nositelé Nobelových cen za literaturu Sienkkewicz, O'Neill, Undsetová, Galsworthy - před. Karel Mrzilek
- 9. března Lovy beze zbraní - své fotografické toulky líčil Bohumír Kraus
- 16. března Bulharsko přiblížil ze svého výletu Josef Chmelík
- 30. března Socialismus v literatuře přednášela Zdeňka Denksteinová
- 13. duben Po hřebenech Alp provázel mistr turistiky Oldřich Hrdlička
- 27. dubna K výročí 50 let založ. KSČ uvedl člen divadla Jiří Brož recitační pásmo Cesty
- 11. května Litva - rybářské vzpomínky vylíčil ing. Zd. Šimek
- 15. červen Večer monologů uvedla členka divadla Jiřina Chlumská s dramaticko-literár. odděl. Lidové školy umění
- 29. červen Držme se děti bylo recitační pásmo dětí Lid. školy umění pod vedením Jiřiny Chlumské
- 26. říjen Zimní přechod Balkánu přednášel turistům mistr turistiky Oldřich Hrdlička.
- 30. listopad. Tuláci po hvězdách byla přednáška o velkých astronomech J.Keplerovi a Tycho Braheovi - předn. Karel Mrzilek
- 14. prosinec Předvánoční koncert mělo hudební sdružení knihovny Collegium musicum
- 21. prosinec Já se tam vrátím recitační pásmu Lid. školy umění.

Kromě těchto akcí pořádala Okresní knihovna velké množství výstavek ve své budově nebo i jinde. Byla to vystavená literatura k určitému tématu buď autora nebo události. Bylo to celkem 32 výstav knih. K založení KSČ, Julius Zeyer, 1. máj a 9. květen, 14. sjezd KSČ, Filmový festival pracujících, Kmoč a Kmočův Kolín, Vladisl. Vančura, Mezinár. den dětí, Udělej si sám, Prázdniny s knihou, Ernest Hemingway, Josef Hora, J.G. Deburau, Jaromír Funke, Dovolená s knihou, Frant. Hampl, Theodor Dreiser, Jan Neruda, Karl Liebknecht, Alois Jirásek, Karel Ptáčník, Jaroslav Seifert, Frant. Kupka, Jarmila Glazarová, Dante Alighieri, Auto-moto, Franz List, Pablo Picasso, Antal Stašek, Volby, Karel Havlíček Borovský.

Je to jistě velmi rozsáhlá činnost. K tomu ještě přistupuje pořádání besed se školami o knize, aktivity venkovských knihovníků, návštěvy pobočných knihoven, výstavky ve výkladních oknech knihovny, a besedy se spisovateli.

Celkový knihovní fond v letošním roce obnášel 67.775 svazků. Počet kolínských čtenářů činil 3787 osob, z čehož bylo 1406 mládeže. Počet výpůjček dosáhl 138.208 čísel, což znamená, že v Kolíně přečetl každý obyvatel téměř pět knih ročně. To není číslo malé.

K I N O

Od 1. ledna r. 1969 se stala kolínská kina samostatnou příspěvkovou organizací a měla v minul. roce 32 zaměstnanců. Celý kolektiv se účastnil soutěže kin, kterou vyhlásil krajský filmový podnik a Sdružení provozovatelů kin a kolínská kina získala titul „Vzorné kino 25. výročí osvobození ČSSR Rudou armádou.“ Do soutěže bylo přihlášeno 78 kin a Kolín byl na 4 místě.

V loňském roce nebyl v Kolíně pořádán Filmový festival pracujících, což mělo také vliv na plnění finančního plánu. Letos byl tento festival v pořadí druhý slavnostně zahájen na Zimním stadionu 11. června . První představení se konalo pod patronací n.p. Tatra a účinkovala hudba Požárního útvaru v Kolíně. Byl hrán český film „Partie krásného dragouna“. Druhým filmem byl francouzský snímek Tetovaný s J. Gabinem a L. Funésem. Patronát měly Obchodní tiskárny a koncertovala opět hudba Požárníků. Sovětský film byl zastoupen snímkem Poslední relikvie hraný v české verzi a zahajovala Kmochova kapela. Patronem představení byl n.p. Frigera. NDR byla zastoupena filmem Smrtný omyl, který uváděl taneční orchestr Combo a patronát měla Synthesia. Dalším filmem byl atraktivní film Vzpomínky na budoucnost podle vyhledávané knihy Dänikenovy. Patronát mělo Koramo a orchestr Sruž. klubu Studio. N.p. Tesla měl patronát nad rumunským filmem Poslední křížová výprava, který byl uveden hudební produkcí orchestru n.p. Pramen. Anglicko-americký film Mary Poppins doprovázel orchestr Sdruž.klubu a patronát měla Jednota n.p. v Kolíně. Posledním filmem 18. června byl český snímek Hry lásky šalivé, při němž koncertovala hudba

n.p. Kara, jež měla patronát a před promítáním byla velká modní přehlídka výrobků n.p. Kara ve St. Kolíně. Při každém představení byly vstupenky slosovány a třem výhercům byly udělovány ceny.

Letos prodělalo zálabské kino Jas velkou adaptační úpravu, takže se nehrálo od 15. července do 26. října. Plán tržeb byl však přesto překročen, protože měl dobrý úspěch filmový festival, letní kino na stadionu mělo dobré výsledky vzhledem velmi pěknému a teplému počasí po celou dobu provozu a také proto, že byla pořádána řada mimořádných představení. Tržby kin činily letos 1,037.297,-- korun a celkové příjmy s dotacemi na údržbu 2,276.598,-- Vydání činila 2,185.391,-- korun, takže byl čistý výnos 91.206,-- Čistý výtěžek filmového festivalu byl 29.135,-- korun a celkový přebytek z letního kina na stadionu včetně festivalu činil 103.749,-- Tržby v kinu Jas činily letos 1,119.61ř,--, v kinu Oko 373.414,-- a na letním kině 350.794.--korun. Půjčovné za filmy za rok 1971 činilo 47% z tržby, čili 856.259,-- korun. Je to hodně peněz, které dostane státní film. Návštěvníků bylo za letoš. rok ve všech kinech přes 340 tisíc.

Československých filmů bylo hráno 214 /36%/v 592 představeních, sovětských filmů bylo 52 ve 178 představeních. Filmů ze socialist. států byl 40 /6,9%/ v 219 představeních, ostatních filmů bylo 282 v 858 /46,4%/ představeních. Počet návštěvníků na filmy ČSSR byl 86.698 /25,4%/, na sovětské filmy 21.343 /6,3%/, filmy ze socialist. států měly 25.052 návštěvníků /7,3%/ a ostatní produkce 209319 /61,1%/ návštěvníků.

Mimořádných představení bylo 64 /25 filmových titulů/ a 19.116 návštěvníků.

Nejvíce návštěvy vykázaly filmy: Francouzská veselohra s Louis Funésem Četník ve výslužbě /10.098/, film z NDR se sexuální tematikou Život ve dvou /10.052/, americký My Fair Lady /9.258/, Svatby pana Voka /8.333/ a už jednou obehnaná franc. dobrodružná hra Báječná Angelika /8.231/.

K 50. výročí KSČ byl promítán vynikající sovětský film „Osvození“. Preméra se konala 22. února v kinu Jas. Je to rozsáhlá epopej z druhé světové války, která má několik pokračování, jež budou na plátcích kolínských kin až v příštím roce. Jiný pozoruhodný film byl Oe Guevara, líčící dramatický osud legendárního jihoamerického revolucionáře. Poněkud zklamal očekávaný Chaplinův poslední film Hraběnka z Honkongu. Dobrý byl americký film Podzim Cheyenů, zachycující tragický osud indiánského kmene Cheyenů štvaného z místa na místo až do zničení.

Záslužnou činnost zahájil MěstNV tím, že pořádá pro důchodce jednou měsíčně zdarma představení. Koná se vždy odpoledne a stává se skutečně dostaveníčkem důchodců, kteří už před druhou hodinou postávají před kinem, seznamují se a tráví společně dvě hodiny při dobrých filmech.

Největší návštěvnost kin v Kolíně mezi roky 1966-1971 se jeví v r. 1969, kdy činila 372.696,-- korun, při čemž tržby byly toho roku také největší 1,982.846,-- korun. Nejmenší návštěvnost z těchto let vykazuje r. 1966 338.708,-- ale tržba byla nejmenší v r. 1968 1,764.594,-- korun. Letošní rok proti loňskému byl v návštěvnosti i tržbě poněkud horší. Bylo to způsobeno hlavně adaptací, která trvala neúměrně dlouho.

H U D B A

Lebs už po deváté se konal Kmochův Kolín ve dnech 19.-20. řer-
vna. Pořadatelem bylo opět Okresní kulturní středisko a spolupo-
řadatelem byl Sdruž. klub v Kolíně, Ústřed. dům lidové umělecké
tvořivosti v Praze, záštitu mělo ministerstvo kultury, rada ONV
a MěstNV v Kolíně.

Letos byl Kmochův Kolín bohatě obeslán hudbami. Z NDR přijel
dechový orchestr GST Kamenz a dirigentem Georgem Haakem, z Polska
orchestr Deka przy kopalni „Michal” Siemianowice, Holandsko vysla-
lo velmi hezky krojovaný orchestr Harmonia „St. Cecilia” Blerick
s dirigentem P.J. Knijpersem, Švýčari byli zastoupeni hudbou
Ensemble Romand d’Instruments de Cuivre. Znašich orchestrů přijeli
hudebníci z Prievidzi, z neratovické Spolany, z Hradce Králové,
závodní hudba Amati z Kraslic, z Lovosic, ze Zubří z uničovských
strojíren. Kromě toho účinkovaly pěvecké soubory z Brandýsa n/Lab.,
Čelákovice, učitelský pěvecký soubor z Kolína, „Lumír” z Kostelce
n/Černými lesy, smíšený sbor z Kutné Hory a nymburský Hlahol.

Velký závěrečný koncert dirigovali někteří skladatelé, jako
zsl.umělec Jindřich Praveček, Ant. Devátý, nositel řádu práce,
Jaroslav Šesták-Marek a Jaromír Vejvoda.

Pořad byl velmi dobře připraven, bohužel slavnostní průvod v
sobotu městem se konal za trvalého děště. Ale neděle to vynahra-
dila. Na Zimním stadionu bylo na dvanáct tisíc spokojených pos-
luchačů, kteří každou hudbu nadšeně vytleskávali. Příštím rokem se
bude pořádat už 10. jubilejní Kmochův Kolín. Tento hudební festival
dechové hudby se už stává tradicí. Bylo by ovšem dobré nezapomínat
při tom na Vlasáka, který byl nástupcem Kmochovým.

Kapelník Vlasák vedl kolínskou hudbu 42 roků, a za tu dobu sklídila tato hudba řadu zahraničních úspěchů. Přivedl toto těleso k dokonalé hudební kázni a zatím po něm nebylo hudebníka, který by lépe nahradil Kmocha jako on. Je třeba to připomenout, když bude příštím rokem lo. Kmochův Kolín. Vlasák stojí sice dnes v Kmochově stínu, ale nebyl o nic menší.

Velmi hezkým doplňkem, který je také už tradiční, jsou večerní galakonzerty na Kmochově ostrově. Ty musely bohužel letos pro špatnou a deštivou sobotu odpadnout. Vrcholem festivalu byl opět montrekonzert, na němž hrálo 1200 hudebníků. K zahájení patřil samozřejmě pochod „Kolíne, Kolíne“ hraný 16 spojenými orchestry.

K příštímu jubilejnímu Kmochovu vypsala Sdružený závodní klub dotovanou soutěž na výtvarný návrh odznaku a vlaječky k X. Kmochovu Kolínu.

Koncertní sezonu zahájil letos v Kolíně opět Kruh přátel hudby cyklem šesti abonentních koncertů. První byl už 15. prosince minul. roku za účinkování Kolínské filharmonie a klavírního virtuosa Pavla Svobody. V druhém koncertu se představila klavírní umělkyně Dagmar Baloghová, která svým programem potvrdila pověst vynikající klavíristky.

Už na poč. roku byl vyhlášen celostátní festival zájmové umělecké tvořivosti, který má být příspěvkem k oslavám 50. výročí založení KSČ. Má to být také doklad různorodé amatérské umělecké činnosti, kterou se vyznačuje náš život. Tento národní festival zahrnuje v průběhu roku řadu soutěží, přehlídek, výstav, seminářů v oborech zpěvu, hudby, tance, uměleckého přednesu, malých jevištních forem, výtvarnictví, fotografie a filmu nebo drobné literární

žánry, rozhlasové relace, magnetofonové nahrávky a jiné. Kolín se stal členem této soutěže svým Kmochovim festivalem dechových hudeb.

Čs. televize, která byla v minulých letech hodně skoupá ke Kolínu a jeho festivalu dechových hudeb, vysílala letos 20. ledna ve večerních hodinách pásmo nazvané „Město plné muziky“. Byla to reportáž z 8. Kmochova Kolína, byla opakována 12. června dopoledne. Byla to sice dobrá příprava k hudebnímu Kolínu, ale zdá se, že ten filmový reportér se neumí dívat, protože zachycoval průvod kapel s požadím předměstských domků na periferii města, neviděl ani náměstí, ani sídliště, nevšiml si ani plného Zimního stadionu, protože filmoval jen první den a ostatní už mu nestálo za to. No my tady u nás holt nepořádáme žádné vepřové hody ani večerní sedění při plných stolech. Nám jde jen o tu hudbu.

Se jménem orchestru sboru požárníků je spjato jméno Vladimíra Zemana, který je jeho dirigentem. Převzal taktovku tohoto souboru po svém otci a přibral si k sobě jako uměleckého vedoucího znamenitého hudebníka a skladatele Jana Chromce. Ten přeladil celé osazení z vysokého ladění na nižší a oba vytvořili z kapely velmi dobrý kolektiv, který stále získává na popularitě a je dnes vedle Kmocháků druhým vynikajícím hudebním tělesem v Kolíně. Jejich soubor už navštívil NDR, Jugoslávii, Rakousko a v poslední době Anglii. Tam výborně reprezentovali českou a slovenskou hudbu.

V září se hudba kolínských požárníků ocitla opět v NDR, kde ve městě Kamenz u Budišína v oblasti Lužických Srbů koncertovali už po čtvrté při velkolepých „lesních slavnostech“. Ty mají už 550 letou tradici. Na dvou vyprodaných koncertech a při průvodu byli

zasypávání květy, a za dirigování Jana Chromce a Vladimíra Zemana bylo při jejich produkci stále voláno „nocheinmäl!“. Družba mezi městy Kamenz a Kolínem má už sedmiletou tradici a letos se zájezdu do Kamenze v NDR účastnil i předseda MěstNV s. J. Šecl.

V říjnu vykonala Kmochova hudba zájezd do Rimavské Soboty, s níž má Kolín družbu. Zájezd ukázal, že hudba má dobré předpoklady reprezentovat naše město a že po přestálé krizi se dovedl kolektiv opět stmelit. Proto 26. října uspořádali Kmocháci v divadle svůj samostatný koncert, kde pod řízením Josefa Nováka zahráli většinou Kmochovy skladby.

7. prosince se konal v sále Sdruž. závod. klubu koncert hudeb. internátní školy pro mládež s vadami zraku. Program byl složen ze skladeb českých i světových autorů a v rámci programu účinkovala i Eva Rýznerová z Kolína, která v letošní karlovarské soutěži obsadila druhé místo.

Učitelský pěvecký soubor z Kolína složený z učitelů a i jiných pěvců koncertoval v řadě obcí v okolí Kolína. Na poč. roku byl soubor postižen ztrátou svého sbormistra Václava Klímy, který byl u zrodu souboru. Byl velmi oblíbeným dirigentem, vždy usměvavým, který se radoval z každého kolektivního úspěchu. Po jeho odchodu se ujal vedení sboru zasloužilý školský pracovník Antonín Vosecký, který jako jeho předchůdce je milovníkem sborového zpěvu. Všude na všech koncertech měl soubor velkou návštěvu a umělecký úspěch.

Příštím rokem bude řada hudebních výročí v Kolíně. Uplyne 100 let od založení Kmochovy hudby, 60 let od smrti Františka Kmocha a 40 let od založení hudební školy v Kolíně, která dnes nese Kmochovo jméno.

T I S K

Už delší dobu chybí v Kolíně vydávání kulturního časopisu, který by zachycoval veškeré kulturní dění v Kolíně. Všechny dosa-
vadní pokusy měly jepičí život. Zanikl časopis „Program“ po půl-
druhém roce vycházení, podobný časopis „Přehled“ zanikl pro nedos-
tatek finančních prostředků po třech letech. Oba časopisy vydával
Sdružený závodní klub jako měsíční publikaci. Neměly sice vysokou
úroveň, protože měly malý stránkový obsah, ale zachycovaly aspoň
programově kulturu v Kolíně.

Třetí čtvrtletní kulturní magazin byl „Klíč“, který vydávalo
kolínské museum, ale ten zanikl už po třech číslech. Jeho úro-
veň byla lepší, ale vydavatelé si všímali méně regionálních věcí
a chtěli mít širší ohlas, což bylo nad jejich síly.

Dnes má tedy Kolín pouze okresní noviny „Kupředu“, které jsou
orgánem OV KSČ a ONV. Jejich náklad je dosti veliký /asi 8 tisíc/
ale mají jiné poslání a jejich kulturní složka je nepatrná.

První stranické noviny KSČ vyšly v Kolíně už k 1. květnu 1921.
Jeho vydavatelem byl V. Březina a redaktorem Josef Drahý. Časopis
měl název „Rudý prapor“, a byl kolportován asi do 60 obcí na
okrese, všude tam, kde byly plánovány tábory lidu.

V letošním roce vyšla také zásluhou předsedy kult. komise. s.
Jiřího Procházky publikace o kolínské radnici. K fotografiím Boh-
dana Holečka podal historický a stavitelský přehled. Procházka,
který přiblížil každému čtenáři minulost a vnitřní výzdobu této
jedné z nejstarších budov města. Bylo by třeba, aby podobných bro-
žur vyšlo více v zájmu návštěvníků-turistů, kteří do Kolína při-
cházejí a někdy marně shánějí literaturu a poučení. O průvodci
ani nemluví.

V červnu se sešli v Kolíně dopisovatelé časop. Svoboda a okres. novin „Kupředu“. Zúčastnil se také zástupce KV KSČ s. Josef Misík. V první ideologické části promluvil o úkolech dopisovatelů tajemník pro ideologickou práci OV KSČ s. Zd. Procházka. V druhé části byli dopisovatelé, kterých se sešlo na 50 odměněni knižními cenami.

Nakladatelství Olympia vydalo publikaci Kutnohorsko a střední Polabí. Je to turistická příručka Kutnohorska, Kolínska, Poděbradska a Nymburska., která chce ukázat, že v Polabí není turisticky atraktivní jenom Kutná Hora. Publikace splňuje dva cíle. Slouží jako vhodný průvodce turistům a doplňuje dějiny některých obcí kolínského okresu nejnovějšími poznatky hlavně z oboru archeologie. Název knížky sice zdůrazňuje Kutnou Horu, ale je tu i Kouřim, Hrazení, Klučov a j. Dnes, kdy publikace Josefa Tůmy „Kolínsko a Kouřimsko“ sice ještě slouží, ale nemá nejnovější poznatky, je tato nová publikace dobrým přínosem.

O S L A V Y

Největší pozornost byla letos věnována důstojným oslavám 50. výročí založení Komunistické strany Československa, májovým oslavám, výročí únorových událostí a výročí narození V.I.Lenina.

23. výročí Února 1948 bylo letos organizováno štábem Lidových milic, které byly tehdy hlavními nositeli boje. Štáb okres. velitele Lidových milic zorganizoval na všech závodech, kde jsou jejich jednotky, slavnostní sbazy, při nichž byla udělena některým jednotkám a jednotlivcům vyznamenání, diplomy a čestná uznání. Druhou významnou akcí toho dne bylo promítání sovětského filmu „Osvobození“ pro všechny příslušníky Lidových milic. 24. února se sešli zástupci okresního výboru strany a štábu Lid. milic se zasloužilými příslušníky LM. Setkání se účastnili také zástupci velitelského sboru sovětských jednotek z Milovic. Kromě toho jednotka LM vyslala své zástupce na manifestaci, která se konala v Praze 25. února na Staroměstském náměstí.

Do měsíce 50. výročí založení Komunistické strany Československa vstoupilo město Kolín oslavami 1. máje. Toho dne už od rána hrály hudby na závodech a rozhlas na ulicích a k deváté hodině se počal shromažďovat na náměstí velký průvod, který přicházel z několika stran. K shromážděným promluvil vedoucí tajemník KV KSČ s. Václav Hájek. Jako každoročně pokračovala slavnost koncertem na náměstí a odpoledními slavnostmi na Kmochově ostrově.

V předvečer oslav Dne osvobození byl zapálen u pomníku padlých oheň, u něhož stále čestná stráž. Za doprovodu Kmochovy hudby přišli k pomníku členové Svazu protifašistických bojovníků, kteří k pomníku položili věnec. Slavnostní projev pronesl předseda Měst. výboru KSČ s. Jindřich Killich. Potom za zvuku pochodů padlých

revolucionářů a za doprovodu čestné vojenské jednotky odjela auta se 45 velkými věnci na kolínský hřbitov, kde zástupci závodů a korporací položili věnce k památníkům rudooarmějců.

Ve středu 12. května se uskutečnilo v kinu Jas na Zálabí slavnostní zasedání Městského výboru KSČ, Měst. národ. výboru a Měst. výboru národní fronty k oslavě 50. výročí založení Komunistické strany Československa. Hlavním bodem programu byl referát o založení strany. Součástí zasedání bylo udělení Ceny města Kolína za kulturu. Touto cenou byli vyznamenáni tvůrci Leninova pomníku. Ing.arch. Zdeněk Kuna, za architektonický návrh umístění pomníku do kolínského sídliště, akademičtí sochaři manželé Kodýmovi, za návrh a realizaci pomníku a posléze spisovatelka Anna Drahá za knihu prosinec, popisující stávky na Kolínsku a založení KSČ. Kromě toho MěstNV udělil čestná uznání za podíl na výstavbě Leninova pomníku Kolektivu Krajského projektového útvaru Praha, Českomoravskému průmyslu kamene v Jeseníku, Technickým službám města Kolína, Plynárně Kolín, Okresní vodohospodářské správě v Kolíně, Rozvodně tepla v Kolíně a předsedovi MěstNV Josefu Šeclovi za účinnou pomoc při realizaci tohoto pomníku. Zakončení tohoto slavnostního zasedání tvořilo promítání českého širokoúhlého barevného filmu „Klíč“.

Pomník V. I. Lenina byl slavnostně odhalen 14. května na kolínském sídlišti. Kolín se tak stal prvním městem v Čechách, které má Leninův pomník. Základní kámen k pomníku byl položen 24. dubna 1970 a už na podzim byly zahájeny práce s vlastní výstavbou celého areálu. Za vydatné pomoci kolínských a mimokolínských závodů bylo možno upravit celé prostranství. Vlastní socha je dílem akadem.

sochařů manželů Kodymových. L. Kodym je laureátem Ceny Kl. Gottwalda a byla mu udělena i Cena města Prahy.

Slavnostního odhalení se účastnil člen předsednictva ÚV KSČ Miloš Jakeš, vedoucí delegace KV KSČ Jaroslav Pospíšil, zástupce KNV Josef Jaroš, za sovětské vyslanectví A.M.Strachov a I.I.Skripka a kromě toho zástupci kolínských institucí. Přítomny byly také delegace všech měst Středočeského kraje a veliké množství pracujících z kolínských závodů.

Odhalení pomníku předcházely průvody třemi směry z jednotlivých průmyslových čtvrtí Kolína. Ve 14,30 zazněly hymny československá a sovětská a po nich promluvil předseda MěstNV s. Josef Šecl. Hlavní projev měl člen předsednictva ÚV KSČ s. Miloš Jakeš, který vyzdvihl osobnost Leninovu, připomněl historii vzniku KSČ a přípravy ke XIV. sjezdu KSČ. Slavnostní akt odhalení provedl s. Jakeš a potom vedoucí tajemník OV KSČ ing. M. Jiráň společně s předsedou ONV s. J. Zadinou vložili do paty památníku zakládací listinu uloženou v kovovém pouzdře. Internacionála zakončila tento slavnostní akt. U pomníku zůstala čestná stráž pionýrů.

Svaz protifašistických bojovníků /SPB/ měl už 4. května slavnostní schůzi v domě pionýrů, tam kde před 50 lety vznikla a byla založena KSČ v Kolíně. Přítomni byli zástupci stranických orgánů města, okresu i kraje. Mezi účastníky byli i staří zakládající členové 83 letý Václav Březina, býv. poslanec Nár. shrom. Rudolf Koštejn, Adolf Pimpara a j. Součástí zasedání byla výstavka dokumentů o komunistickém odboji za války na Kolínsku.

28. srpna byla v Kolíně na Zimním stadionu slavnost přátelství, kterou pořádal OV Svazu čs.sovět. přátelství. Slavnost se konala pod záštitou OV KSČ. Program začal dopoledně na náměstí koncertem, veselím dětí na Kmochově ostrově a odpoledně programem na stadioně vyplněným brněnskými umělci. Večer se konala taneční zábava na sídlišti a v Družstevním domě. V odpoledním programu vystoupil také soubor střední skupiny sovětských vojsk.

Měsíc československo-sovětského přátelství byl zahájen v pátek 5. listopadu slavnostním zasedáním v Krajském divadle v Kolíně za přítomnosti zástupců všech okresních orgánů. Už tradičně se před tímto zahájením položily věnce u památníku padlých rudoarmějců na kolínském hřbitově a v pátek byly položeny věnce u pomníku V.I. Lenina na sídlišti. 18. listopadu koncertoval v Kolíně symfonický orchestr Víta Nejedlého a den před tím zasedal v Družstevním domě OV SČSP, který také organisoval výpravy občanů z Kolína do Milovic na návštěvu sovětských vojáků. Měsíc byl slavnostně ukončen zasedáním všech okresních orgánů v divadle, kde vedle zástupců okresu byla i delegace Sovětské armády vedená V.A.Sorokinem. Hlavní projev měl s. O. Lanc, předseda SČSP. Po jeho projevu bylo vyznamenáno 17 pracovníků SČSP pamětními medailemi a závodu Koramo byl odevzdán putovní prapor okresu Voskresensk za úspěchy v socialistické soutěži.

S d r u ž e n ý z á v o d n í k l u b

Sdružený závodní klub /SZK/ byl založen před sedmi lety jako závodní klub kolínských sdružených závodů. Od svého počátku byl kulturním odborovým zřízením podporovaným v r. 1964 desíti nejznámějšími kolínskými závody, jejichž závodní výbory ROH stály ve výboru tohoto klubu. Dva z nich v r. 1968 zrušily své členství /Frifera a Kablo/ ostatních osm zůstalo. Tesla, Tatra, Synthesia, Koramo, Průmstav, Restaurace a jídelny, Obchodní tiskárny a OSP. SZK vyvinul za tato léta bohatou kulturní činnost. Klub navštěvují ponejvíce mladí lidé a klub proto zaměřuje svoji činnost na jejich zájmy. Dělá i programy pro děti i pro starší lidi. Klub je spoluorganizátorem Kmochova Kolína a hlavním organizátorem soutěže „Zpěvák Kolína“, a „Vánoční pohár města Kolína“. V prvním případě jde o dnes už známou soutěž zpěváků a zpěvaček tanečních písní a ve druhém se jedná o soutěž ve společenském tanci.

Taneční hodiny, které Klub každoročně pořádá, jsou vždycky příčinou řady nedorozumění, protože veřejnost nechápe, že Klub musí nejprve uspokojit požadavky závodů, které jsou jeho zakladateli a pak teprve ostatní občanstvo, které se hlásí i z venkova.

Všechny tyto akce konal SZK i letošního roku vedle toho, že v zájmové činnosti pracuje šest tanečních orchestrů, padesátičlenná kolínská filharmonie, tři big.beatové soubory, dva divadelní, filmové a fotokroužky, filumenisté, hádankáři, křížovkáři, kaktusáři a další. Klub pronajímá místnosti, které jsou velmi dobře vybaveny, pro uspořádání konferencí, školení, schůzí, přednášek, promítání, kulturních pořadů, slavnostem, výstavám atd. Klub má dnes dokonale vybavené jeviště, které vyhovuje všem divadelním požadavkům.

V listopadu se konala v SZK nejvyšší soutěž Středočeského kraje ve společenském tanci. Soutěžilo 37 párů v latinskoamerických tancích a 49 párů ve standartních tancích. Taneční páry vyslala Příbram, Kralupy, Mladá Boleslav, Kolín, Rakovník, Kladno a Pečky. V obou soutěžích zvítězily kolínské páry. V latinskoamerických tancích i ve standartních tancích se osvědčila činnost kolínského tanečního mistra Bohuslava Matíáše.

V tanečních hodinách je sice velký zájem uchazeček, takže nelze ani všem vyhovět, ale je nepoměrně menší zájem chlapců. Většina z nich se naučí ještě dříve od svých kamarádů nejdivočejší figury některých t.zv. „moderních“ tanců a o taneční hodiny nemají dostatek zájmu, protože jsou tam i lekce dobrého chování, dokonalého oblečení a správného oslovování.

Z těchto důvodů jsou spíše navštěvovány populární taneční zábavy v SZK na zahradě pod kaštany, které se konají v létě odpoledne nebo večer.

V lednu byl uskutečněn v SZK besední večer s populárním filmovým hercem Pavlem Landovským a kolínskými diváky. V tříhodinovém programu byl Landovský zahrnut spoustou dotazů, vyprávěl o své práci ve filmu a spolupráci s jinými herci a nakonec byl nucen zazpívat píseň „Kolíně, Kolíně“. Ale po besedě si pochvaloval kolínské obecnstvo.

N Á V Š T Ě V Y

Na desítidenní pobyt z Moldavské SSSR přijela do Kolína manželka velitele Kolína z r. 1945 Galina Kaliková se svým 24 letým synem, studentem Moskevské university. Život této ženy je spjat s Kolínem, neboť se tu od 2. února¹⁹⁴⁵ skrývala po 3 měsíce před německými okupanty u rodiny Šynkovy v Kolíně na Zálabí. Ti ji ukryvali až do příchodu Rudé armády. V Kolíně se také poznala se svým pozdějším manželem majorem Kalikem, když působila na radnici a na sovětském velitelství jako tlumočnice. Naučila se dobře česky. Po 26 letech se přijela podívat opět do míst, na která vzpomíná. Dostala se do Kolína tehdy po útěku z pracovního oddílu, do něhož ji Němci zařadili. Její manžel zemřel na následky zranění ve světové válce a ona pracuje jako zaměstnankyně tiraspolského oděvního závodu. V Kolíně se setkala se svými starými přáteli, byla na radnici uvítána předsedou MěstNV s. Šeclem a předsedou Městv KSČ s. Killichem, navštívila závody Kara a Soju, kde besedovala se zaměstnanci.

Na pozvání školské skupiny SSM navštívil 2. února Jurij Arkadjevič Kalik se svou matkou Galinou Kalikovou kolínské gymnasium. Účastnil se schůze výboru skupiny SSM, prohlédl si školu a obdržel na památku suvenýr.

Zasedání OV Social. svazu mládeže dne 24. února se účastnila také delegace mládeže z družebního okresu Rimavská Sobota. Její vedoucí měl v delším projevu možnost vylíčit práci slovenských mládežníků.

V podvečer 1. máje přijela do Kolína výprava přátel z NDR. Vedl ji taj, sjednocené dělnické strany SED s. Bägär Účastnili se

i májového průvodu a odpoledne sehráli na hřišti přátelský zápas v kopané, který skončil 0:0.

Od 30. dubna do 12 května dlel v Kolíně na návštěvě v rodině Františka Dlabače syn osvoboditele města v r. 1945 Anatol Štěpanovič Rudakov. Byl do Kolína pozván s celou rodinou. Navštívil velkou řadu závodů, Prahu a Špindlerův Mlýn a po svém odjezdu zaslal do Kolína děkovný list ze svého domova v Alma Atě v Kazachstanu.

18. června přijela na pozvání do kolínského závodu Tesla pětičlenná delegace sovětských soudruhů z moskevské oblasti.

5. července přijela do Kolína delegace družebního okresu z Rimavské Soboty. Prohlédli si hlavně zemědělské závody na Kolínsku.

27. července přijeli na pozvání kolínského gymnasia studenti z Moskvy, kteří se seznámili s prací studentské organizace a byli přijati na kolínské radnici.

26. července přijelo 33 aktivistů společnosti čs.sovět.přátel. z Voskresenska, kteří se účastnili besed uličních organizací, při nichž odpovídali na řadu otázek a prohlédli si některé kolínské závody.

Družební spolupráce okresů Kolín a Rimavská Sobotka se rozvinula nejen v oblasti politické, a kulturní, ale i tělovýchovné. V srpnu se sešli zástupci tělovýchovy a sportu obou okresů v Žilině. Protože Rimavská Sobotka slavila v letošním roce 700 let od svého založení, byly součástí oslav i sportovní podniky, jichž se účastnil i Kolín. 30. července a 2. srpna to byli kolínští fotbalisté, dospělí i dorostenci, kteří sehráli v Rimavské Sobotě a v jejím okolí několik zápasů. /Rimav.Sob.-Kolín 2:2, Tatra Klenovec-Kolín 6:6, VSS Košice-Kolín dorost 1:0, Hnúšťa Likier-dorost Kolín 2:1, Iskra Svit-dorost Kolín 2:4./

V září přijeli do Kolína hosté z Vietnamské republiky. Byli přijati na kolínské radnici s. Šeclem, ředšedou MěstNV, s. ing. Jiráněm, ved. tajem. OV KSČ a dalšími představiteli města. Vedoucí vietnamské delegace Van-Dong zmínil se o těžkostech své vlasti v současném boji s USA a ocenil také pomoc, kterou poskytuje lid ČSSR. Hosté položili potom věnec u pomníku V.I.Lenina a odpoledne se sešli k přátelským besedám s kolínskými závody. Odtud byla vietnamskému lidu poslána přátelská zdravice.

V listopadu navštívila delegace kolínské Synthesie chemický kombinát ve Voskresensku. Provedli vzájemnou kontrolu výsledků výroby kyseliny sírové a projednali možnosti výměnné rekreace zaměstnancí a uskutečnění výměnného pionýrského tábora v r. 1972.

Š K O L S T V Í

A M L Á D E Ž

Na tradiční Den učitelů se sešlo v obřadní síni MěstNV na 60 učitelů, předsedů ZO KSČ, ředitelk mateřských škol a vedoucích školních družin. děje se to každoročně v den narozenin J.A. Komenského, jenž je trvalým vzorem pro naše školství a výchovu mládeže vůbec. K přítomným toho dne promluvil předseda MV KSČ s. Jindřich Killich, který vyzval učitele, aby se vyzbrojili hlubokou znalostí politiky strany, nebyli jen tlumočníky nových idejí, ale plně angažovanými nositeli socialistických myšlenek. Závěr společné schůze provedl předseda MěstNV s. Josef Šecl, který seznámil učitele s perspektivním vývojem města.

Proto už před začátkem letoš. škol. roku bylo v Kolíně a v Českém Brodě dvoudenní školení učitelů, jehož cílem byla důsledná ideologická příprava. Bylo na něm hovořeno o základních cílech školské politiky a o směrnicích ministerstva školství a možnostech dalšího vzdělávání. Závěr tvořily porady ředitelů škol.

V listopadu navštívil široký aktiv pedagogů Kolínska ministr školství ČSR ing. J.Havlín. Aktiv zahájil tajemník OV KSČ s. Zd. Procházka, hlavní referát o úkolech školy vyplývajících z usnesení XIV. sjezdu KSČ přednesl s. ministr a závěr velkého aktivu, který se konal v divadle, provedl vedoucí taj. OV KSČ s. ing. Mil. Jiráň. Shromáždění učitelů pak vydalo prohlášení, v němž byly vytyčeny zásady příští výchovy a pomoc učitelů při volbách.

Podobnou akci, ale se svými žáky provedli pedagogové kolínského gymnasia. Sešli se profesori i studenti v hotelu Savoy na konci kalendářního roku, hodnotili minulé měsíce a spolu s organizací mládeže na škole byl vytvořen nový mládežnický výbor. Schůzka byla

zakončena tancem, jehož se účastnilo i rodičovské sdružení. Byla to dobrá známka spolupráce učitelů, žáků a rodičů.

Ani Střední ekonomická škola nezůstávala pozadu. Na výzvu středočeského krajského výboru odevzdala škola do literárního kola k 50. výročí KSČ 192 písemných prací s tématem tohoto jubilea.

Minulý škol. rok. 197-71 byl ve znamení pokračující konsolidace, což se projevilo zvláště při 50. výročí KSČ, ve vyučování dějepisu, zeměpisu, literatury a ruského jazyka. Na školách byly konány besedy se starými členy strany, kulturní vystoupení sovětských vojáků na 1. ZDŠ a setkání s příslušníky lidových milic. Byla stanovena zásada, že na školy ve městě budou ustanovováni takoví pedagogové, kteří dávají záruku na mimoškolní práci.

V letoš. šk. roce ukončilo školní docházku v Kolíně 473 dětí a z toho nedokončilo úplnou devítiletku 47 dětí. 33 vyjde z osmé třídy, 10 ze sedmé třídy a 4 ze šesté třídy. Je to 10% dětí. Ze 473 vycházejících dětí se hlásí letos na střední školy 235 dětí, na jiné školy 10 dětí, do učebního poměru 227 a zbytek do pracov. poměru.

S přihláškami na střední školy je to ovšem horší, protože počet míst na školách je někde mnohem menší než počet přihlášek. Nejlepší stav je ještě na Průmyslové škole, která přijímá 73 žáků a má 98 přihlášek, a dvouletá Ekonomická škola, která na 32 míst má 34 přihlášek. Nejhorší je situace na čtyřleté Ekonomické škole, kde na 60 míst se hlásilo 139 uchazeček a na gymnasiu, kam žádalo 127 uchazečů na 81 míst.

Ze zvláštní školy vychází letos 14 dětí z celkového počtu 88 žáků.

V minulých letech byla od 7 třídy experimentálně zaváděna

některých školách diferenciaci. Tímto škol. rokem bude ukončena a nebude v ní pokračováno. Na 6. ZDŠ na Zálabí, byla vytvořena experimentální sportovní výuka. Je tam vyučováno 2 hodiny sportovních her, tři hodiny tělesné výchovy a 3 hodiny dobrovolné tělovýchovné základny zaměřené na lehkou atletiku. Zatím byl však počet uchazečů poměrně malý.

Družiny mládeže, které se starají o mimoškolní činnost dětí, navštěvovalo letos přes 500 dětí. Je tam věnován hlavní důraz na pracovní a sportovní činnost a samostatnost v jednání.

Stravování dětí je zajišťováno ve 12 školních jídelnách. Čtyři jsou na devítiletkách, osm na mateřských školách. Denní průměr strávníků na devítiletkách byl letos 2.020 žáků, na mateř. školách 650 + 35 v jeslích. Na to měly jídelny 54 zaměstnanců. Celkem vydaly škol. jídelny v minul. šk. roce 312.820 obědů na devítiletkách a 128.906 obědů a celodenní stravy na mateř. školách. Proti minulému roku je to nepatrný vzestup. Příspěvek dětí na stravování byl odstupňován podle příjmu rodičů od dvou do tří, korun dvacet hal. Na mateř. školách od 50 hal. do čtyř korun za celodenní stravování.

Na stravování dohlížela opět staršovacie kontrolní komise. Vadou tohoto zařízení je někde špatný dozor, takže děti špatně stolují, jedí málo polévky, v jídle se nimrají, při obědě je hluk a nekázeň. Je řada dětí, které někdy místo oběda si koupí zmrzlinu či cukroví, některé děti nechodí do jídelny, ale jdou do restaurace. Mnohé jsou také vidět v poledne na náměstí v bufetu, kde místo oběda popíjejí kávu se šlehačkou a dortové pečivo.

V novém škol. roce 1971-72 je celkem 114 tříd s 3.630 dětmi, t.j. skoro 32 dětí na třídu.

Letošním rokem byla také řešena otázka učitelských bytů. Tři byty byly učitelům přiděleny už letos a pro příští léta je vypracován plán.

Je zajímavé, že učitelé, kteří mají nárok na důchod, neradi do důchodu odcházejí. Mnozí přesluhují i několik let.

Jako každým rokem vážnou prázdninovou opravu školních budov.

Průmyslová škola se letos velmi aktivně účastnila chmelové sklizně v Kroučové a v Třeboci. Pokračovala ve svépomocné výstavbě internátu, pro letní období dostavuje venkovní terasovitou jídelnu a modernisuje školní dílny, laboratoře a učebny. Výhodou studentů této školy je možnost absolvovat kurs autoškoly a získat vůdčí list.

15. dubna letoš. roku se vypravili kolínští školští pracovníci do NDR. Pod vedením předsedy Okr. škol. komise s. J. Procházky, insp. Šlégra a insp. Humlové navštívili desítiletou Polytechnische Oberschule in Geringswalde a v Milkau. Byli uvítáni předsedou školství okresu Rochlitz, byli na obou školách přítomni vyučování, besedovali s německými učiteli a po společném obědě navštívili přehradu u Kriebstein a nově budované město Karl Marx-Stadt. Návštěva bude opětována.

V rámci získávání zkušeností navštívili učitelé 3. ZDS školy v Jičíně. Ve velmi pěkně vybavené škole našli řadu námětů zvláště pro práci žákovských kroužků a některé práce žáků měly profesionální úroveň.

Gymnasium v Kolíně už přes rok udržuje družbu s moskevskou střední školou č. 739. Letos byla provedena bezvalutová výměna skupin moskevských a kolínských studentů. Sovětští studenti se

po čtrnáctidenním pobytu rozloučili lo. července s Kolínem. Byli na rozloučenou přijati předsedou MěstNV M. Šeclem. Jejich pobyt probíhal za podpory kolínských závodů, které studenti navštívili. I žáci gymnasia si po návratu pobyt v Moskvě velmi chválili.

Mnozí z těchto žáků nastoupili na čtrnácti denní provozní praxi v závodě Tatra.

Velmi zajímavou a záslužnou výstavu uspořádala mateřská a Základní devítiletka při nemocnici v Kolíně. V rámci mimoškolní výchovy vystavily hospitalisované děti řadu výrobků z nejrůznějšího materiálu, dřeva, slámy, moduritu, sádry, korálek atd. Je to velmi záslužné, že se dětem poskytuje možnost takové práce ve chvílích, kdy musí trávit chvíle v nemocnici. Jejich práce upoutají nejen pracností, ale i vtipem a mnohdy uměleckostí.

Jako každoročně, tak i letos odjeli kolínští studenti a učňové na chmel na Rakovnicko do Třeboce a do Kročové. Přivítal je sice déšť, ale přestal už druhý den. Letos byl chmel menší a nebylo ho tolik. Gymnasisté z Kolína pracovali na strojích v Přerubenicích, v Třeboci na 600 chlapců a děvčat z Kolína. Ubytování a stravování se každým rokem zlepšují. Letos už měli česáci i teplou vodu, do obcí přijížděly kulturní brigády a řada mládežnických funkcionářů. Chmelové brigády jsou pro mladé lidi cennou životní zkušeností, protože se sžívají s kolektivem, zvykají na práci a na veselý a družný život mají hezké vzpomínky.

Okresní osvětový dům v Kolíně a Socialistický svaz mládeže uzavřely dohodu o vzájemné spolupráci a všestranném rozvoji kulturního a společenského života a ideové výchovy mládeže a dětí. OOD má na okrese zajišťovat politickou a odbornou výchovu a vzdělávat kulturně-výchovné pracovníky a funkcionáře SSM. OV SSM se bude podílet na ideově organizačním a hospodářském zabezpečení kulturních a společenských akcí, které si obě organizace předem dají do plánu.

K 50. výročí založení KSČ zahájili pionýři na okrese hru „Cesta za rudou hvězdou“.

23. února skládala první skupina pionýrů ze sídliště v obřadní síni MěstNV pionýrský slib a obdržela zároveň rudé pionýrské šátky. Slavnostní předání zahájil škol. insp. Šlégr a hlavní projev měl předseda ONV s. Zadina.

24. února se konalo slavnostní plenární zasedání SSM při výročí Komsomolu a 50. výročí KSČ. Po pionýrské kulturní vložce měl hlavní referát Frant. Přibíl a potom následovala bohatá diskuse. Jménem komsomolské organizace střední skupiny sovětských vojsk pozdravil zasedání B. Lukjanov.

Ve dnech 24. a 25. dubna odpracovala pionýrská organizace za pomoci svých vedoucích 3500 hodin, sebrali 3450 kg starého papíru, 1500 kg železa a 330 kg hadrů. Byla upravena a vyčištěna veřejná prostranství, parky a ulice.

Ve dnech 4. 5. a 6. června byla celá pionýrská hra „Cesta za rudou hvězdou“ slavnostně ukončena v Býchorách. Pionýrské oddíly okresu se sešly, aby vzájemně změřily své síly a pobavily se. Celý průběh srazu ukázal dobrou připravenost a řadu dovedností a znalostí chlapců a dívek.

V červenci navštívili kolínské pionýry sovětští pionýři z voskresenské oblasti. Na pozvání našich pionýrů strávili na našem okrese několik dní a navštívili také řadu míst v Čechách.

Ve dnech 23. července až 7. srpna se kolínská pionýrská skupina účastnila zájezdu do Bulharska řadu dní u moře a na zpáteční cestě navštívili některá maďarská a rumunská města.

Podobný zájezd konala plavecká mládež závodu Tatra, která prožila 20 dní u Černého moře v Bulharsku.

Dne 20. listopadu byla konána v Družstevním domě ustavující schůze městského výboru Social. svazu mládeže. Konference se účastnili delegáti MěstNV a MěstV KSČ, dále zástupci OV SSM. Předsedou MěstV SSM byl zvolen Jiří Velát a místopředsedkyní Marie Zahajská.

25. listopadu navštívili zástupci kolínských pionýrů armádního generála a presidenta republiky s. Ludvíka Svobodu na Hradě v Praze. Odevzdali mu zdravici a kytici karafiátů a několik upomínkových předmětů. President se jim podepsal do kroniky.

Každý pionýr na Kolínsku odevzdal jednu korunu na sbírku na pomoc Vietnamu.

Z D R A V O T N I C T V Í

V letošním roce jde světoznámá Akce Kolín do závěrečného kola. Tento epidemiologický a klinický výzkum TBC v ČSSR se prováděl ve spolupráci se světovou zdravotnickou organizací. Trvá už 12 let. Zasluhou této akce ví o kolínském zdravotnictví nejen celá republika, ale i odborný svět, protože se stala „vzorovým projektem“, který byl v Kolíně studován stovkami odborníků za všech světadílů. Zkušenosti a výsledky byly publikovány ve 164 odborných pracích byly uveřejněny v množství zahraničních časopisů a bylo o nich přednášeno více než na 100 odborných mezinárodních shromážděních. Kolínská akce proti tuberkulóze byla uvedena mezi 30 nejvýznamnějšími vědeckými pracemi v oboru medicíny a farmacie za posledních 10 let na celém světě.

Letos dostávali občané Kolínska starší 15 let pozvánku k t.zv. štítovému snímkování. Tím celá akce vrcholí. V uplynulém období byla zjištěna aktivní tuberkulóza u 1371 obyvatele a z toho bylo 80% TBC infekční. Více než 99% těchto případů bylo vyléčeno. Vyšetření obyvatel Kolínska je zajištěno dvěma zařízeními pro snímkování štítu a třetí bude zamontováno do autobusu, který se vydá na okružní jízdu okresem. Tím bude tato akce pokračovat a přenesena se později do jiných okresů.

Zásluhu na těchto výsledcích má také zvýšený životní standart. Lidé lépe a více jedí a jsou preventivně očkovaní ti, kteří ještě s tuberkulosou do styku nepřišli. Dnes je možno říci, že osoby na Kolínsku ve věku do 45 let jsou proti této nemoci relativně

chráněny a proto je zde výskyt choroby u mladých lidí velmi malý. Lidé starší 45 let, kteří byli v minulosti touto nemocí infikováni, jsou trvale pod pravidelnou kontrolou, tak aby nemoc byla zachycena v prvním období. Snímkování je povinné pro všechny občany nad 15 let. Tím bude prověřeno 75 tisíc obyvatel okresu a při prohlídkách každý zodpovídá několik otázek, jejichž zodpovězení pomáhá lékařům likvidovat chorobu, která kdysi stále na prvním místě v úmrtnosti.

V dubnu se konalo v Družstevním domě slavnostní zasedání Čs. Červeného kříže. Byli při této příležitosti odměněni staří obětaví pracovníci, pečovatelky a noví nositelé Janského plakety. Tito poslední jsou dárcové krve. Pro tyto dáorce bylo v listopadu uspořádáno v městském divadle slavnostní představení za účasti předsedy ČsČK MUDr. F. Valíčka, ředitelství OÚNZ a zástupci všech politických složek. Zvláště byli odměněni ti, kteří dali více než desetkrát krev. Bylo jich 25. Darovali krev zdarma.

Velmi obětavými dárci krve jsou kolínští železničáři, kteří se často objevují při odběru krve. Místní časopisy uvěřejňují téměř v každém čísle jména dárců krve, ale stále to nedostačuje. Koncem minul. roku bylo na Kolínsku 1438 dobrovolných dárců a 489 bezplatných. Je to více než v předminulém roce. Od 17. března 1970 byly v Koliě zavedeny jednofázové odběry, když se v jednom čase spojilo vyšetření s odběrem. Kádr bezplatných dárců je nevelký. Je zásluhou venkovských lékařů, že dovedou přesvědčit obyvatele venkova o důležitosti tohoto odběru krve, ale počet dárců je stále nedostačující. Bylo by jich třeba o 1000 více, aby to stačilo pro obě nemocnice na okrese, i když kolínský okres patří mezi nejlepší v kraji.

Na základě Dokumentu péče o zdraví obyvatelstva a zákona péče o zdraví byla ujednána mezi kolínským Ústavem národního zdraví a Městským národním výborem v Kolíně dohoda vzájemné spolupráce na hospodářském, investičním a kádrovém úseku.

Současný stav vcelku odpovídá požadavkům města s 26 tisíci obyvatel. Není však dostačující v personálním úseku. Chybí v první řadě řada lékařů. Zejména obvodní, závodní a hlavně zubní. Důvodem je stěhování některých lékařů, když nemohou dostat byt, někteří odcházejí do důchodů a zemřeli, a někteří emigrovali do ciziny. Velký počet lékařů je před důchodem nebo přesluhuje přes 60 let. Nejvíce je to počítováno na zubním oddělení, kde nelze přes zaměstnávání důchodců pokrýt potřebu lékařů. Nástup mladých lékařů je komplikován bytovou otázkou.

Nemocnice v Kolíně má 10 oddělení. Interní, infekční nervové, dětské-kojenecké, gynekolog.-porodnické, chirurgické, ortopedické, ušní-nosní-krční, oční a mimo budovu kožní a pohlavní. Celkem mají tato oddělení 762 lůžek, nejvíce chirurgie a interna.

Společná nelůžková oddělení tvoří biochemické laboratoře, rtg oddělení, rehabilitační, transfusní, patologicko-anatomická služba a anesteziologie.

Polyklinika má 16 oddělení. Internu, tbce, nervové, psychiatrii, dětské, ženské, chirurgické, ortopedické, ušní-nosní-krční, oční, zubní, kožní, radioizotopové, dorostové, posudkové a tělovýchovně lékařské.

Kolín má 8 zdravotnických obvodů s 13 lékaři. Devět závodů má svá zdravotnická střediska s přidělenými lékaři, čtyři závody mají svá zubní střediska.

Kojenecký ústav má 50 lůžek, troje jesle mají 120 a tři lékaře. V Kolíně fungují čtyři lékárny.

Dohoda, jež byla uzavřena mezi MěstNV a OÚNZ se týká dorostových, dětských a kojeneckých prohlídek, nahlašování nemocných, kteří potřebují pečovatelskou službu, kontroly domovů důchodců, školního stravování, dodržování hygieny ve městě, boj proti hluku, čistoty ovzduší a vod. MěstNV se zavázal řešit bytovou otázku lékařů, opatřit místa v jeslích a mateř. školách pro děti lékařů, a starat se o investiční prostředky na modernisaci nemocnice.

11. června po několika letech se opět uskutečnila soutěž zdravotnických družin. Celá akce ukázala dobrou připravenost zdravotnických útvarů pomáhat při různých hromadných neštěstích.

V listopadu navštívil Kolín ministr zdravotnictví ČSSR doc.dr J. Prokopec a navštívil Krajskou střední zdravotnickou školu v Kolíně. Prohlédl školu, účastnil se vyučování a odpověděl studentkám na jejich dotazy.

V letošním roce se dožil 60 let ředitel OÚNZ MUDr Mir. Pössner, který byl po 21 let okresním chirurgem v Kolíně. Je žákem Divišovy školy, zavedl řadu operačních nových metod a vychoval řadu zkušených chirurgů. V kolínské nemocnici organizoval chirurgii vynikajícím způsobem, takže při jeho odchodu na ředitelské místo má chirurgické oddělení dnes 215 lůžek, tři primariáty, traumatologicko ortopedický, urologický a dětskochirurgický a ordinariát cévní chirurgie. Po dr. Masákoví, Krinkem byl třetím chirurgem v kolínské nemocnici.

Ke konci roku byl kolínský okres postižen zvýšeným výskytem onemocnění chřipkou. Léčebná opatření však byla dostatečná, léků

bylo dost, takže epidemie prochází velmi lehce. Případů sice bylo dost, ale lehčího rázu.

Na gynekologicko-porodnickém oddělení zařídili pracovníci n.p. Tesla domácí telefon, který dovoluje hovořit návštěvníkům s rodičkami, když ještě nemohou opustit lůžko a přijímat návštěvy.

Nedostatek lékařů způsobuje ještě dosti dlouhé čekací doby na polyklinice. Někteří lidé si však také představují léčebnou péči tak, že mohou předstírat nemoc, aby byli uznáni nemocnými, pobírat nemocenské dávky a zároveň se věnovat vedlejšímu výdělku. Byly proto zavedeny návštěvy nemocných v době jejich nepřítomnosti v práci a byly zjištěny případy, že někteří ani nebyli doma, když kontrola přišla, ačkoliv měli předepsán pobyt na lůžku. Každá dobrá vymoženost se dá nějak pokazit a dělají si to lidé sami.

D O P R A V A
A
B E Z P E Ā N O S T

V letošním roce byly zavedeny v kolínské městské dopravě autobusy bez průvodčích. Zprvu se to zdálo nemožné, ale velmi brzy se tato nová úprava vžila. Cestující přicházejí do vozu předem, vloží do pokladničky korunu a postupují, aby na konci vystoupili zadními dveřmi. Ušetřila se tím řada pracovních sil, které byly umístěny jinde.

Doprava se neustále rozrůstá nejen na železnici, ale hlavně na silnicích. Je jistě pěkné, že auto dnes už není luxusním předmětem, ale příliv nových automobilů na silnicích má i negativní rys. Na silnicích Kolínska došlo v minul. roce celkem k 626 dopravním nehodám /t.j. téměř 2 denně/ při čemž bylo 19 mrtvých, 70 těžce a 253 lehčeji raněných. Škody činily více než pět milionů. Chodci zavinili 43 nehod, cyklisté 15 a ostatní způsobili řidiči aut. Byla to hlavně nepřiměřená rychlost, která má nejvíce na svědomí, nebo to je nedání přednosti v jízdě, nedodržování bezpečné vzdálenosti a stále a stále alkohol. Alkohol zavinil 36 autonehod. Neukázněnost cyklistů a chodců je také příčinou častých nehod.

Kolín dnes leží na frekventované silnici č. 12 a má jednu z velmi frekventovaných křižovatek u vojenské správy. Dnes je tam provoz řízen příslušníkem VB. Je také zajímavé, že největší část nehod se děje na rovných volných silnicích, kde řidiči ani chodci nedbají na předpisy o rychlosti a chůzi po levé straně.

Jiným negativním zjevem pro Kolín v automobilismu je průjezd těžkých vozidel městem. Užší ulice staré části města jsou v dopravní spíče ucpávány vozidly a kromě toho to působí neblaze na

stavbu starých domů. Otevřením průjezdové tepny mimo střední část města se sice průjezd přes náměstí zmenšil, ale přesto je stále dost veliký.

Jinou věcí, na niž obyvatelé náměstí nařikají, je parkování aut na náměstí. Už od rána každého dne se sjíždějí do Kolína osobní vozy z venkova na nákup. Parkují na náměstí a hlukem motorů, a zápachem výfukových plynů znemožňují obyvatelům domů na náměstí otevřít okna. To trvá obyčejně celé dopoledne. V sobotu je to nejhorší, protože v tomto volném dnu jsou příjezdy z venkova nejpočetnější. Kromě toho je náměstí stanicí všech městských autobusových linek, a dodávková auta do obchodů spolu se zeleninovými stánky tvoří velmi pestrou, ale ne příjemnou směsici podobné zmatku.

Na křižovatce u vojenské správy havaroval v září bulharský řidič kamionu s nákladem 140 q hovězího masa. Byl těžce zraněn a zůstal v kolínské nemocnici. Na mokré vozovce nezvládl řízení a kamion převrátil.

V červnu se mezi Kolínem a Záborem dokončilo překládání kolejí. Bylo to děláno nejmodernější stavební technikou. Pracovaly tu sovětské jeřáby na trhání kolejí, čističky, rovnače šterkového lože, automatická podbíječka kolejí a řada speciálních kolejových vozidel.

22. září obdržela kolínská Obvodní správa pošt a telekomunikací rudou standartu za úspěchy v minulém pololetí.

Při sčítání lidu, domů a bytů se také ukázalo, že na okrese Kolín z celkového počtu aktivně zapojených do práce, tj. ze 49.425 osob jich pracuje ve svém bydlišti 65,5%, mimo bydliště 26,9% a mimo okres 16,6%. Je to skutečně velká migrace za prací a před-

stavuje velké časové ztráty. V dopravě to znamená velké nároky na dopravní prostředky ČSD nebo ČSAD. Častá nepravidelnost dopravních prostředků způsobuje pozdní příchod do práce a s tím spojené potíže ve výrobě. Nejvíce se to však dotýká žen, jimž zbývá málo času na domácnost a děti. Některé okresy jsou na tom poněkud lépe, ale mnohé ještě hůře. /např. Praha-východ a západ/.

V dubnu došlo v Kolíně k vyšinutí 8 nákladních vagonů a doprava musela být přerušena na 8 hodin. Kolínské nádraží je jedna z vel-frekventovaných železničních křižovatek v republice, ale zároveň uzlem autobusové dopravy na blízko i na dálku. Kolín má dnes 12 dálkových autobusových linek a 32 linek na okrese nebo do nejbližších okresů.

V září došlo v železniční stanici k vykolejení osobního vlaku, který přijížděl z Kutné Hory. Doprava na trati byla přerušena v obou směrech. Zraněn byl vlakvedoucí a jeho pomocník.

Letos uplynulo 70 let, kdy byla zahájena železniční doprava na trati Leděčko-Kolín. Pro Posázaví to byla velká událost, která přinesla tomuto kraji velké oživení, ale i pro Kolín znamenala, našemu městu se dostalo spojení s krásnou rekreační oblastí Sázavy. Dnes je tato trať velmi frekventovaná oběma směry. Mnoho lidí přijíždí denně do Kolína za prací od Uhlíř. Janovic a v rekreačních dnech jsou to výletníci, houbaři a chataři, kteří využívají tuto lokální trať, které lidové rčení říká „Marjánka“.

Kolínské ředitelství Čedoku má značný počet externích pracovníků-průvodců, kteří zajišťují cesty po republice a do ciziny. Průvodci procházeli náročným odborně-politickým školením a závěrečnými teoretickými a praktickými zkouškami. Ústředí Čedoku v

Bratislavě vyhodnotilo průvodce kolínského Čedoku jako nejlepší v celé republice v prvním pololetí letošního roku.

Kolínská železniční stanice jako první v kraji má od prosince letoš. roku světelnou signalisaci pro řízení dopravy.

ČSAD otevřel v červenci novou službu zákazníkům. Je to kancelář v Mostní ulici, která obstarává přepravní služby, autokarové zájezdy, nákladní i osobní taxi a poskytuje informace o jízdních řádech ČSAD.

V listopadu byli občané Kolína IV svědky velké dopravní nehody tří nákladních aut s vlečnými vozy. Dva řidiči z Mostu a jeden dánský příslušník byli zraněni a škoda byla přes 380 tisíc korun. Příčinou bylo nesprávné předjíždění a špatná sjízdnost vozovky, kde se parkovalo po obou stranách. Jak je vidět množství aut a nedostatek garáží začíná ohrožovat samu dopravu.

O zásadách a pravidlech silničního provozu začala Veřej. bezpeč. v červnu školit žáky 4. a 5. tříd. Dopravní inspektorát a Krajské dopravní středisko spolu s Červeným křížem a Svazarmem si rozdělili část teoretickou a praktickou. Zájem dětí byl veliký. Školilo se na 2000 žáků a třídy byly zařazeny do soutěže. Vítězná třída konala potom autokarový zájezd do přírody.

Všecky budovy v Kolíně, které mají více než tři poschodí obdržely nový protipožární řád, který byl vytištěn a odevzdán bytovým organizacím.

Velmi ožehavým a trvalým problémem v Kolíně zůstává stále boj proti kriminalitě. Není to samozřejmě jen problém kolínský, ani jen československý, ale trestná činnost v Kolíně vzrůstá. Proti r. 1969 došlo ke vzestupu. Je to hlavně na úseku majetkoprávním. Rostou krádeže a vloupání do socialistického majetku, do bytů a velmi vzrostly krádeže motorových vozidel.

Krádeže a vloupání jsou nejvíce působeny lidmi, kteří nejsou z Kolína. Jsou to fluktující živly, jež pocházejí často z daleka a v Kolíně nemají trvalé bydliště. Krádeže aut jsou způsobovány většinou mladými lidmi pod vlivem alkoholu. Auto je mnohdy ukradeno jenom na krátkou jízdu, aby se dotyčný dostal v noci domů. Dochází při tom ovšem často k nehodám, nebo ke zničení vozidla. Jiným častým přestupkem je podávání alkoholických nápojů. Nejvíce je to na sídlišti v restauraci, v restauraci Volha v Kovářské ulici a hlavně v restauraci u nádraží, kde se scházejí individua z celého Kolína. Tam také dochází nejčastěji k porušení veřejného pořádku, ublížení na zdraví, rvačkám, opilství a výtržnictví. Bytová krise vede i k porušování občanského soužití, nesrovnalostmi mezi nájemníky a majiteli domů, při čemž někdy dochází i k ublížení na zdraví. Časté jsou přestupky řidičů při parkování, zanedbávání protipožárních opatření, zvláště ve výškových domech. Proto byl letos v lednu vydán pro výškové domy protipožární řád, aby bylo zabráněno takovým případům, jako se to stalo v Ostravě, kde lidé při požáru vyskakovali z poschodí na ulici.

Příslušníci Veřejné bezpečnosti zorganizovali na poč. roku bezpečnostní pátrací akci, která byla zaměřena hlavně proti všem

protispolečenským živlům, kteří jakkoli porušují zákony. Kromě členů VB byli do akce zapojeni i členové Pomocné stráže VB. Bylo zadrženo 10 osob, na něž bylo vyhlášeno celostátní pátrání. Sedm jich bylo dáno okamžitě do vazby. 41 osob bylo zadrženo bez osobních průkazů. Při vyšetřování byla zároveň objasněna řada dřívějších případů. Za 14 dní bylo tak objasněno 53 případů trestných činů a 57 přečinů. Při akci bylo 153 občanů pokutováno blokovou pokutou, protože porušili veřejný pořádek. Bylo kontrolováno 1103 motorových vozidel, z nichž 138 mělo závažné technické nedostatky a 31 motoristům byl odebrán technický průkaz. Bylo pokutováno 268 hrubých přestupků v dopravě. Současně bylo zadrženo 14 řidičů, kteří řídili vozidlo pod vlivem alkoholu.

Nepěkným zjevem, který se v současné době vyskytuje, je ničení veřejně prospěšných věcí. Neznámí vandalové rozbíjejí dopravní značky, strhávají s tabulí vyvěšené jízdní autobusové řády, poškozují lavičky v sadech, prakem rozbíjejí veřejné osvětlení a poškozují co se dá. Někdý je pachatel dopaden a bývají to z větší části mladí lidé, kteří pod vlivem alkoholu dělají nesmyslné škody.

Ani přepadení není výjimkou. V lednu byl před ubytovnou OÚNZ přepaden lékař 3 neznámými muži a byl mu způsoben otřes mozku. Pachatelé byli vypátráni a ten hlavní byl z Kutné Hory. V únoru byl u Labe večer přepaden kolínský občan, byl poraněn a okraden. Mezi pěti pachateli byla také devatenáctiletá dívka. V říjnu byl přepaden kolínský taxikář mladíkem, kterého vzal. Ohrožoval jej pistolí, ale díky zákroku za nimi jedoucího vozu VB pachatel musel utéci. Po týdenním pátrání byl dopaden. Byl to 24 letý mladík ze Žiliny, t.č. zaměstnanec lesního závodu v Chocni.

Vzhledem k tomu, že bylo nutno posílit kontrolu veřejného pořádku, byla už před 20 lety vytvořena pomocná stráž Veřejné bezpečnosti, která měla letos své jubileum. V současné době je na našem okrese 78 kolektivů se 615 členy. Jejich práce byla uznána na celostátním aktivu v Praze, kde vzorná jednotka Pomocné stráže z Kolína obdržela čestné uznání.

7. září se sešli požárníci Krajského veřejného požárního útvaru v Kolíně a převzali od zástupců ministerstva vnitra a krajské požární inspekce vyznamenání a titul „Kolektiv 25. výročí osvobození Sovětskou armádou“.

Hlavní velitelství Veřejné bezpečnosti v Praze pod záštitou Měst. nár. výboru v Kolíně pořádalo národní přebor služebních psů kriminální a pořádkové služby. Přebor se konal 6.-10. září.

Komise pro péči o děti MěstNV v Kolíně vede v evidenci 693 rodin, ve kterých je 1418 dětí. Evidence je vedena z různých důvodů. Jsou to rozvody, trestná činnost, zjišťování otcovství a pod. Za loňský rok přibylo 150 nových případů. V minulém roce komise udělila pět napomenutí a šest pokut rodičům za dlouhodobou absenci dětí ve škole.

Příslušníci kolínské Veřejné bezpečnosti provedli ve dnech 8.-14. prosince znovu předvánoční pátrací akci, aby byl o vánocích klid. Byly zadrženy 4 osoby, z nichž tři šly hned do vazby, byly odebrány čtyři zbraně v ilegálním držení a jedna osoba, na niž bylo vyhlášeno celostátní pátrání byla zatčena. Jedenáct řidičů, kteří řídili po požití alkoholu bylo zadrženo. Jednomu byl odebrán řidičský průkaz. Zároveň bylo zjištěno 121 přestupků pro porušení veřejného pořádku.

Z Á S O B O V Á N Í

Ve čtvrtek 25. listopadu otevřela LSD Jednota středisko průmyslové prodejny v prvním poschodí ústřední budovy podniku. Přízemí budovy je tedy dnes vyhrazeno prodeji potravin a v prvním poschodí je prodejna elektrospotřebičů, kosmetiky a textilu.

Podnik Zelenina Středočeský kraj otevřel v červnu na sídlišti v Kolíně novou prodejnu čerstvé zeleniny. Stánek je dobře zásoben, ale má také doré odběratele, takže ve stánku nic nezbyvá. Jednota Kolín a Zahradnictví Veltruby připravují také otevření sezonních stánků se zeleninou.

Odbor obchodu a cestovního ruchu při ONV v Kolíně vypracoval rozbor obchodní sítě ve všech obcích na okrese, protože řada z nich už nevyhovuje prostorami, hygienicky a potřebou. Potřebují rekonstrukci, adaptaci a modernisaci. Proto se také pro lepší zásobování uvažuje na ONV v Kolíně o vybudování obchodního domu Prior. Tím by se Kolínu dostalo skutečně potřebného obchodně-zásobovacího střediska. Obchodní síť na Kolínsku doznala v poslední době přeci jen větší rozvoj. Na venkově přibylo prodejen a je to nutné, protože nedostatkem prodejen na venkově je město Kolín přetíženo. Je to zvláště v dopoledních hodinách volných sobot, kdy se do Kolína sjíždějí desítky osobních aut, která parkují na náměstí. Jejich majitelé přijíždějí nakupovat do Kolína. To je také příčinou velkých front u některých krámů, znesnadnění dopravy v kolínských ulicích a přechodný nedostatek některých druhů zboží, protože venkov kupuje větší množství najednou. V týdnu úmorných veder na konci července a poč. srpna se objevil nedostatek zeleniny a rajských jablíček, což bylo příčinou řady nedorozumění mezi prodáváči a kupujícími.

Předvánoční Zlatá neděle měla dobré zásobení. Prodejna obuvi Jas na náměstí tržila v tomto dnu 82 tisíc korun, prodejna oděvů v Mostní ulici prodala za 75 tisíc korun pánského i dámského oblečení, prodejna Radio-elektro na Kutnohorské ulici prodala velké množství transistorů, elektrických vysoušečů, televizorů, kávovarů, vyssavačů a elektrických svíčkových souprav na vánoční stromky. Samé dárkové zboží.

Kolínský závod Potraviny počal už v dubnu prodávat diabetické zboží. V Kolíně je to prodejna Merkur v Kouřimské ulici.

Z E M Ě D Ě L S T V Í

Kolínský okres leží zčásti v Polabské nížině, jeho okrajové části ve Středočeské pahorkatině a západní části ve výběžcích Českomoravské vrchoviny. Nadmořská výška je značně rozmanitá a pohybuje se mezi 195 - 450 m n.v. Průměrná roční teplota je od 8,5 - 9,2°C, v oblasti pahorkatiny mezi 8 - 8,5°C a v oblasti vrchoviny mezi 7,3 - 8°C.

Rostlinná výroba je zaměřena na výrobu obilovin, cukrovky a krmných plodin, převládá pěstování vojtěšky a jetelů. Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu, výrobu mléka a vepřového masa. Roční srážky se pohybují kolem 650 mm. Převaha srážek je v letních měsících, zima je na srážky chudá a sněhová pokrývka krátkodobá a nízká.

Řepařská oblast zaujímá na okrese 83,6% a bramborářská oblast 16,4%. Okres má 45 JZD, 2 státní statky, 2 školní statky, 2 cukrovarnické ekonomie a celková výměra je 59.414 ha. zemědělské půdy. Z toho je 51.867 ha orné půdy. Průměrná velikost JZD je 980 ha, státních statků 6200 ha.

Zemědělství Kolínska je vysoce vyvinuté. Za poslední léta prodělaly osevní plochy značné změny a stále se ještě mění. Vzhledem k nedostatku pracovních sil a specialisaci se zvyšuje v některých závodech plocha zrnin až na 60%. Snižují se plochy brambor určených ke krmení, protože se přechází na krmení prasat komplexními směsmi.

V minulých letech byly dosaženy průměrové výnosy u pšenice 36,8 q, u ječmene 34,7 q, u žita 23,7 q a u zrnin celkem 34,1 q z 1 hektaru.

Okres Kolín byl v r. 1963 vybrán jako jeden z okresů pro ověřování účinnosti vysokých dávek průmyslových hnojiv. Tento pokus měl příznivé výsledky, které se však projeví během několika let a proto se i letos ve vysokých dávkách pokračovalo.

Státní statek Kolín splnil plán živočišné výroby 28. prosince 1970 a nad plán dodali 35.000 litrů mléka a půl milionu vajec a 100 q masa. Proto se konala v hotelu Savoy malá slavnost 29. prosince, kde Okresní zemědělské sdružení vyznamenalo řadu nejlepších pracovníků. Byli to hlavně kombajnéri, ošetřovatelky dobytka a krmičky.

V červnu pořádala nákupní a zásobovací organizace v Kolíně „Výstavní a prodejní trhy zemědělských potřeb a služeb.“ Byly tam vystaveny téměř všechny nejmodernější druhy zemědělských strojů, které si mohli zájemci okamžitě koupit. Pro stavební podniky tam byly i stavební stroje.

Jarní zemědělské práce byly letos na Kolínsku úspěšnější než loni. Hlavně okopaniny šly rychleji. Květen a počátek června byly sice poněkud deštivé, ale koncem června bylo vše dohoněno. Seno bylo sklizeno včas, řepná okopávka byla provedena a také sklizeň nových brambor a zeleniny byla uspokojivá.

Žně na Kolínsku začaly letos 19 července. Protože žňové počasí bylo výborné, šla sklizeň velmi rychle kupředu, takže už 7. srpna bylo oznámeno, že zemědělské podniky Kolínska splnily zvýšený plán nákupu obilovin na 100,1%. Do státních fondů bylo dodáno 2645 vagonů obilovin a byl překročen nákup žita. Na okrese pracovalo na 200 žacích mlátiček a 35 třífázových sklízecích linek. Denně se sklízelo až 600 vagonů obilovin. Kolín byl tak na druhém místě

za Nymburkem, který jej předešel jen o několik hodin. Na slavnostním shromáždění se sešli zástupci osmi okresů české soc. republiky v Praze, kde obdrželi čestná uznání. Mezi těmito osmi byl i Kolín.

Česká zemědělská společnost spolu s OZS v Kolíně uspořádala v červenci dva zájezdy do NDR, kde hlavním cílem byla návštěva výstavy AGRA v Lipsku-Markkleeberku. Zájezdu se účastnilo 66 tech. pracovníků ze zemědělských podniků na Kolínsku.

Sklizňové podmínky byly letos mimořádně příznivé, takže sklizeň šla velmi rychle, ale rychlý byl i nákup obilovin. Nákupní závod převzal letos ze sklizně do svých skladů celkem 60.200 tun obilí, z toho 34.000 tun pšenice, 22.900 tun ječmene, 1100 tun žita a 2200 tun osiv. Letošní jakost obilovin je výborná a sladovníkový ječmen je takové kvality, že ho půjde hodně na vývoz. Letos se také žádné obilí neskladuje na volném prostranství. Kolínské silo osvědčilo letos svoji kapacitu a ve špičce nákupu bylo odstavováno bez čekání 300-350 aut a traktorů. V průběhu nákupu docházel také dovoz pšenice z SSSR v množství 2600 tun do obilního sila v Kolíně. Také kolektiv pracovníků kolínského sila byl letos vyznamenán.

Státní statek Kolín zajišťoval letošní tržní zemědělskou produkci okresu 12%. K poslednímu prosinci splnil úkoly v dodávce mléka /6,500.000 litrů/, 16.220 q masa a 3 a půl milionu vajec. Nad stanovený úkol dodal letos ještě 200 tisíc litrů mléka, 100q masa a čtvrt milionu kusů vajec. Stát. statek Kolín má 2300 kusů krav a doживost dosáhl přes 3000 litrů ročně na dojnici.

Do potravinářského závodu Fruta odevzdal letos stát. statek Kolín na 500q okurek, které se tu dříve málo pěstovaly.

Poslední soupis ukázal, že proti minul. roku nedošlo na Kolínsku k podstatným změnám v osevních plochách ani jejich struktuře. V dlouhodobém vývoji se však ukazuje přece jenom vzestup pěstování obilovin a pokles technických plodin, brambor a okopanin. Letos byly obiloviny na 53% všech osevních ploch. Výrazný byl pokles pěstování vojtěšky, rozšířily se poněkud plochy jetelů. Zvýšila se silážních pícnin, na které kladou zemědělské závody velký důraz.

Podle sdělení vlády obnášela letošní sklizeň přes osm milionů tun. Tyto výsledky ukazují, že soukromé hospodaření by nemohlo s tím závodit. Přeměna vesnice z individuálně soukromého hospodaření na zemědělskou velkovýrobu je jednou z největších změn v naší zemi. Nebyla to záležitost jednoduchá. Mnozí, kteří se těžce domohli půdy, se těžko loučili a měli nedůvěru k tomuto novému způsobu zemědělské výroby. Dnes se však tyto způsoby vžily a venkov se skutečně proměnil a zbohatl.

Počátky družstevního hnutí sahají na Kolínsku do r.1949. Tehdy činil podíl zemědělské půdy v rukou JZD pouze 6,7%. Podstatná změna nastala v r.1952, kdy už bylo na okrese 52 JZD a jejich půda tvořila 50% půdního majetku. V r. 1961 docházelo k prvnímu slučování JZD a celkový počet ze 136 se složením snížil na 54. I tři státní statky se sloučily a vytvořily dva. Slučování pokračuje a dnes je 47 JZD.

V r. 1952 byly hektarové výnosy u pšenice 23q, ječmeně 20q, brambor 110 q, cukrovky 229 q. V r. 1970 vydala pšenice v průměru 36,6q, cukrovka 385q, ječmen 37,9q, brambory 186q. V živočišné výrobě je to ještě patrnější. V r. 1957 bylo dodáno na každý

hektar zemědělské půdy 130 kg masa, 441 litrů mléka a 136 kusů vajec, v minulém roce 1970 činil nákup masa už 257 kg, mléka 862 litrů a 362 kusů vajec.

Jednotná zemědělská družstva měla na počátku nedostatek vlastních prostředků a byla odkázána na úvěry a subvence. Dnes je ekonomická stabilita družstev patrna z rezervních fondů. V r. 1960 činily tyto fondy na okrese 7 milionů korun, loni už 102 miliony Kčs.

Pročtože se v příštích letech počítá se vzrůstem zemědělské výroby, předpokládá to zintenzivnění výroby a novou organizaci. Proto byl 2. prosince na Kolínsku ustaven společný družstevní podnik, který by koordinoval zemědělské podniky v okrese, snažil se o zvýšení produktivity, zavádění moderních hospodářských forem, moderní technologie a navazoval by na vědecko-technický pokrok.

Ve druhé polovině srpna odhadovali odborníci n.p. Kolínské cukrovarny letošní sklizeň řepy. Přes značně horké a suché léto byla sklizeň na Kolínsku kolem 300q z hektaru.

Když je úroda malá, je to špatné, ale když je veliká, objeví se také obtíže. Ukázalo se to letos se sklizní třešní. Takový rok dlouho nebyl, úroda byla veliká, ale byl nedostatek česáčů, kteří by úrodu sklidili. Loni bylo na okrese vykoupeno 160 vagonů, z nichž velká část šla na vývoz, letos vzhledem k nedostatku česáčů část úrody pověstných třešní zůstala na stromech pro špačky.

S P O R T

Sportovní část kroniky vyžaduje o pisatelů velkou aktivnost a ještě nelze zachytit celý široký rejstřík kolínského sportu, protože ten zahrnuje téměř všechny obory. Kolínský sport byl vždy v minulosti vynikající a v některých oborech měl i mezinárodní zvuk. V současné době tomu tak sice není, ale rozložitost sportovních odvětví je velká. Téměř všechna vyvíjejí činnost. V minulém roce byl v kronice udělán přehled sportovních jednot. I letos byla jejich činnost velmi čilá. Jako vždy na počátku roku je nejpopulárnější zimní sport - hokej.

Do letošního roku vstoupil kolínský hokej vítězstvím nad hokejisty z Loun a zdálo se, že nebude to neustálé nebezpečí sestupu do nižší kategorie jako loni. Následující lednový zápas v Mladé Boleslavi skončil už nerozhodně 3:3. Dalším zápasem s Baníkem Sokolovo, který Kolínští vyhráli těsně 2:1 se dostali na desáté místo v tabulce. Bohužel ve dvacátém kole hokejové ligy utrpěl Kolín vysokou porážku 5:1 od hostujícího Písku. Zbytečným vyloučením a nepozorností prohráli důležitý zápas s mužstvem, které bylo v tabulce na 14. místě. Ani v následujícím 21. kole neuspěli a byli poraženi v Praze Slavií vysoko 6:1. Přesto si ještě Kolín udržel 10. místo v tabulce. Ve 22. kole hostil Kolín Stadion Liberec a zvítězil 3:2. V dalším kole si Kolín připsal vítězství v Havlíčkově Brodě 4:2, což bylo velmi cenné, protože tam obyčejně Kolín prohrával. 10. místo v tabulce však zůstalo. Pohroma pro Kolín však přišla v následujících zápasech. S Ústím prohrál Kolín 2:4 a úplný debakl sklidil Kolín v zápase s Pískem v Kolíně, v němž podlehl 12:0. Takovou potupu kolínský hokej nezažil. Přesto

si ještě udržel 10. místo, protože dalších šest v tabulce prohrálo také. Tento zápas měl velkou odezvu mezi diváky a celou sportovní veřejností Kolína. Byla vytykána špatná sportovní morálka a mluvílo se dokonce i o nekalých rejdech. Jisté je, že kolínský hokej má velmi nesourodé mužstvo a je třeba se starat o hokejový dorost. Ani následující zápas s Chomutovem Kolín nevyhrál. Byl poražen sice jen 1:2 od mužstva, které bylo v tabulce první, ale své 10. místo si ještě udržel. Přestože dvanáctigolová porážka od Jitexu Písek se stala v místních i středočeských novinách středem pozornosti a hráči byli zle kritizováni, prohráli Kolínští i následující zápas s ČLTK DP 3:0. Své 10. místo si Kolín udržel jedině zásluhou toho, že si na podzim nastřádal dostatek bodů, které mu nyní byly dobré. Předposlední kolo ligy hrál Kolín s jihlavskou Duklou a konečně zvítězil v Kolíně 3:2. Místo v tabulce se nezměnilo. Závěrečný zápas hokejové ligy sehrál Kolín v Příbrami, která balancovala na konci tabulky a rozdrtila v posledním zápase Kolín 8:3. Tím se Příbram zachránila v lize a Kolín si však udržel své 10. místo a setrvání v lize.

Kolínský hokej svými naprosto nestálými výsledky hodně znervozňuje své diváky, což se jeví samozřejmě i na návštěvě. Proto, když přišlo letošní podzimní kolo, čekali mnozí zlepšení formy. Bohužel první zápas s tradičním soupeřem v Havlíčkově Brodě dopadl pro Kolín nešťastně. Byl poražen 5:2. Počátkem listopadu hostil Kolín Duklu Písek a konečně vyhrál 4:2. Po tomto zápase se sešli činovníci a výbor hokejového oddílu Spartaku Kolín Tatra, aby se hlavně poradili, co dělat, aby nová sezona byla pro oddíl úspěšná.

Přesto dopadlo třetí kolo podzimní hokejové ligy pro Kolín špatně. Podlehl v Příbrami mužstvu, které se na jaře sotva udrželo v lize 9:6. V tabulce po třech kolech měl Kolín opět, své staré lo. místo. Ani následující zápas s Chomutovem nebyl úspěšný. Kolín prohrál 4:7 a ocitl se tím na 13. místě. Nyní přišla řada porážek, které odsunuly Kolín na předposlední místo v tabulce. S Hradcem Králové prohrál 6:4, v Kolíně byl poražen Plzní dokonce 8:1 a na pražské Štvanici podlehl bývalému Motorletu nyní ČLTK vysoko 7:1. Na předposledním místě měl Kolín pouze 4 body a měl před sebou zápas s Duklou Jihlava. K překvapení všech tento zápas skončil vítězstvím Kolína 6:1. V devátém kole hrál Kolín nerozhodně s Mladou Boleslaví 3:3, ale předposlední místo se nezměnilo. V novinách už se uvažovalo, kdo bude přezimovat na konci tabulky a bylo vyslovováno jméno Kolína, protože v dalším kole s Libercem v Kolíně opět Kolín podlehl 7:3. Proto vedení hokejového oddílu svolává k informativním schůzkám ředitele jednotlivých podniků a závodů a rozebírají se všechny klady a zápory minulých kol, protože široká sportovní veřejnost má zájem na dobré úrovni hokejové ligy, v níž Kolín reprezentuje nejen své město, ale i okres. Jednalo se hlavně o to, aby kolínský hokej dosáhl opět toho místa, které kdysi nejen v hokeji měl.

Snad to mělo svůj význam, protože příští zápas s Lovosicemi Kolín vyhrál v Lovosicích v poměru 6:4. Bohužel následující utkání v Kolíně se Slovanem Ústí opět prohrál 3:0, takže předposlední místo v tabulce Kolínu zůstalo. Nerozhodným zápasem s Milevskem bylo podzimní kolo ligy ukončeno a Kolín zůstal na předposledním místě v tabulce a bude záležet na jarní sezoně, zda se z tohoto kritického místa dostane.

Druhým sportem, který má v Kolíně oblibu širokých vrstev, je kopaná. Už v únoru bylo hráno místní derby AFK Kolín-Jiskra Kolín s výsledkem 2:1 pro AFK. Utkání bylo rušné, takže Jiskra dohrávala bez dvou hráčů. AFK Kolín tím oslavil 70 let trvání svého atletického a fotbalového oddílu. Pod záštitou MěstNV uspořádal tento klub se starou a slavnou tradicí řadu významných podniků, počínaje kulturním večerem v divadle, mistrovstvím ČSSR v přespolním běhu, sportovní výstavou v museu, vydáním almanachu 1900-1970, slavnostní schůzí a IV. čs. veteraniádou. Slavnosti uzavřel sportovní ples v sokolovně.

V březnu bylo druhé místní derby v kopané mezi AFK Kolín a Tatra Kolín, které skončilo vítězstvím Tatry 1:0. AFK měl sice převahu, ale vyjádřit ji nedovedl.

Během roku žádný z kolínských klubů kopané nestál v čele divišní tabulky. Pro AFK bylo sice podzimní kolo fotbalových soutěží úspěšné, protože první tým získal podzimní primát v krajském přeboru a mužstvo B si vybojovalo prvenství v I.B třídě, ale hlavní boje je čekají na jaře příštího roku.

V červenci zasedalo plénum okres. fotbalového svazu, které se zaměřilo hlavně na mládež. V srpnu bylo uspořádáno letní soustředění dorostu, které řídili delegovaní rozhodčí. Tím roztla vážnost této soutěže a také její obliba. Stálou bolestí našich fotbalových hřišť jsou rozhodčí. Je jich málo, aby všechna utkání mohla být řízena delegovanými rozhodčími. Ovšem jejich úloha při nekáznosti některých hráčů je velmi choulostivá a připojili-li se k tomu ještě neukáznění diváci, pak není divu, že se mnohým rozhodčím na hřiště ani nechce. Insultace rozhodčích a uzavřená hřiště, tresty hráčům

a disciplinární jednání jsou stále na pořadu. Některý sport, zvláště kopaná přestávají být sportem pro tělesnou a duševní posilu a pro zábavu.

20. března se konala konference kopané na kolínském okrese. Bylo na ní zvoleno nové vedení a do čela byl postaven s. L. Šimáně. Byla tam probrána současná situace kopané a zjištěno, že na okrese hraje 16 mužstev v župních soutěžích dospělých a jedno družstvo dorostu. Tatry Kolín hájí zdravou perspektivu kolínské kopané v dorostenecké lize. V okresních soutěžích dospělých počínaje okresním přeborem a konče IV. třídou bojuje 59 mužstev. Soutěže mládeže jsou záležitostí 26 družstev dorostu a 46 družstev žákovských. Celkem 153 družstev, což není číslo malé, jaké by ale předpokládalo vyšší úroveň kopané na okrese a hlavně v Kolíně.

Královna sportu, lehká atletika, má v Kolíně dobré zastoupení i dobré výsledky. S minulým rokem se kolínští atleti rozloučili už tradičním „Silvestrovským krossem“ v kolínských Borkách. Mráz a hluboký sníh provázely 31 startujících po celé trati. V závodě dorostenek zvítězila Bašistová a u mužů do 40 let Holeček, oba z Lokomotivy Kolín.

Výroční schůze atletů Lokomotivy Kolín, která se konala v lednu, měla neobyčejnou účast. Sešlo se 82 členů oddílů převážně mladých. Nejúspěšnějším kolektivem byl vyhlášen kolektiv žen, který si vybojoval postup do národní ligy. Nejlepším závodníkem sezony byla vyhlášena dorostenka Ludmila Rohlíčková, mistryně ČSSR.

V květnu bojovali atleti už 16. ročník „Polabských atletických závodů v Kolíně“. Pořadatelé nepamatovali tak nepříznivé počasí, jak tomu bylo při těchto závodech. Bylo chladno a vítr, neustálý

hustý déšť byly nejtěžším soupeřem závodníků i rozhodčích. Přijelo na 150 závodníků, mužů i žen z 21 oddílů. Kolínští atleti se vedli velmi úspěšně. Vyhráli závod v kouli, llohm překážek, běh na loom, a 2000m. Ženy vyhrály loom a kouli.

Kolínský atletický oddíl Lokomotivy spolu se Sokolem Sendražice uspořádaly okresní kolo „Běhu Mladé fronty“. Koncem května se ruch na atletické dráze v Kolíně rozejel naplno. Muži zahájili krajský přebor v Houštce, kde bezpečně zvítězili, mladší dorostenky vybojovaly druhé kolo dorostenecké soutěže v Kolíně a dosáhly druhého místa, družstvo žen jako nováček první atletické ligy bojovalo v Hradci Králově, kde obsadily šesté místo.

Červen byl pro kolínskou atletiku velmi úspěšný. Na trati dlouhé 20 km byl pořádán už tradiční závod Kolín-Velký Osek-Kolín, na němž startovalo 88 běžců, /patnácté místo získal kolínský Kodym/, Někteří atleti startovali v Praze /Holeček/, atleti ekonomické školy obsadili druhé místo v celostátním finále Středoškolských her v Pardubicích, starší žáci 6. Devítiletky dosáhli druhého místa v přeboru sportovních škol v Havířově a mladší dorostenci byli druzí v závodech ve Vlašimi.

Krajský přebor v lehké atletice mužů při ukončení jarního kola vedla Lokomotiva Kolín o jeden bod před Roztokami. Rozhodnutí tohoto přeboru padlo teprve v září v Čáslavi, kde porazili muži svého největšího soupeře Roztoky a ocitli se v čele krajského přeboru s 22 body. Definitivní rozhodnutí padlo v říjnu v kvalifikačním utkání o postup do I. atletické ligy. Tam bohužel štěstí nepřálo ani mužům, ani ženám. Ženy kolínské Lokomotivy skončily na druhém místě a nedostaly se do I. atletické ligy a muži rovněž, i tak však patří kolínská atletika k úspěšným oddílům .

Mezi československými atletickými representanty se objevují často jména závodníků z kolínské líhně jako byl kdysi Drozda, Elbogen, v současné době Bohman a jiní.

Velmi čile si vedou v Kolíně oba oddíly turistiky. Tatra a Lokomotiva Kolín. V místnostech okresní odborové rady probíhalo vždy jednou za 14 dní odpolední školení vedoucích turistiky. Populární akce „100 jarních kilometrů“ se účastnilo na okrese 645 osob.

4. dubna za velmi pěkného počasí se sešli turisté na Homoli v počtu 320 účastníků. Valnou část tvořila mládež, která se vedle pěší túry účastnila i soutěže. Nejstarší turista z Kolína, Oldřich Dobíš, oslavil na Homoli své 79. narozeniny.

7. května konali turisté dvaapůldenní přechod po hřebenech Beskyd, 8. května jiný oddíl navštívil Pardubice a Kunětickou horu, 9. května se sešlo 41 starších turistů na bojišti bitvy u Kolína.

Celostátního srazu turistů ve Velkých Karlovicích na Beskydsku se z Kolína v srpnu účastnilo 18 členů turistiky.

V listopadu se konala v kolínské knihovně turistická přednáška účastníka zimního přechodu velehor Balkánu. Trasa byla 350 km a byla všemi účastníky absolvována. Během cesty byl mráz 26 stupňů a vichřice 120 km v hod. Účastníkem byl také turista z Kolínska, která přednášel své zážitky.

Příštím rokem, kdy se bude konat X. jubilejní Kmochův Kolín, chystají kolínští turisté dálkový pochod pro návštěvníky hudebního festivalu. Pochod bude nazván „Kmochova padesátka“ a má to být padesáti kilometrový pochod po místech, které mají nějakou spojitost se životem Františka Kmocha. /Zásmuky, Červený Hrádek, Solopysky, Suchdol, Ratboř, Kolín/.

V Kolíně se vyvinul také oddíl dívčích kopané. I když na to jsou různé názory, spíše nepříznivé, ÚV ČTO uznal dívčí kopanou za samostatný sportovní svaz.

Velmi čile si vede v Kolíně jezdecký oddíl Lokomotivy. Po celou zimu i v mrazech vyjížděli s koňmi, aby je provedli. Hned na jaře se shromažďovala jezdecká mládež ve své jízdárně za nemocnicí a pod vedením trenérů prováděla skoky a cvičné reje. Všichni členové pracují na vybudování jezdeckého stadionu, který bude dalším doplňkem sportovních zařízení Kolíně. Členové tam odpracovali velké množství pracovních hodin při ošetřování koní a stavbě stadionu a ku konci roku dali do provozu prozatímní krytou jízdárnu 23 m z bývalé hospodářské stodoly. Mají osm jezdeckých koní. V listopadu pořádali 4 Hubertovy terénní jízdy vždy o sobotách a nedělích.

Na závěr atletické sezony uspořádali atleti Lokomotivy Kolín už 45. ročník Drozdova lesního běhu. V hlavním závodě mužů na 4200 m zvítězil Rud. Němeček z Rudé hvězdy Č. Budějovice.

Kritický stav ledního hokeje v Kolíně a neuspokojivé umístění A mužstva v tabulce národní hokejové ligy vedl tomu, že byla svolána konference, jež se věnovala jen tomuto tématu. Byla hodnocena práce hráčů, trenérů i činovníků s mládeží. Perspektivně byl dán směr, aby byly sjednoceny prostředky orgánů a závodů Kolínska ve prospěch celé tělovýchovy, aby byl okres Kolín dostatečně reprezentován. Oddíl ledního hokeje navrhl svolat všechny oddíly led. hokeje na okrese a dát hráčům možnost uplatnit se v národní hokejové lize. Umožnit tím nadaným jednotlivcům sportovní růst a reprezentaci ve II. lize.

Už po řadu let pracují v Kolíně kroužky modelářů, které dosahují pozoruhodných úspěchů i na mezinárodním poli. Už na krajském přeboru, jehož se Kolínští v květnu účastnili, dosáhla Jana Kroumanová a Luboš Vráblík vítězství před řadou závodníků z jiných okresů. V srpnu se shromáždilo 160 modelářů v Českých Budějovicích o mistrovství ČSSR. Z Kolína jich tam přijelo 22. Zvítězili ve všech třídách, v nichž soutěžili. Mistrem ČSSR ve slalomu se stal Severa z Kolína, jenž získal ještě druhý titul v rychlostních modelech. V plachetnicích získali Kolínští tři první místa. V září se účastnili lední modeláři závodu v NDR na „Dnech Baltického moře“, kde zvítězil opět Severa v Roztokách a stal se dokonce evropským rekordmanem, v Belgii se zařadil na 6. místo v Evropě v rychlostních modelech řízených radiem a Luboš Vráblík dosáhl dvojnásobného vítězství v plachetnicích /modelech/ na národním mistrovství Rumunska v přístavu Mangalie na Černém moři. Tito modeláři, jejichž sport je něco mezi sportem a koníčkem, pracují zcela nenápadně, bez velké reklamy, ale nesou jméno Kolína daleko od svého města. Jejich práce by měla být vzorem i pro jiná sportovní odvětví.

Jiným sportem, který má v Kolíně starou a dříve mnohem živější tradici, je rybářství. Kolínští rybáři už z jara připravovali nádrž v Pekle, zbavili ji bahna, adaptovali starý vagon na útulek pro hospodářské pracovníky a pro strážce rybníka před pytláky. Všechny práce konají brigádnicky. Vydávají povolenky na více vod po 20 Kčs.

Méně dobře se daří kolínskému šachu. V šachovém přeboru kraje I. třídy se šachisté Lokomotivy Kolín ocitli na posledním místě.

Kolínské lyžování se muselo ovšem odebrat do Krkonoš. 9. a 10. ledna byl na Labské u Špindlerova mlýna okresní přebor Kolínska ve sjezdových disciplínách. Závod byl velmi dobře připraven, bohužel závodníků bylo málo. Školy vyslaly jen 5 závodníků.

Jeden z posledních, kteří psali slavnou historii kolínského sportu, zvláště lehké atletiky, byl Petr Elbogen. Už v r. 1958 stál tento skokan do výšky na nejvyšším stupni závodu Rošického memoriálu, čtyřikrát mu patřilo druhé místo na mistrovství republiky a v tomto roce byl sedmým Evropanem na mistrovství Evropy ve Stockholmu. Byl československým reprezentantem až do r. 1962. Po skončení aktivní činnosti se věnoval výchově mladých. Objevil našeho nejlepšího sprintera Bohmana a pod jeho vedením se stal Bohman finišmanem štafety 4x100, která zvítězila na mistrovství Evropy.

Na labském rameni u Droždárny mají svou loděnici kolínští vodáci. Jakmile jim to počasí dovolí, vyjíždějí na Labe, aby se mohli účastnit závodů na našich řekách. Vzhledem k letošnímu nízkému stavu vody na našich řekách se vypravili kolínští vodáci na řeky do Rumunska, kde jeli na jedenácti říčkách. Podzim se jim vydařil. 2. října se v Karlových Varech konal jubilejní XX. ročník vodácké soutěže „Napříč Karlovými Vary.“ Startovalo na 500 závodníků a 280 lodí z ČSSR a NDR. Kolínští vodáci tu obsadili I. místo a získali putovní pohár. Tento úspěch je tím cenný, protože kolínští vodáci pracují za velmi skromných podmínek, rozhodně skromějších, nežli družstva, která v Karlových Varech zůstala za nimi.

R U Z N E

V letošním roce zemřeli ~~čtyři~~ bývalí členové profesorského sboru zdejšího gymnasia. Dr Václav Kůst, prof. Justin Čermák a prof. Miloš Ryneš a ku konci roku prof. Vojtěch Veselý.

PhDr Václav Kůst byl dlouholetým profesorem na gymnasiu v Kolíně, vědeckým pracovníkem v oboru jazykovědy a účastníkem I. čs. odboje za první svět. války. Zemřel 3. února. Jako mladý profesor působil na gymnasiích v Čáslavi a v Mladé Boleslavi a od r. 1920 do r. 1951 na reál. gymnasiu v Kolíně. Významná byla jeho literární práce a činnost překladatelská. Na gymnasiu vyučoval češtině a latině, v době před druhou svět. válkou také nepovinné ruštině. Když pak bylo na školách zavedeno povinné vyučování ruštiny, dr. Kůst ač bohemista se zaměřil hlavně na ruštinu jako hlavnímu předmětu. Při smutečních obřadech promluvil jeho kolega dr. Frant. Rojka a za důchodce dr. B.Vozáb. Za jeho bývalé žáky promluvil MUDr Kamínek.

Prof. Justin Čermák vyučoval na gymnasiu jazyku českému a francouzskému. Byl činný v řadě osvětových institucí. Po svém pensionování bydlel v Praze, kde také zemřel.

Miloš Ryneš, jihožeský rodák z Třeboně, studoval v Praze na universitě historii a geografii, po studiích vyučoval delší dobu na Slovensku a od r. 1931 na gymnasiu v Kolíně učil dějepis a zeměpis. Pro chorobu odešel předčasně do důchodu a zemřel v Hradci Králové, kde je také pohřben. Všichni tři odchováli velkou řadu žáků, z nichž někteří jsou vynikající osobnosti **náшеho** života. Zasluhou svých učitelů mělo kolínské gymnasium v minulosti vždy vynikající pověst.

Prof. Vojtěch Veselý zemřel 7. prosince letoš. roku ve věku 86 let. Byl kolínským rodákem, synem býv. ředitele školy na Zálabí a po studiích se stal profesorem chemie a zeměpisu na středních školách. Už za svých studií proslul jako výborný krasobruslař, který své treningy musel v prvních dobách absolvovat ve Vídni, kde bylo nejbližší umělé kluziště.

Později už jako středoškolský profesor se účastnil krasobruslařských mistrovství se svou paní Libuší Veselou, která byla také solovou krasobruslařkou. V těchto soutěžích dobyli celkem dvanáctkrát mistrovství republiky v krasobruslení sportovních dvojic.

Už v r. 1924 byli první na mistrovství ČSR /bruslilo se na Vltavě/, později mistrovství Čech v Jindřichově Hradci, v Táboře, v r. 1925 a 1926 byli manželé Veselých první na mistrovství Slovenska v Báňské Bystrici, v r. 1927 vyhráli mistrovství pražských veletrhů, v r. 1928 se účastnili Olympiády ve Sv. Mořici, kde byli na sedmém místě. V následujících letech dobyli znovu mistrovství Slovenska na Štrbském plese, dále mistrovství Čech v Hradci Králové v r. 1931 a 1932. V r. 1933 zvítězili na Slovanských zimních hrách a na mezinárodním mistrovství v Praze byli třetí.

Prof. Veselý byl také autorem českého krasobruslařského závodního řádu a kromě toho dlouholetým instruktorem krasobruslařů a funkcionářem Svazu bruslařů v republice. Jako student se také věnoval kopané a lehké atletice. Jeho bruslařské exhibice viděla veliká řada měst u nás i v cizině a získal tím mnoho následovníků. Jako učitel vychoval velikou řadu žáků pracujících dnes v chemickém oboru.

2. července byl v kolínské obřadní síni pohřben velmi oblíbeného Bohumíra Krause. Už od mládí se Kraus obíral knihou. Byl vynikajícím odborníkem v umělecké knižní vazbě, vzdělaný znalec obsahu knih, neúnavně pilný, pracovitý a čestný. Také jeho oblíbené besedy, které mívával v knihovně nebo v museu byly velmi vtipné a zábavné a doprovázené jeho překrásnými barevnými diapositivy. Byl nadaným umělcem ve fotografii, jedním ze zakládajících členů kroužku FOKO. Jeho vyfotografované Polabí zůstane po něm trvalou památkou. Dlouho vedl závodní knihovnu Obch. tiskáren. Jeho knihovna vynikala neobyčejnými vazbami a byla unikátem svého druhu.

19. května zemřel ve věku 88 let PhDr. B. Svoboda, jehož znal hlavně Kouřim. Byl to neobyčejný znatel kouřimské historie, ale i Kolímska. Zpracovával ji bestristicky, pracoval do poslední chvíle v kouřimském archivu a napsal třídílnou historii svého města, jež dosud čeká na své vydání.

V červenci by se dožil 91 let kolínský rodák, grafik a překladatel sochař a velký výtvarník prof. Rudolf Saudek. Narodil se r. 1880 v Kolíně, měl velké nadání k hudbě i k malbě. Hrával i v Kmochově kapele. Později pracoval jako sochař a vytvořil slavné busty našich vynikajících lidí, jako byl Šalda, Vydra, Palacký, Smetana, Masaryk, Hus, Němcová a j., z cizích Danta, Goetha, Wagnera, Edisona a j. Byl vězněn za války v koncentračním táboře a zemřel v r. 1965 v Praze.

Letos se dožívá v plné svěžesti jiný kolínský rodák Josef Sudek 75 let. Tento osobitý umělec svými fotografiemi proslavil celé Kolínsko a svým uměním fotografickým dokázal nade vše pochybnost, že fotografie je velké umění rovnocenné jiným uměleckým oborům.

Když v první světové válce demobilisoval bez pravé ruky, neměl jako vyučený knihař před sebou radostný výhled. Ale hned jako invalida dává se do služeb fotografie a brzy v ní našel smysl svého života. Rodily se jeho známé cykly, které jej proslavily, Karlův most, Pražský hrad, Praha panoramatická. Svou prací velmi silně ovlivnil českou fotografii a je vedle Jaromíra Funka, také kolínského rodáka, praotcem moderní české fotografie. Za to byl také jmenován zasloužilým umělcem, žije pod Petřínem v Praze a stále je možno ho viděti na toulkách s velikou kamerou, která jej nikdy nepouští.

15. září byl pohřben Antonín Zvolánek, býv. ředitel Obch. tiskáren v Kolíně, které za svého působení přivedl k velkému rozkvětu. Dožil se téměř 70 let.

5. září se shromáždilo ve dvoraně Státní banky čs. pobočka v Kolíně přes 30 jejích býv. zaměstnanců se svými rodinami a příslušníky k přátelské besedě spojené s návštěvou Českého Šternberka. Bylo to první setkání těchto důchodců po dlouhé době, neboť to byli pracovníci, kteří prodělali socializaci našeho peněžnictví a aktivně se podíleli na tvorbě socialistického průmyslu, zemědělství a ostatních oborů našeho hospodářství.

20. srpna připlula do Kolína opět loď s nákladem vzácné africké zvěře, kterou v Keni ulovil ředitel Východočeské zoo ve Dvoře Králové. Cestu po moři dlouhou 16.500 km z Mombasy do Hamburku prodělala loď Aichsfeld za 24 dny a z Hamburku po Labi do Kolína za 9 dní. Na moři z 91 zvířat uhynula jediná zebra, která přišla k úrazu. Z Kolína odvážel řed. Wágner zvěř v nákladních autech do Dvora Králové. V Kolíně bylo překládání zvěře velkou podívanou.

9. února se podařilo medvědému mláděti, které bylo v bedně na nádraží, vyklouznout a pobíhalo po kolejišti. Trvalo přes dvě hodiny než se osmi zaměstnancům nádraží a třem členům VB jej podařilo chytit do lasa a dopravit zpět do bedny. Klec s medvědem byla na nástupišti proto, že toto zboží nechtěl rychlík přijmout. Medvěd byl odeslán ze Zoo v Jihlavě a málem by v Kolíně přišel k úrazu.

Zvláštností Kolína je prázdná nádrž ve Fučíkových sadech. V parných letních dnech by tu mohlo být malé koupaliště, ale zatím je kolem ohrazení, aby tam nikdo nespádl. V poslední době se jedná o to, aby to byla protipožární nádrž, která by mohla sloužit i k rekreaci.

V Kolíně zahájila také činnost odbočka Numismatické společnosti. Koná pravidelné schůzky, při nichž se vyměňují mince, bankovky, medaile a odznaky.

Velmi často se objevují v denících i místních novinách zprávy o předražování a šizení zákazníků. Jedna taková byla uvěřena v místním tisku, že v restauraci na Zimním stadionu byla svatební hostina předražena podle inspekce „jen“ o 903 koruny. Je to opravdu smutné, že někteří dovedou využít takovýchto chvil k nehoráznému okrádání a obohacování.

Na Zimním stadionu byla letos dokončena západní tribuna a byla uvedena do provozu. Zvětšil se tím počet míst k sedění a uvnitř tribuny je velký sál, řada kluboven, šaten a konferenční místnost. Nyní už stadionu chybí jenom zastřešení. Snad se ho také dočkáme.

Letos byly změněny poštovní poplatky při styku s cizinou. Se změnou přepočítacího kursu čs. koruny k zlatému franku změnily se všechny poplatky za poštovní služby.

Základní organizace Českého svazu včelařů sdružuje členy nejen z Kolína, ale i z 28 okolních obcí a má 156 členů. Na celém okrese je jich na 800. Státní statek Kolín má 190 včelstev. Kolínská organizace vykoupila v r. 1969 od svých členů 5530 kg medu. R.1970 nebyla snůška tak vydatná, ale přesto bylo vykoupeno 3709 kg medu.

Transitní plynovod z SSSR, velká stavba současnosti se má ve středních Čechách rozdvojit na větev do NSR a NDR. Jedna z těchto odbočujících stanic bude u Kolína. Na ploše 10 hektarů zde vyrostou kompresní stanice, jež bude mít za úkol udržovat tlak plynu.

10. března se sešel přípravný výbor Socialistické společnosti pro vědu, kulturu a politiku. Předsedou byl zvolen dr. V. Kráml. Nová společnost má usilovat o uplatnění socialismu zvláště v řadách inteligence.

V červnu 22. se v Kouřimi ztratil tříletý chlapec Martin. Hledání se účastnilo na 150 osob, příslušníci VB a také příslušníci z výcvikového střediska služebních psů. Teprve když pomohli členové kolínského Aeroklubu byl jedním z pilotů objeven malý Martin na pokraji lánu ječmene. Byl v pořádku.

Kolíňští občané na poč. července pozorovali holandské cisterny, které stály u hotelu Savoy. Byly připraveny pro náklad pečeckých třešní. Musely čekat až se počasí umoudřilo, ale když vysvítilo slunce, rychle se naplnily a odjely do Holandska, kde se z nich vyrábí likér.

V nové části kolínského sídliště na hřišti se objevují často psi, i když v doprovodu svých pánů, kteří je vodí mezi děti. Dochází tu nyní k mrzutostem, protože psi znečišťují hřiště a rodiče dětí si na to stěžují. Tento „psí problém“ se na sídlišti v

poslední době stává velmi akutní, protože majitelé psů ve věžových domech nechávají často své miláčky doma a odcházejí do zaměstnání. Psi vyjí a ruší okolí a stížnosti rostou. Je zřejmé, že se tím bude muset zabývat i MěstNV.

Činnost rehabilitační poradny, která byla otevřena v r. 1968, byla rozhodnutím OV Nár. fronty ukončena.

Při stém výročí závodu Synthesia v Kolíně byla také v kolínkém divadle slosována 117. Čs, státní loterie. Uspořádala to odbočka České státní spořitelny v Kolíně. Kolínské peněžnictví má už také stoletou tradici. Do r. 1945 bylo hodně roztríštěno podle zájmů podnikatelů a vrstev. V Kolíně bylo dvanáct peněžních ústavů, z toho pět bank, šest záložen a jedna spořitelna. Dnes Státní banka československá financuje závody, družstva a socialistické organizace, Státní spořitelna poskytuje půjčky a spravuje vklady.

Pro soukromé cesty do ciziny byly vydány letos nové předpisy o přidělování devis jak na cesty do socialistických států, tak i do kapitalistické oblasti.

4. září letoš. roku uplynulo 90 let od odhalení lipanské mohyly. 29. června 1881 byl slavnostně položen základní kámen a slavnostním řečníkem byl tehdy dr Josef Šíl z Kolína. Při odhalení 4. září 1881 bylo přítomno na 20 tisíc lidí, na 1000 vozů, „četníky s rytmístrem v čele nepočítaje“. Když mluvil dr. Eduard Grégr, byl několikrát napomínán a svou řeč nedokončil. Jinak proběhla slavnost klidně. Dnes je mohyle místem častých turistických návštěv.

5. září se sešli v Poděbradech opět bývalí vězňové koncentračního tábora Sachsenhausenu. Přijeli bývalí vězňové z celé republiky. V tomto táboře byla vězněna i řada Kolíňáků. Obchodník

Parkus, dr Epstein /umučen/, Gustav Šálek, Josef Ulc, prof. Boh. Červinka, Boh. Švarc, Rejhon, Jelínek, MUDr Musil z Velimi, studenti Jarda Tichý a Vítek a Šulc.

Kolínské posvícení se opět vydařilo. Stánky byly plné, na čtyřech místech vyhrávala hudba, byla tombola a lidí velmi mnoho. Bohužel, jak už to vždycky bývá, prodávalo se i víno, a tu mnozí pili více než snesli, což bylo příčinou i některých nepěkných zjevů. U stánků byly fronty hlavně u opékané koňské uzeniny a vyprodány byly i stánky s textilem, dárkové balíčky, i prodejny ovoce.

V září se konala slavnostní schůze KsČ a RČH u příležitosti vyhodnocení práce veřejného požárního útvaru v Kolíně, při čemž byl kolínský útvar vyznamenán čestným titulem kolektiv 25. výročí osvobození ČSSR Rudou armádou.

Ve státní spořitelně bylo v Kolíně v září 8300 korun, které byly výsledkem zdarma dvou odpracovaných směn kolínských pracujících. Peníze byly dány na veřejné účely.

27. září byl v Kolíně ve Sdruženém klubu krajský aktiv kronikářů, který byl pořádán kolínským museem. Spojily se tři okresy: Kolín, Kutná Hora a Nymburk. Přednášel doc.dr.Ant. Robek, proděkan filosofické fakulty UK na téma „Kronika a současnost“. Přednáška ukázala na úkoly kronikářů a bohatá diskuse potvrdila důležitost kronikáře v nynější době velikého množství změn., které se uskutečňují ve městech i na venkově. Kronika bude brzy jediným místem, kde se mladí lidé dozvědí, jak třeba vypadaly žně před nedávnou dobou, kdo to byli žebráci, co to byla nezaměstnanost a stávký a proč nebyla práce. V národě, v němž byl kronikářem Kosmas, Václav Hájek z Libočan a Vavák, má stále kronikářství svou důležitost.

Při opravě historického domu č. 27 u kostela byl nalezen v hloubce asi jeden a půl metru mincovní jednostranný střížek pražského groše z doby krále Václava II., z doby velké měnové reformy. V té době také Kolínští provozovali dolování stříbra v krajině u Přítok, mimo dolovací území Kutné Hory.

Okresní osvětový dům změnil název na Okresní kulturní středisko v Kolíně. Jeho činnost se vztahuje na celý okres a vedle jiné činnosti je hlavním pořadatelem Kmochova Kolína. Letos se ujalo organizace voleb na okrese, vytvořilo řadu souborů, které vystoupily pětadvacetkrát v agitačních střediscích na okrese, byla vydána řada letáčků a agitačních filmů a materiálu na nástěnky k volbám.

Kolínský archiv byl ku konci roku obohacen darem, který přišel silničního podniku v Čáslavi a byl tam nalezen v závodě. Jedná se o písemnosti kolínského okresu a bývalého okresu kouřimského od r. 1856 do r. 1945. Nejzajímavější z toho jsou doklady z let 1856-1900 o mytném na silnicích o jeho zrušení, soubory katastrálních map a jiné doklady o vývoji komunikací na Kolínsku. Je z nich vidět i místní jména, která jsou současníkům už neznámá. Tímto darem se vyplnila archivní mezera fondů kolínského archivního materiálu písemnostmi, o nichž se archiváři už domnívali, že jsou ztracené.